דבר

יום רביעי, כ"ד באב תשמ"ז, 19 באוגוסט 1987 ● גליון 19200

היום 12 עמודים ● המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

- אנדרוקלס והאריה / טדי פריס
- המתנצרים החדשים / חגי אשר
- הטוב, הרע וההמראה / אריה ארד
- כלא שפנדאו ריק – הניאו־נאצים צצים / שלמה שפיר

דבר־מאד

מזג האויר

(עא). – תחזית מזג האויר להיום:
גובה גלים יהיה מ־50 עד 100 ס"מ.
ירושלים 19–29; רמת הגולן 19–31; נהריה 23–30; צפת 18–29; נמל חיפה 24–31; סכריה 24–37; נצרת 21–30; עפולה 22–33; השומרון 21–31; הקריה ת"א 24–30; נתב"ג 23–31; יריחו 24–38; עזה 24–30; באר שבע 22–34; אילת 25–40.

פרס ייפגש עם רבין ונסים – לנסות לשכנעם: לביא על חשבון רמת חיים

ראש הממשלה יצחק שמיר בשיחתו אתמול בבוקרשט עם ראש ממשלת רומניה קונסטאנטין דסקלסקו. (צילום: א.פ.)

מאת אריה ארד ואריאלה ראובני, כתבי "דבר"

כיום ראש־הממשלה שמעון פרס עומד להיפגש עם שר־הבטחון יצחק רבין ועם שר־האוצר משה נסים במאמץ להביא לסיכום משותף על המשך פרוייקט ה"לביא". "המיתתה המבנה־יוגי צריך לבוא על חשבון עליית רמת־החיים", אמר השר פרס.

בתוך כך הזל אתמול השר יצחק מודעי בבריקת האפשרויות להודיע את תקציב ה"לביא". במקביל יכחן גם את "חלופות צה"ל" כדי לעמוד על עלותן האמיתית ועל קצב ההחרמה הדרוש. "תהליך קבלת ההחלטות לגבי הפרוייקטים הכלולים בחלופות עלול להיות פגום בהרבה מתהליך קבלת ההחלטות לגבי ה"לביא", אם לא יבוקש בעוד מועד", והזהיר מקוד ממשלתי בכיר, שיחם את הבריקה. הבריקה נערכת בשליחות ראש־הממשלה יצחק שמיר על רקע הבעת ספקותיו, ברצינותם של הפרוייקטים הללו.

הדיון השבועי של שרי מפלגת העבודה יוקדש הבוקר בעיקרו לנושא ה"לביא". גם ראש־הממשלה עומד להציג את עמדתו וינסה

(המשך בעמ' 2)

מאת שלמה גיתומר, סופר "דבר" בבוקרשט

הסמנכ"ל לעניני כספים של התעשיה האווירית, נחמיה חסיד, אישר אתמול שמחירו של המטוס אף 16, הוא במחצית ממחירו של ה"לביא".

חסיד הופיע אתמול בפני הוועדה לעניני ביקורת המדינה, לשם זמן כמי שכיהן בעבר כיועץ כלכלי של מערכת הבטחון, כדי להגיב על הביקורת שמתח מבקר המדינה על טיב הבדיקה הכלכלית בשלבים השונים של פרוייקט ה"לביא". אולם, בתוקף תפקידו כסמנכ"ל לעניני כספים של התעשיה האווירית יכול היה חסיד לספק לוועדה כמה נתונים על עלות ייצור ה"לביא" לשמת החלופות.

חסיד מסר לוועדה כי על פי תוכניתה החדשה של המעשיה האווירית יצומצם הפער בין עלות ה"לביא" לבין עלות ה"אף. 16 בכעשרה מיליון דולרים. עד כה היה האומדן של עלות 90 מטוסי "לביא" שתתעשיה האווירית מתבצעת לייצר עד 1997 כ־5.6 מיליארד דולרים. הכוונה היא לייצר 15 מטוסים כל שנה בין השנים 1991 ל־1997. על פי התכנית החדשה, עלות יצורם של מטוסים אלה תהיה כ־4.5 מיליארד דולרים.

לפי התחשיב הקיים, ייצורו של מטוס "לביא" עולה כ־62 מיליון דולר, ועל פי התכנית החדשה של התעשיה האווירית כ־50 מיליון דולר. לשם השוואה: מחירו של מטוס אף. 16 כיום הוא בין 31 ל־32 מיליון דולר.

ח"כ רן כהן (רצ) שחישב את עלות ה"לביא" לעומת האף. 16 על־פי הנתונים שמסר חסיד לוועדה, חלק על סעיפה של התעשיה האווירית, שעל־פי תוכניתה החדשה יקטן מחירו של מטוס ה"לביא" בעשרה מיליון דולר. ח"כ כהן אמר כי האומדן אינו לוקח בחשבון את הסכום של מיליארד וחצי דולרים, מחיר פיתוחו של המטוס עד כה. ח"כ כהן אמר כי בתנאים הללו, תוא זאת שערוריה בטחונית וכלכלית אם הממשלה תוליט להמשיך בפרוייקט הלביא הכזבוני ותעדיף אותו על פני חלופות.

בחובשו את כובעו הישן כיועץ הכלכלי לשעבר של מערכת הבטחון, דחה אתמול נחמיה חסיד את ביקורתו של מבקר המדינה על טיב הבדיקה הכלכלית בשלבים השונים של פרוייקט ה"לביא". חסיד ביקש להוכיח כי הוא עשה. את

(המשך בעמ' 2)

צ'ארלס גלאס בבית־הכלא בדמשק, שעות ספורות לאחר שחוזרו בבריאות. (צילום: א.פ.)

גלאס: לא מתכוון לחזור ללבנון לפחות 30 שנה

מאת יחי מלמן, סופר "דבר"

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – הטרוריסט האמריקאי צ'ארלס גלאס שנמלט משבדיה השישים ללבנון, סבור כי התקשורת האמריקאית היא ה"רדיות ומושמעת מ"שדולה הרדיקלית". כך סיפרו בלונדון יחידיו של הטרוריסט, בתב רשת א.ב.ס. האמריקאית. על־פי דיווח ששידר אמש הבי.ב.סי. במזרח התיכון.

לדברי הכתב הבריטי התפסר הטרוריסט האמריקאי הודשים לפני שנשבה והפך בן־ערובה, משום שהתבטאו לכתב ספר על המזרח התיכון ולתאר ם, בין השאר, את מה שהוא ראה כהשפעה של שדולה "פרו־ישראלית" המעוותת את הסביאות במזרח התיכון.

לדברי הכתב הבריטי, הוסיף גלאס, בראיון לרדיו, כי הוא עצמו נלחם נגד הפאשיזם במלחמת העולם השנייה. הוא הוסיף, כי לדעתו על כל הרוסנים לחיות ברומניה, אולם הוא לא יעמוד בדרכם של היהודים הרוסנים שהאליטו לחיות בישראל.

שמיר אמר, כי דברים אלה הכיעו את "חמת הדיידות" של צ'אושסקו לישראל.

קודם לכם נועד שמיר לשיחה בת 90 דקות עם ראש ממשלת רומניה קונסטאנטין דסקלסקו וסקר עמו כמה נושאים דו־צדדיים. השניים הסכימו, כי משלחות של שרים כלכליים משתי המדינות ייפגשו „תוך חודשים שלושה" כדי לדון על הדרכים להרחבת הסחר ישראל־רומניה ועל הזיקטים אחרים של שיתוף הפעולה הכלכלי.

שני. ראשי. הממשלות. הנתרכזו

(המשך בעמ' 2)

צ'אושסקו יציע לשמיר שמות נציגים פלשתינאים – המקובלים על ערפאת

מאת בני מורים, שליח "דבר" ו"גדרהם פרסי" לרומניה

בוקרשט (מיוחד ל"דבר"). – הנשיא ניקולאי צ'אושסקו עתיד להתרכז בשאלת הייצוג הפלשתיני בשיחות השלום במזרח התיכון בעת פגישתו היום עם ראש הממשלה יצחק שמיר. שמיר מקוה אתמול גם ראש ממשלת רומניה לדן עמו בהרחבת קשרי המסחר עם מדינה ארוחה.

לשליח "דבר" נודע, כי ראש עידיית בית לחם אליאס פרייג', הנשה כעת ברומניה, דן גם הוא עם פקידים רומנים בכירים על שאלת הייצוג הפלשתיני בשיחות שלום עתידיות. שיחותיו של פרייג' באו רק כמה ימים לאחר תום ביקורו של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת בבוקרשט.

מקורות אמרו, כי צ'אושסקו עתיד להציע לשמיר „שמות או קטגוריות" של פלשתינים, העשויים להיות מקובלים על ראש הממשלה כשותפים למשא ומתן זאת בהתאם לסיכומים שסיכם נשיא רומניה עם ערפאת ופרייג'.

בפגישתם אתמול דנו שמיר וצ'אושסקו אך ורק באופן כללי בשאלה. שמיר הדה למארח על מאמצי השלום שלו בעולם ובמזרח התיכון. הודה מיוחדת הביע שמיר לתפקידו „המכריע" של נשיא רומניה בהסכם השלום עם מצרים. שני המנהיגים דנו במה שהגדירו כשותפ הבעיה במזרח התיכון.

שמיר גם הביע הערכה למאמצי של צ'אושסקו לטעון הגיה יהודית מבהה"ם וציין את נכונותה של רומניה לשמש תחנת מעבר ליהודים מוציים הרוצים לעלות לישראל. ראש הממשלה גם הביע הערכה ליחסו של צ'אושסקו להגיה יהודית ברומניה לישראל.

צ'אושסקו השיב, כי מאז ומתמיד התנגד לגזענות וכי הוא עצמו נלחם נגד הפאשיזם במלחמת העולם השנייה. הוא הוסיף, כי לדעתו על כל הרומנים לחיות ברומניה, אולם הוא לא יעמוד בדרכם של היהודים הרומנים שהאליטו לחיות בישראל.

שמיר אמר, כי דברים אלה הכיעו את „חמת הדיידות" של צ'אושסקו לישראל.

קודם לכם נועד שמיר לשיחה בת 90 דקות עם ראש ממשלת רומניה קונסטאנטין דסקלסקו וסקר עמו כמה נושאים דו־צדדיים. השניים הסכימו, כי משלחות של שרים כלכליים משתי המדינות ייפגשו „תוך חודשים שלושה" כדי לדון על הדרכים להרחבת הסחר ישראל־רומניה ועל הזיקטים אחרים של שיתוף הפעולה הכלכלי.

שני. ראשי. הממשלות. הנתרכזו

(המשך בעמ' 2)

להקים ועד עובדים בשב"כ – תובע בעתירה לבג"ץ איש שירות לשעבר

מאת מובה צימוקי מוסרת "דבר" בירושלים

ודוד פרידמן, כתב עתים

איש שב"כ לשעבר עתר אתמול לבג"ץ בבקשה להקים ארגון עובדים בשירות.

איש השב"כ לשעבר טוען כי התריע על ליקויים ומחדלים בעבודת השירות ולכן הואשם בהפרת משמעת ופוטר מעבודתו. אחת הסיבות העיקריות לפיטוריו היא שלא היתה לו הגנה של ועד עובדים, טוען. השופטת התורנית שושנה נתניהו קיבלה את העתירה אך סרם החליטה אם להוציא צו על תנאי.

לטענתו התריע בפני הממונים עליו על מחדלים וליקויים בתחנים חמורים ובעקבות כך הואשם בעבירות משמעת.

איש השב"כ לשעבר טוען כי במשך שנתיים נתקלו בקשותיו בסירוב ואף בקשותיו לעמוד לדין משמעתי נדחו וכך נשללה ממנו זכותו להתגונן מפני ההאשמות שהוטחו בו.

לדבריו לא היה לו ועד עובדים סיגן עליו ולכן הוא מבקש מבג"צ להורות על הקמתו. „טענת הממונים

(המשך בעמ' 2)

בקבוק תבערה ליד דהיישה

(עז). – בקבוק תבערה הושלך אמש בשעה 19.30 לעבר רכב ישראלי שעבר ליד מחנה הפליטים דהיישה.

איש לא נפגע ולא נגרם נזק. כוחות הבטחון סגרו את האיזור ופתחו בסריקות.

בשעות הערב המאוחרות היתה ברהישה התקוממות על רקע סכסוך כספי בין „חמולות". התתקוממות התפוררה כלא שהפר הסדר הציבורי.

שתי כשים זקנות עם דמעות בעיניהן מתאבלות על מותו של המנהיג הנאצי רודולף הס. כ־300 איש התקבצו מול בית הכלא שפנדאו בברלין לתהלוכת אבל בלוויית נרות לזכרו של הפושע הנאצי. (צילום: א.פ.)

הס בן ה־93 כנראה תלה עצמו בעזרת חוט חשמל

מערב ברלין (רויטר א.פ.). – סגנו של היטלר ורודולף הס, שמת שלשום בכלא שפנדאו לאחר 40 שנות מאסר, הנאבר ככל הנראה – כך נמסר בהודעה מטעם ארבע המעצמות השולטות במערב ברלין.

בהודעה הדרמאטית ממעם השלטונות הבריטיים, הצרפתיים, האמריקאיים והצרפתיים נאמר כי הס נמצא על ידי שומר בביתן קטן בחצר הכלא כשחוט חשמל כרוך סביב צוארו. מקורות מסרו כי הס ניסה בעבר להתאבד שלוש פעמים, בתקיפה במהלך 21 השנה שהיה האסיר היחידי בכלא שפנדאו.

„חקירה ראשונית מראה כי רודולף הס ניסה לקחת את חייו" נאמר בהודעה. בהודעה סופר כי הס יצא כדגלו אחר"צ לטיול בחצר הכלא והתיישב בביתן קטן בגן. „בהיעדר לתוך הביתן כמה דקות אח"כ גילה הסוהר את הס עם חוט חשמל סביב צוארו" – נאמר בהודעה.

נמסר כי מיד לאחר מכן החיש הס לבית החולים הצבאי הבריטי, שם נכשלו הרופאים להחיותו. דובר בריטי שהוסט מלהרכיב ערך אתמול ביתתו לאחר המוות בנופתו, של הס הניתתה „יחסי היום כדי לקבוע סופית את סיבת המוות.

אתמול ניסה בנו של הפושע הנאצי, חלף רדיגר הס, לשוחח עם פקידים בכלא שפנדאו, אולם בקשתו

(המשך בעמ' 12)

החקירה המשטרתית בפרשת נפסו משותקת; משפטנים: זו שערוריה!

מאת מובה צימוקי, מוסרת "דבר" בירושלים

חקירת המשטרה בפרשת נפסו משותקת כליל ואינה מתקיימת.

בהסכמה שבשתיקה בין היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, שהורה על פתיחת החקירה בסוף חודש מאי, לבין מפכ"ל המשטרה רוד קראוס ומפקדה החקירה, בטענה שיש לאפשר לאנשי השב"כ להזקר קודם כל „בפני ועדת החקירה הממלכתית לחקר שיטות העבודה של השב"כ.

כזכור, הודיע חריש מפורשות בישיבת הממשלה שבמהלכה הוחלט על הקמת ועדת החקירה, כי אין בהקמתה כדי לעכב את חקירת המשטרה. משפטנים בכירים הגדירו את המצב כ„שערוריה", ואמרו כי חריש נכנע ללחציהם של השב"כ ושל דרגים ממשלתיים בכירים, שדרשו שלא להמשיך בקצב מואץ בחקירת המשטרה.

המשפטנים הגדירו את המצב כמצער, וציינו כי מסכתה של ועדת החקירה הממלכתית אינו מתיחס ספציפית לנושא חקירתו של נפסו, ואילו נגר חוקריו של נפסו יש ראיות לכאורה כי מסרו עדויות שקר לבית המשפט, שרן את נפסו ל־18 שנות מאסר.

עד כה הוסבר העיכוב בחקירת המשטרה בחסרונם של מסמכים חשובים, אולם אחרי כחודשיים נמסרו המסמכים ליעדם, ואף על פי כן החקירה לא התחדשה.

ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ") פנה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה ולשר המשטרה בדרישה שתקויים הנחייתו של חריש למשטרה ותתבצע חקירת אנשי השב"כ. לדבריו אין קשר בין חקירת המשטרה לבין ועדת החקירה הממלכתית. „אין כל סיבה שחקירה רחבה תעצור חקירה ספציפית", אמר.

שייקה אופיר: פרידה

אמני ישראל ליוו אתמול למנוחת עולמים את שייקה אופיר, אמן הבידור, הפנטומימה והקולנוע, שמות שלשום בגיל 58 לאחר מחלה קשה. בין המלווים היו שר החינוך יצחק נבון (למעלה עם אשת המנוח), אורי זוהר (מוחה דמעה) ורבקה מיכאלי

(צילומים: כפיר מאיר ורבקה פינדר)

סע בעקבות "דלק"

הרתם למלחמה בתאונות הדרכים

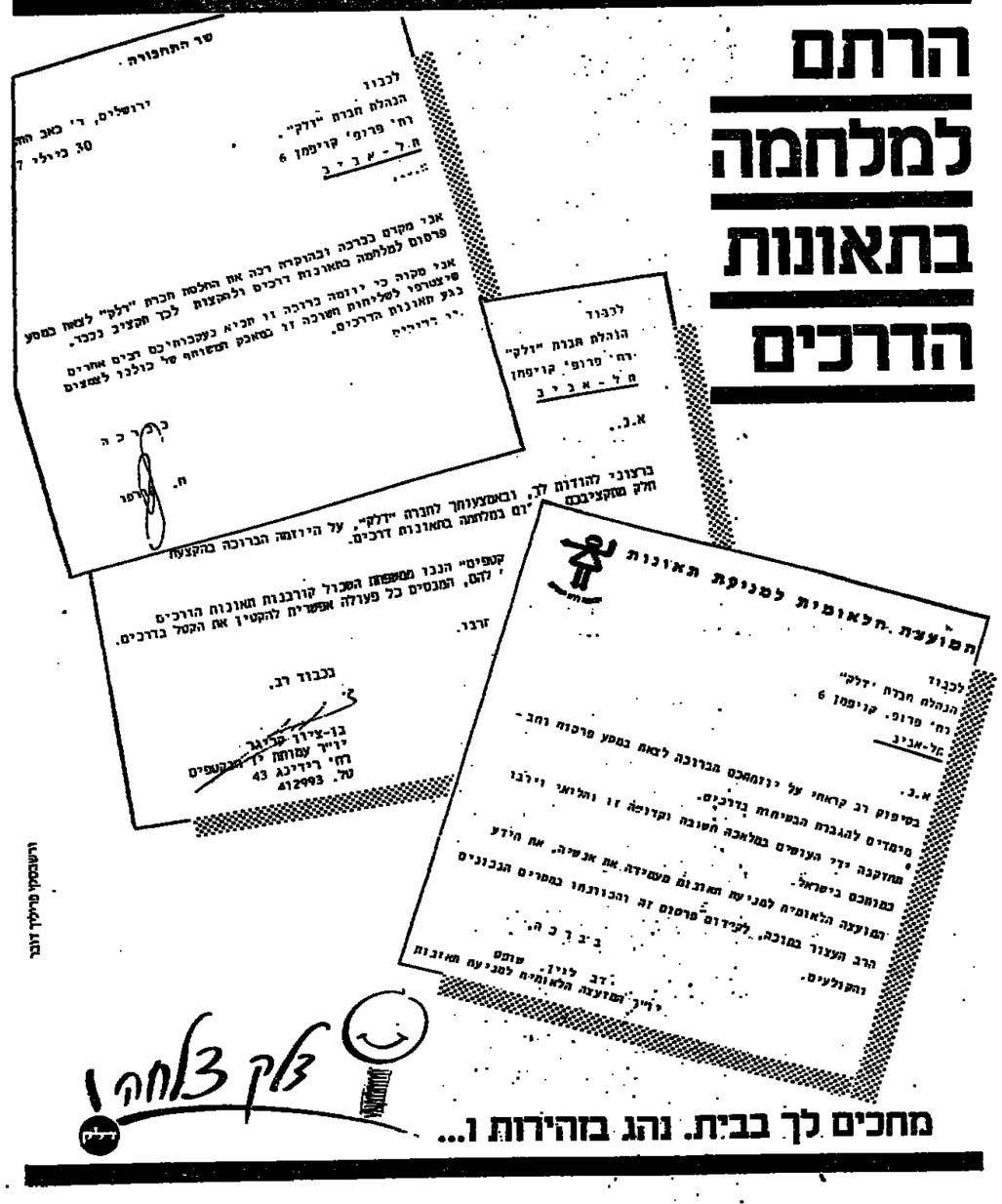

هكذا من الأصل

יותר משעתיים נחסם אתמול אחה"צ רח' העצמאות, בעיר התחתית בחיפה, בשל עשן שמיך מדליקה שפרצה במחסן צמיגים. הדליקה פרצה בשעה 13.00 בצהריים, במחסן הצמיגים „צפלר", וכילתה מאות צמיגים מדליקת קוצים בבית הקברות המוסלמי הקרוב. האש התפשטה במהירות מבית הקברות המוסלמי הקרוב ואחזה במחסן הצמיגים. כבאי חיפה הפעילו 9 מכוניות כיבוי עד שהצליחו לכבות את הדליקה. (כתב: סופר „דבר" בחיפה. צילם: אורי נבו)

מצבור נשק גדול של אש"ף נחשף בבריטניה; נועד לחבלה באירופה

מאת רלה שרון,
כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – מצבור נשק גדול השייך לאש"ף ואשר נועד לשמש בסיס לתקיפות טרור באירופה, התגלה בביתו של איסמעיל האן פאדואן, (23), ידידי חבר אש"ף הכרוכים בחאל שבצפון־מזרח בריטניה.

המצבור נתגלה על־ידי בלשי הסקוטלאנד־יארד העוסקים בפענח נסיון ההתנקשות בחייו של עלי אדמי, הקריקטוריסט הפלסתיני, בלונדון בחודש פברר. מצבור הנשק כלל רובה קלצ'ניקוב, מחסניות, תחמושת רבה, חומר נפץ פלסטי מתוצרת צ'כיה, מרעומים, שעונים ואביזרים אחרים שנועדו להתקנת ביטעני חבלה. סווחה השוהה בבריטניה מאז 1984 הובא אתמול בפני שופט בלונדון, להארכת מעצרו. עלי אדמי עדיין שרוי במצב קריטי בבית חולים לונדוני. אדמי נאלץ לעזוב את בודיית לפני שנתיים בלחצו של ערפאת עצמו, שרגז על ציוריו ששמו ללעג את אחת חייהם הראוותני של מנהיגי אש"ף. מאז הוא עבר בעיתון הכווייתי „אל קבאס" היוצא לאור בלונדון.

דובר הסקוטלאנד־יארד מסר כי לדעת החוקרים נועד הנשק לטשש לפעולות חבלה של אש"ף באירופה. החוקרים הבריטים נמצאים בקשר עם האינטרפול ועם משטרות צרפת, בלגיה, הולנד וגרמניה. הסקוטלאנד־יארד הכריז על „הנגות אדומה" בעקבות תפיסת המצבור ואף יצץ לאישים המהודים מכרח פונצ'אלית, לנקוט אמצעי זהירות מיוחדים. הסקוטלאנד־יארד הטיל איפול על החקירה וכרב למסור פרטים על הדרך בה הוכנס הנשק לגבולות בריטניה. ההערכה היא כי הנשק הוכנס לבריטניה בשני דוא"ר דיפלומאטי מחוזה הארגון.

עובדי „רום כרמל" שפוטרו מתבצרים במפעל – למרות צו המניעה שהוצא נגדם

מאת סופר „דבר" בחיפה

שופט השלום בחיפה, אליעזר פיכמן, הוציא אתמול אחר הצהרים צו מניעה נגד 114 העובדים שהתבצרו בבית־חרושת „רום כרמל", ואסר עליהם לשהות בתחום המפעל ובמחסנים. 300 מטר מהבניין אליו נכנסו מלפפיה „אורדן" ולכל מי שיבוא מטעמה להיכנס לשטח המפעל ולהוציא ממנו ציוד או סחורה.

צו המניעה ניתן לפי בקשת הנהלת קונצרן „אורדן" שבבעלותו המפעל „רום כרמל". הצו ניתן בטעמר צד אחד בלבד. דובר מועצת פועלי חיפה משה גוטר אמר, כי עד לשעות הלילה אמש לא יישמה הנהלת המפעל את הצו. אם תיישמו הנהלה תפנה המועצה לבית המשפט ותבקש דיון בטעמר שני הצדדים.

במשך היום נבשכו המגעים בין נציגי מועצת פועלי חיפה לבין השרים שמעון פרס ואריאל שרון, בנאמץ להשפיע על בעלי „אורדן" להיכנע מסגירת מפעל „רום כרמל". משלחת מטעם מועצת הפועלים ועובדי המפעל נפגשה עם שמעון פרס בעת ביקורו בעותלית, ומשלחת אחרת נפגשה עם שר התעשיה אריאל שרון בלשכתו בירושלים. שרון הבטיח אתמול להיפגש עם מנהל „אורדן" כדי לבדוק אפשרות להביא לבר בגרות במפעל „רום כרמל".

עובדי „רום כרמל" קיבלו שלומם מסרבי פיכמן הם לנו את ליל אתמול במפעל. אתם היו נציג מועצת פועלי חיפה יצוק מסיקה, ראש המועצה המקומית סירת הכרמל ראוטן ביגר וסגנו משה יהנה.

בשעת לילה מאוחרת התקשר מסיקה אל מנכ"ל „אורדן" מיכאל תמרי, והציע לו להפסיק את התפסת הפועלים, להתחשב בפניית שרי הממשלה להנהלת „כלל" ולהמנע מנקיטת צעדים שיביאו להחרפת המצב במפעל. תמרי הודיע למסיקה „הזו מפעל פרטי ואעשה בו כרצוני. אם לא תראה לפנות את העובדים עוד הבוקר, אפנה לבית־המשפט כדי שיורה. על כך". כל העובדים ממשיכים להתבצר במפעל.

מכתב „דבר" לעניני עבודה מסר: ההסתדרות שוקלת פנייה לבית המשפט בתביעה למנות מנהל נכסים למפעל „רום כרמל" בגלל סכנת הסגירה המרחפת עליו.

בדרך זו מבקשת ההסתדרות להעביר את הבעלות על המפעל מידי חברת „כלל" לבעלות פרטית, ציבורית או לבעלות העובדים.

ירד ועדת התעסוקה של ההסתדרות, עליזה תמיר, הביעה תרעומת על „הזיפון הרב מצד מנכ"ל כלל אחרון דבות. שהודיע על פיטוריהם של כל העובדים, תוך ניצול העדרותם מהארץ של ראש המשלה ושל שר האוצר.

בבית־שאן

בתוך כך שלחה תמיר מברקים לראש המשלה יצחק שמיר, ולשרים פרס ונכים בתביעה לפעול לאלתר לשיפור כצב התעסוקה הקשה בבית־שאן. היא מציינת שמאות תושבים עזבו את העיירה בגלל שמאות מפעלים ומצומים בכתח הארם המועסק באיזור.

ספינה איראנית תקפה מיכלית ליברית; עוד מוקש בים כחדית

דובאי (רויטר וא.פ.). – ספינת כיוד איראנית ירתה אתמול לעבר מיכלית הנושאת דגל ליבריה בעת שזו שטה במסלול לנמל דובאי – בין מפרץ פרסית לפנים. קרוב לכן נמצא כי מוקש ימי נמצא ליד דרך בדיוק, לא הרחק מהמקום שבו מתיונות שלוש מיכליות בחיבות לחידי אמריקאי כדי לצאת מהמפרץ הפרסי.

מקורות בחברת הביטוח „לרדס" מסרו קודם לכן כי שתי אניות כיוד איראניות תקפו את המיכלית הליברית ורדו לעברה שני סילים. לדברי הודעה, סיל אחד פגע במיכלית ואילו האחר החטיא.

אולם דובר הברת הספנות הכפעילה את המיכלית, „איסטו בתמונה זו, שנתקבלה בטוקיו, נראים כוחות צי איראניים בעת פינוי מוקשים במי מפרץ עומאן, וזאת לדברי טוכנות הידיעות הרשמית של איראן. (צילום א.פ.)

סיידה, המחיש את הדיווח ואמר כי המיכלית נפגעה מירי כדורים ולא מסיל. „אילו זה היה נכון הייתי הראשון לדעת זאת" אמר מנהל הברת הספנות באוסלו.

מטרד ההגנה הבוויתי מסר אתמול כי מוקש ימי נוסף נתגלה במימי בוויית. בהודעה נאמר כי המוקש „טופל" ונראה שמומחי צי הפשתפים במבצע האמריקאי־בריתי לפינוי המוקשים מפתח נמל אל אחמדי, הם שפרקו את המוקש.

בהודעת מטרד ההגנה נאמר כי המוקש נתגלה כ־30 ק"מ מצפון לאל אחמדי, שם עוגנות שלוש מיכליות נאו נאו יום שבת בהמתנה לליווי האמריקאי כדי לצאת ממצרי הדבוה. הצי האמריקאי לא מסר מתי מיתוכנת יציאת הספינות.

מוקשים שולי מוקשים, מיעוקו על סיפון נושאת המכוסים „גוואדלקאנל", אמורים לטרוק את מימי המפרץ כדי לפנות דרך לשייטת של המיכליות ואניות הצי האמריקאי.

להבינו רוני עובדיה, מנהל הסניף
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף אשקלון
ההנהלה והעובדים

להבריתו רחל קארו
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

דבר
DAVAR دابار
מאחד עם לשיתוף
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־יוי
המערכת – דבר בע"מ
תפוס ב.דפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך גורג 16
בית מאיר קומה ב
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111-2, ת.ד. 33104

הרופאים המרדימים בסכסוך; חשש משיבוש פתיחת שנת הלימודים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

הרופאים המרדימים בכל בתי החולים הכריזו אתמול על מכסוך עבודה. הם מאיימים לפתוח בעיצומים אי אף שביתה בתום 15 ימי „צינון".

משרד הבריאות הכיר בשעתו במצוקה היחודית של הרופאים המרדימים. לפני 10 שנים אושר להם תמריץ בשיעור 40 אחוז ואולם התמריץ נשחק מאז לכדי 8 אחוזים.

ההסתדרות הרפואית פרסמה אתמול הודעה שלפיה „התנאים שבהם נאלצים הרופאים המרדימים לתפקד מסכנים את בטיחות החולה".

דובר משרד הבריאות מסר בתגובה כי מנכ"ל המשרד יפגש בימים הקרובים עם נציג שירות המדינה מאיר גבאי, לאחר שהאחרון ישוב מחו"ל, כדי לסכם עמו על מתן תוספת שכר לרופאים המרדימים.

סכסוך הביוכימאים

הודעה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות אישרה את פנייתו של מזכיר הסתדרות הביוכימאים המיקרוביולוגים אשר גולדשלגר, להכריז על סכסוך עבודה בקרב 2,000 ביוכימאים ומיקרוביולוגים המועסקים באוניברסיטאות. עובדים אלה מועמדים ששכרם נשחק בעשרות אחוזים.

חשש לשנת הלימודים

הודעה המתאמת דרשה אתמול מנציגי הממשלה לפתוח במשא ומתן עם הסתדרות המורים ואירגון המורים העל יסודיים על הסכם שכר חדש. הודעה הביעה חשש שאם לא יפתח המו"מ ישביתו המורים את פתיחתה של שנת הלימודים.

ארה"ב מסכימה: חיסון איידס ינוסה לראשונה על בני־אדם

וואשינגטון (רויטר). – ממשלת ארה"ב הסכימה לעריכת ניסוי ראשון בבני אדם של חיסון נגד מחלת האיידס – כך מסר אתמול דובר של המכונות למזון ולתרופות.

„ניסויים בבני אדם יחלו במוסדות הבריאות הלאומיים על מספר מצומצם של מתנדבים ברגע שיושלם גיזומם", אמרה דוברת הסוכנות. הבקשה לעריכת נסיונות אלה באה מחברה פרטית ושמה „מיקרוג'נסיס" מוסס היימן שבקליפורניה.

פקידי החברה מסרו, כי החיסון מבוסס על גרסה סינטטית לפרוטאין, המצוי בווירוס הגורם לאיידס. הם אמרו, כי החיסון כבר נוסה על כמה חיות מעבדה ועל שמונה קופי רזוס ושני שימפנזות. השימפנזה היא חיית המעבדה היחידה המסוגלת לפתח איידס כדרך שמפתחים בני האדם.

לדברי מוכנות התרופות, נענתה בקשת החברה בחיוב, לאחר שהתברר כי בתגובה לחיסון פיתחו חיות המעבדה נוגדנים נגד וירוס האיידס. רק לאחר שחיות אלה יחשפו לווירוס עצמו – דבר שיקרה תוך חודשים ספורים – אפשר יהיה לדעת אם נוגדנים אלה אכן עוצרים את המחלה.

מומחים אמרו, כי גם אם יתברר כי החיסון יעיל, יעברו עוד שנים רבות עד שיופץ בתפוצה המונית.

„התקדמות רבה" לקראת יחסים עם הונגריה

מאת כתבו המדיני של „דבר"

בשיחות בין מקדמים ישראלים והונגרים לקראת פתיחת „משרדי אינטרסים" של שתי המדינות בתל־אביב ובבודפשט הושגה התקדמות רבה. כך מסרו מקורות מדיניים בירושלים.

שר־החוץ שמעון פרס אמר השבוע לחברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת כי בכר הושגה הסכמה בין שתי המדינות בנושא זה.

המקורות אמרו כי בסרם יישפתו בשרדי האינטרסים יש עדיין צורך בהשלמת הדיונים על טורה של נושאים נוהליים ומשפטיים. הונגריה תהיה המדינה הסניה בגוש המזרחי, אחרי פולין, שתכונן יחסים מדיניים בדרג נמוך עם ישראל מאז ניתוקם ב־1967.

יפאן תשתתף במימון הכוח הרב לאומי בסיני

מאת כתבו המדיני של „דבר"

ממשלת יפאן החליטה להשתתף זו הפעם הראשונה במימון פעילותו של הכוח הרב לאומי הפועל בסיני מאז חתימת הזרה השלום בין ישראל לבין מצרים.

על פי פרסומים בטוקיו החליטה יפאן להקציב למטרה זו שני מיליון דולר בשנה הבאה. עד עתה דחתה יפאן פניות להשתתף במימון הכוח, בטענה שאיננו פועל במסגרת האו"ם.

גלאס

(המשך מעמ' 1)

הזיבאללה והשלטונות הסורים, לאפשר לו לצאת לחופשי. מקורות לבנוניים וסוריים סוענים כי בתאום להסכם זה הועבר גלאס כבר לפני כמה ימים מרובץ ביר אל־עבד, מעוזה של תנועת הזיבאללה, לרובע ואחי במערב בירות, כדי שיוכל להתחבר בקלות יחסית לחיילים הסורים הזונים ברובע זה, ואשר יעבירו אותו בבחירות לדמשק.

יתר על כן, עליפי אותה גרסה, תיאכו אנשי הזיבאללה את כוונתם לשחרר את גלאס בעוד מועד עם מפירי הצבא הסדר הזונים במערב בירות. יש לציין שלאחרונה רווחו שמועות בלבנון שבחוצת ארגון הזיבאללה להוציא להורג את גלאס.

גיבשת אמר

שר החוץ הסורי אבנר אתמול את הגיבשה כי גלאס שוחרר בעקבות לחצים שהפעילה סוריה על מנהיגי הזיבאללה ובעקבות הפניות שהעביר לאחרונה הנשיא אסד לשליחי איראן לסייע בשחרור. בדברו בפני כתבים בדמשק אמר שר החוץ הסורי כי הנשיא אסד נפגע אישית מחסיפתו של גלאס על־ידי אנשי הזיבאללה, זכן קצר לאור שכוח סורי צבאי גדול נערך בבערב בירות כדי להשליכ בה סדר. הוא סיפר כי בעקבות בעשה הזמיפה הפעיל הצבא הסורי חזונה בלבנון לחצים שונים על אנשי הזיבאללה באיזור הבקעה והבמקומות אחרים, כדי להבזיר להם שסוריה לא תשלים לאורך זמן עם המשך החזקתו של גלאס בשבי.

הס בן ה־93

(המשך מעמ' 1)

נרחנה. לאחר סיום בדיקת סיבת המחלה, תוסס גופתו של הס בבמשוס צבאי לבאוואריה ושם תיכסר לידי משפחתו.

ראש עיריית הכפר הבווארי הנסידל סיפר כי בנו של הס ביקש ממנו לפני שנתיים לקבור את אביו לצד הדרין ואחיו בבית הקברות המקומי. עדיין לא ברור אם בקשה זו נענתה, אולם ראש העיריה הביע את הספק כי הקבר עשוי להפוך למקום ל„עליה לרגל" של ניאו־נאצים.

בליל שלישום צעקו שמה ניאו־נאצים סיסמאות ליד כלא שפנדאו וכ־20 אחרים ערכו מסמרת במשך כל הלילה. בהמבורג צעדו ניאו־נאצים עם כרזות הבמתירות את הס כ„קדוש מעונה של השלום". בעיר האנובר נזרקה על קיר בנין הפרלמנט המקומי מטנה האומרת „חזולף הס מת למענכם".

ראיה מוסקוה מקו אתמול כי גורמים ניאו־נאצים בגרמניה ופולינקאים לאומנים במערב ניסו להפוך את הס לקדוש מעונה בעשם אותו מאיש זקן וחסר ישע, תוך התעלמות מהעובדה שהאיש היה מאבות המשטר הנאצי בגרמניה. „הנסיון להפוך את הס לקדוש מעונה הוא חלק מהנסיון למחות את זכרון פשעי הנאצים", נאמר בהודעת המשלה המקומית.

התעשיינים מוכנים לדון על קיצור שבוע העבודה

הברפלד ייוועד בקרוב עם לאוטמן

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

המעסיקים הפרטיים נענו לדרישת ההסתדרות לפתוח במגעים לקראת קיצור שבוע העבודה בסגור הפרטי־עסקי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, יוועד בימים הקרובים עם נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, לפגישה ראשונה בנושא זה.

עוד בהסכם המסגרת שנחתם בין ההסתדרות למעסיקים הפרטיים בספטמבר '86 נקבע ששני הצדדים יפתחו במשא ומתן לקראת הנהגתו של שבוע עבודה מקוצר.

בינתיים נמשך הקפאון במשא ומתן על הסכם שכר במגזר הציבורי. חיים הברפלד הבהיר שעד סוף השבוע יתברר אם קיים בסיס לדיונים תכליתיים שיתנהלו ברציפות עד סוף חודש זה.

אתמול, במהלך ישיבת הוועדה הבתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, נמתחה ביקורת על אופן ניהול המו"מ על ידי הנהגת ההסתדרות. „אין לנו לא דרך ולא שיטה במאבק. השביתה שקיימנו לא הביאה להישגים", הטיח מזכיר הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן עמי. ואילו יו"ר ועדת התעסוקה, עליזה תמיר, קבלה על כך שהאיגודים המקצועיים נוטרלו, כדבריה, מהמשא ומתן. נציג הו"ש, בנימין גונן קרא להכריז על שביתה במשק אם עד 1 בספטמבר לא יושג הסכם שכר בשירות הציבורי.

הוועדה המתאמת קראה לכל ועדי העובדים להתחייב לרכוש שי לחג לעובדים אך ורק מתוצרת הארץ, „כדי להבטיח מקומות עבודה לאלפי עובדים במפעלים ישראליים".

נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ:

„רק פישוט מערכת המסים יאפשר הטלת מס־בורסה"

מאת אמנון אמיר,
מפרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ביטול מרבית מסודי המס הקיימים היום ופישוט מערכת המסים הם הבסיס להחלטה להטיל מס ריווחי הון על הבורסה, אך ביצוע מס כזה אינו אפשרי משום שאי אפשר להטיל הגשת דו"חות מס על כלל האוכלוסיה. כך אמר אתמול נציב מס־הכנסה יאיר רבינוביץ במפגישה עם כתבים לענייני כלכלה בירושלים.

רבינוביץ יצא נגד ריבוי פטורי המס במערכת. לדבריו, בניגוד לדיבורים על הצורך בביטול פטורים, נוספו בשנה האחרונה מספר פטורים חדשים, שאינם מקובלים על האוצר. בין פטורים אלה מנה נציב מס הכנסה את החקלות שניתנו לתושבי מצפה רמון וישובי הנפגע ואת הצעת מסודר התעשיה למתן פטור ממס למשקיעים בסרטים. „מכינים אותנו למערכת שאנחנו איננו יכולים לתפקד בה", אמר רבינוביץ, „והיא נעשית בלתי שפירה מדי פעם בפעם".

רבינוביץ גילה כי בציבות מס הכנסה הציעה לוועדת שינבסקי, הבודקת אפשרויות להמשך הרפורמה במסים, לבטל עד כמה שאפשר מסודים הנוגעים ממס. בנוסף לכך הציעה הנציבות לוועדה לתקן את מדרגות המס בדרגות והכנסה הבינוניות. לדבריו שני סודי פטורים הינם בעיתיים במיוחד: הפטור ממס על קיצבאות הביטוח הלאומי והפטור מריווחי הבורסה.

צ'אושסקו יציע

(סוף מעמוד 1)

בשאלת המתר בין שתי המדינות, שהצטמצם בהדרגה מאז 1981. דסקלסקו הציע, כי אנשי עסקים ישראלים וכלכלנים רומנים יפגשו כדי לדון על „יחומות כלכליות משותפות" במדינות אחרות. פקידים בשרות לנוסעים לרומניה הגלתה את מספר התיירים מ־16,000 ל־20,000 בשנתיים האחרונות.

פקידים ישראלים רמזו, כי רומניה תוכל להגביר את התיירות הישראלית אליה, אם תציע תכילות תיור, שיכללו ביטורים במדינות אחרות במזרח אירופה.

כשהעלה ראש הממשלה הרומני את שאלת יבוא מכונית „דאצ'יה" לישראל, הדגיש שמיר את הגרעון המסחרי השלילי – יבוא מרומניה בסך 30 מיליון דולאר לעומת יצוא של 7 מיליון – והציע שרומניה תייבא מישראל פוספטים ומוצרים תעשייתיים. עם זאת הביע שמיר נכונות „לנסות את המכוניות" הרומניות.

שמיר הזמין את דסקלסקו לישראל „בעתיד הקרוב", ודסקלסקו קיבל „עקרונית" את הזמנה.

הדגיש את שאלות הזקלאות ומוצרי הנף.

דסקלסקו הנלונן על הירידה בתיירות הישראלית ברומניה – 20,000 אשתקד לעומת 30,000 ב־1981. שמיר השיב, כי תדר נבע ממס הנסיעות וציין, כי הנחה המיוחדת לנוסעים לרומניה הגלתה את מספר התיירים מ־16,000 ל־20,000 בשנתיים האחרונות.

פרס ייפגש עם רבין ונסים

(סוף מעמוד 1)

לשכנע את חברי לתת יחס להמשך הפרוייקט תוך שינוי מסוי הנישיות הלאומי.

בהרצאה על „הסקנה למיזון הפרוייקט הכלכלי" בחיסה עם „שביתה אינטלקטית" בחיסה עם ישראל, אמר „יומלל על „המשקיר פרוייקט הלביא". „אני לא מאמין, שבארה"ב יתחילו פתאום לדבר איסלקיה", אמר השר פרס. „יש לשמוע את עמדתה של ארה"ב ולהתחשב בדעתה, אבל גם עם ארה"ב אפשר להיות", הוא אמר.

מדעי בדק

השר מדעי הזל אתמול בהזנה: תוכנית הקיצוצים של התעשיה האוירית ובבריקת דרכים להקמה נוספת של תקציב הפרוייקט ממקורות ממלכתיים. אתמול קיים יום שלם של דיונים בהנהלת התעשיה האוירית בלוה. לשר הצגו התוכניות המפורטות של פריטת הייצור ומשמעותן על מימון הפרוייקט. כן נבחנו דרכים לגייס לפרוייקט מימון מחוץ למערכת הממלכתית בשיתוף גורמים זרים.

(סוף מעמוד 1)

המוטל עליה. בר"ח מבקר המדינה המונה על שולחנה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה באמר, כין השאר, כי הבריקות והכלכליות שנעשו בשלבים שונים של הפרוייקט לא היו מקיפות ויסודיות די הצורך. חסיד אמר לוועדה כי בעת היותו היועץ הכלכלי של מערכת הבטחון, הוא יצא ידי חובתו כניתוח הנתונים והבנצתם של כל הנתונים בפני הגורמים הנוגעים בדבר.

הוועדה לענייני ביקורת המדינה תמשיך בטבע הבא בדיונה על דו"ח המבקר בנושא ה„לביא" וחסיים את עבודתה בנושא זה תוך מספר שבועות.

שב"כ

(סוף מעמוד 1)

עלינו בשב"כ כי מתן היתר להתארגנות מקצועית יוביל לשביתות, עיצומים ושאר רעות חולות, וכי מערכת בטחונית אינה יכולה לקחת סיכון כזה על עצמה. היא טענה בצינית הדמגוגית וארמולת בטחון המדינה נועדה לכסות על מניעים של שליטה בעובדים, בדיות עיצומה הבחוב פעולה גדול יותר".

העותר טוען כי הטענות ממנו אפשרות לחקים ועד עובדים בשב"כ מאפשרת יכולת בלתי מוגבלת למתן הנחיות, הוראות, נהלים ותקנות ללא הקירה חיצונית תוך הדישת ציות מוחלט.

לטענתו הדבר יכול להביא להקנית תחושות עצמה, שעל נקלה עלולה להדיח את אחזם בעלי הכוח לשרירות לב, פגיות אישיות והפרות בטחון של כללי הדרך.

עדיות בדיה
הודעה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 119 (2), (1) לחוק התכנון והבניה וכ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, לפתן והלה בקרי בנין דהיינו הקמת קומה 3 מפלסים בקו בנין הצפוני הדרומי המזרחי של 4.5 מ' בסקום 5.0 מ' הצומרים. שעל הוולקה 97 בגוש 18174
רחוב ריצמן 101 נהריה.
את התכנית אפשר לראות בשעות הוועדה המקומית, בעדיה נהריה.
לכל מי שיש הענגרות, יוכל להגישה תוך 15 יום ביום פרסום הודעה זו.
ת. לבב
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה

„מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 18.6.87

1. מחוזות תאהבה – ירדנה ארזי
2. כמעט סתיו – גידי גוב
3. צוטת דרכים – יאיר כהן
4. שלח לי מלאך – משינה
5. אחבתי אותך אז – סי היימן ולהקה מקומית
6. אצל הדודה וחדוה – דני סנדרסון
7. קריאה לעזרה – קו 8
8. אחת מהבוזמת– אריק סינו
9. תגידי אש – תגידי מים
10. באתי מאהבה – יהודית רביץ
11. תמונות – אדם
12. עוד תראה אותי – אילנה אביטל
13. חיום ואחרון לבצורת – דורית ראובני
14. סרט בשחור לבן – אילנית
15. כל עוד – בועז שרעבי
16. עוף גוזל – אריק איינשטיין
17. יום פראי – דפנה ארגוני
18. אנחנו באותה סירה – אסתר שמיר
19. ספינת החלומות – בני ברמן
20. שיר בדואי – מתי כספי
21. שיר מדבר – רמי קליינשטיין
22. שיר בתנועה – רוני תורגמן
23. אמצע עבר – אהוד בנאי והפליטים
24. לא נרדמת תל־אביב – דני רובק
25. רדיו רמאללה – יהודה פליקר
26. ככה – צזלי
27. במקום מכתב – חדוה עמרני
28. קיר של אהבה – נער שולים
29. פיתוי הנשוי – אפריים שמיר
30. המלך הלבן – מני בנר
30. לילה תל־אביבי – מולי שי

חפיסה לשיפוסכם
31. שש עשרה – שבע עשרה – לחקת הנחל
32. לא שותה לא מעשן – כמו צועני
33. אני אוהיה הלמצן שלך – חנן יובל
34. רחובות הריקודים – יהודית רביץ
35. תמיד איתי – לחקת גשם

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, יפו. מיקוד 61910
אני הריני שולח עבור את מספרי הזמרה
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
שמי:
כתובתי:
תאריך:

„היכן הגאווה?" שאל שרון במפעל „נשר", ברומזו ל„לביא"

(ע). – שר התעשייה והמסחר אריאל שרון תקף אתמול במריחות את רסיון הדרום הפוקד את העם, הביא בהזמה לכך את היעדר האיזוך בעניין ה„לביאי ושואל: „היכן הגאווה?".

שרון דיבר בסקס הנוכח מתקן ודש, ראשון מסוגו בתעשיה הישראלית הכבדה, המאפשר הפעלתם של מפעלי „נשר רמלה" בפחם.

משאית ענק פרקה מטען של פחם שהובא מנמל אשדוד למתקן הגריסה, ומשם, במערכת מתוחכמת שבהסכתה מנאותה השקעה 21 מיליון דולר, הועבר הפחם לכבשני המפעל.

לפני שנגזר את הסרט אמר שרון: „אנו חיים כיום בתקופה שבה במקום לשמח ולהתגאות בהישגינו אנו מגלים חוסר בטחון עצמי". בהתייחסו לפרוייקט ה„לביא" אמר: „חוסר האמונה הגיע לכך שכל רמז מן החוץ מתקבל כאן כתכתיב". אמר שרון שראה בחנוכת המפעל, כמו בפרוייקט הלביא, ביטוי ליכולת „לחזור לעצמנו".

מנכ"ל כור ישעיהו גביש, ומנכ"ל „כלל תעשיות" השותפים במפעלי „נשר" יחד עם חברת העובדים, עמדו בדברי ברכתם על הצורך בתמיכה ממשלתית במפעלים יצרניים.

„לא ייתכן דין אחד לספקולנטים ולסוחרים שזה מקרוב באו, ולמפעלים כמו „נשר", אמר מנכ"ל „כלל" והזהיר שאם לא ייקבע סולם ערכיות לאומי „גם ענק המרכבה יקוקע".

מנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שכידך בשם חברת העובדים וציבור העובדים אמר: „המשק במשבר, אנחנו לא יכולים עוד להרשות לעצמנו את קיומם של הרבה מפעלים נחשלים בחברת העובדים", הזהיר מזכ"ל ההסתדרות והעלה על נס את תהליך השיגרוים, כפי שבוצע ב„נשר רמלה" כדרך להתגבר על משבר זה.

בנתוני העלות הגבוהים של חומרי הגלם צופים ב„נשר" כי והשקעה של 21 מיליון דולר תחזיר בפרק זמן של שבע שנים.

הבדווים יהרסו בעצמם את המסגד שהקימו בלי רשיון – קבעה השופטת

כ־1,000 שוטרים הקיפו את המבנה ברהט, שבו התבצרו עשרות בדווים מהאיזור

● החלטת השופטת פיזרה המתקהלים

מאת אמיר רוזנבלום, סופר „דבר"

שופטת בית־משפט השלום בבאר־שבע, רות אבידע, החלטה כי צו ההריסה שהוציא שלשום בית המשפט נגד המסגד, שנבנה בלא רשיון בעיירה הבדווית רהט בנגב, שריר וקיים. בהחלטתה אמרה השופטת: „את החוק צריך לקיים, גם אם זה כואב". מרגע כי הבדווים עצמם תיהרסו את המבנה עד יום אי הכיפורים.

הדיונים בעתירת הבדווים לבטל את ההריסה ארכו אתמול יום שלם. השופטת לא הסתפנה בדיון שהתקיים בבית המשפט ובישיבה לראות כמו עיניה את המסגד, שם גם נתנה את החלטתה. כוחות גדולים של כוחות הבטחון, שכללו כ־1,000 שוטרים וחיילי משמר הגבול, המתינו משעות הבוקר בפאתי העיירה, כדי לאכוף את ביצוע ההחלטה. בשטח האתר התמקמו גם אנשי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור של המשטרה וכן עשרות רכבי הצלה וצוותי חירום של מד"א.

במהלך הדיונים הג מעל המסגד מסוק משטרתי ועל הכוחות פיקח אישית מפקד המחוז הדרומי של המשטרה ניצב רחמים קומפורט, שהגיע למקום כשהוא מלווה במפונה על מהות הדרום במשרד הפנים שלום דניגו.

משעות הבוקר המוקדמות התבצרו במסגד עשרות מתפללים מבני השבט אל־קסאסי ואל פיניש, שהודיעו כי יתנגדו בכוח להריסת המבנה. המסגד הוקם לפני שבועות אחדים על ידי תושבי שכונה 29 ברהט, בלא היתר בניה. המבנה, סכנה גדולה המקודה באמבטס, הוקם בתוך זמן קצר ובימים האחרונים התנהל ויכוח חריף בנושא זה בין אנשי השכונה לבין המפונה על המתח במשרד הפנים ומינהל מקרקעי ישראל.

„הקמת המסגד ברהט" אמר אתמול המפונה שלום דניגו „היא הפרה נסה של החוק". המנהיג של המסגד, ג'ומעה אל־קסאסי, אמר בתגובה „המסגד קיים מזה כשלוש שנים. בסך הכל הוחלפנו את גג הפח בחתיכת אמבסט. עם קבלת הרשיון ממילא היינו הורסים את התוספת. איננו רוצים לעבור על החוק. בסך הכל אנו רוצים מקום כדי להתפלל בו, ממש כמו היהודים".

לאחר החלטתה של השופטת עזבו כוחות הבטחון את המקום, מבלי שנגרר מגע כלשהו ביניהם לבין התושבים. בעקבות הפסיקה המשפטית, סיכמו נציגי משרד הפנים הבדווים כי הבדווים עצמם יהרסו את המבנה עד יום א'.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בפגישה עם עולים אתיופים במרכז הקליטה בעזתליה, שם סייר אתמול. (צילום: חנניה הרמן)

ח"כ צוקר מתריע:

הוראה חדשה בצה"ל מונעת ביקורים באתרים נוצריים

דובר צה"ל מכחיש קיומה של הוראה כזו

מאת פסרי הצבאי של „דבר"

היב דדי צוקר („רצי") פרסם כי מסרבים שהגיע אליו ממקור מהימן קולה כי מזה זמן קיימת בצה"ל הוראה לפיה אין לאפשר ביקורי חיילים באתרים נוצריים.

לדברי ח"כ צוקר הוראה ברוח זו הועברה למדריכי לידיעת הארץ ולחיילות המדריכות בבתי־ספר שזה לאחר שכמשך זמן רב היה נהוג בצה"ל לאזן את סיורי חיילי באתרים יהודים ונוצריים. ח"כ צוקר אמר כי באחד הסיורים האחרונים בירושלים הודה מדריך קבוצת חיילים לפסח על סיור בכנסיה הדסית בעין־כרם ובוויה דלתחדה.

במכתב לשר הבטחון שואל צוקר: „מה הטעם ומה הביטוקים שהביאו את צה"ל להחלטה המוזרה הזו? אסור לצה"ל לתת יד לשכתוב ההיסטוריה על־ידי ביקורים סלקטיביים באתרים סמיימים תוך פטיחה על אחרים. פעולת הסרוך לידיעת הארץ בצה"ל נועדה להפגיש את צה"ל עם ההיסטוריה ולא עם פרשנות לאומית על היסטוריית ארץ־ישראל", קבע ח"כ צוקר.

בתשובה לשאלה הגיב דובר צה"ל: „אין שום שינוי במדיניות. בעקבות פניה קודמת נבדק העניין גם ברמות היותר נמוכות ולא ניתנה הנחייה שכזו. יתכן שאחד המדריכים בטעות אמר משהו שהתפרש כאילו יש שינוי במדיניות אך לא כן הדבר", סיפר דובר צה"ל.

בטאון ש"ס „שורשים" קובע:

מאז מינוי הרב דרעי למנכ"ל חל מהפך ברשויות לטובת הדת

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

מאז מינה הרב פרץ את הרב אריה דרעי למנכ"ל משרד הפנים חל מהפך ביחס ראשי הרשויות המקומיות לצרכי הדת והמסורת הדתית במדינה. זהו אחר מהדשנים של ישיבת שיס בממשלה, של מרני הרב עובדיה יוסף הפוסק.

כך שולף בטאון הנעבר שס „שורשים" בגליונו המופיע היום.

בין השאר כותב הבטאון כי אין זה סוד שלשכת מנכ"ל משרד הפנים ופכה לכתובת מרכזית עבור הציבור הדתי בארץ, וכי מאז כניסתו של דרעי למשרד הפנים חל מהפך בגישה. ראשי הרשויות המקומיות לכל הקשת לשמירת תורה ולצרכי הדת בעתם שיפעם.

„משרד הפנים בראשותו של הרב אריה דרעי הוא כיום מבשיר ישיר אל עליה לבניית עולם התורה בארץ – אומרים לנו מקרבים ומקבל שמירת הקיום דומה שאין בדבריהם כלל משום גזומה", נאמר ב„שורשים".

כתב־אישום נגד רוצחי אלברט בוכריס ואל־מצרי

(ע). – בבית המשפט הצבאי בשכם הוגש אתמול כתב אישום נגד שני נאשמים ברציחתם של האזרח הישראלי אלברט בוכריס, ראש עיריית שכם דקסר אל־מצרי ושומר משמר הגבול גביל פראס. כמו כן מואשמים השניים בפגיעות רצח נוספים.

הנאשמים הם מועמד עבדול רזום סמיר מהכפר עבבתה שליד טול כרם ואחמד אבוס עוד עבדול ראזק חנונים מבית פוריק. התביעה טוענת, כי הם פעלו בשליחות החזית העממית לשחרור פלשתין.

בכתב האישום נמסר, כי ב־2 במרץ 1986 ארבו הנאשמים לראש עיריית שכם דקסר אל־מצרי בשעה בניין העיריה וכשהגיע מולם ירו בו, והרגוהו.

כתב האישום נאמר גם, כי ב־23 במאי 86 ניסו השניים להתנקש גם בחייו של ראש עיריית ג'נין עבדאלה לחלוח עפ"י הוראות מפקדת החזית העממית. הם ירו לעבר מכוניתו בכניסה לעיריית ג'נין, אך זו היתה נהוגה בידי שרזוב של ראש העיר חסאן לחלוח שנפגע, אך ניצל בדרך נס. בגזרון ניסו השניים להתנקש גם בחייו של אדוי עוכר, *אזרח* ישראל שסייר עם משפחתו.

בכתב האישום מיוחס לשניים גם רציחתו של שוטר משמר הגבול רס"ר נמיל פארס ב־11 בינואר 86 ורציחתו של האזרח הישראלי אלברט בוכריס ב־30 ביולי 1985. פארס נרצח בשעה שסייר ושתתפר לסיור אוסמה ג'אנם ניאל. עבדל חנני מואשם ברצח אלברט בוכריס כאשר זה ערך קניות בשוק בשכם. בוכריס הנוה הפיק להגיע למימשל הצבאי אך מת בדרך לבית החולים.

שני חברי החזית העממית מעבתה וכית פוריק מואשמים עוד בנסיון לרצח ישראלי, תושב משאבה חיים חנעמי, *עת* שביקר בשכם ב־5 ביולי 86. השניים נלכדו בעקבות מבצע ארוך של זרועות הבטחון בשומרון. הם יובאו בשבוע הבא בפני שופט לתאריכת מעצרם עד תום ההליכים נגדם. סרם נקבע מועד להמשך משפטם.

כדי להפחית תאונות־הדרכים:

חוקרים ממליצים לתקן כבישים ולהעדיף נהגות חיילות

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

חוקרים מבית־הספר לבריאות הציבור של „הדסה" והאוניברסיטה העברית וקבוצת חוקרים מהמרכז לחקר הנהיגה של בית־הספר הגבוה למכונאות בירושלים מוקיעים, שאין מגדר לבנות כבישים חדשים אלא יש לתקן הישנים הקיימים.

צוות החוקרים העלה שורת הצעות לשיפור המצב בכבישי הארץ ולהקטנת מספר תאונות הדרכים בגיל עמדה שהגיש לוועדת השרים לענייני תאונות דרכים.

החוקרים מציעים בין היתר להפריד בין נתיבי נסיעה של משאיות לכלי רכב קלים, להחליף עמודי חשמל בעמודים ממלסטיק משום שהפגיעה בהם פחות קטלנית, לחייב משאיות לנסוע באורות דלוקים גם במשך היום, לקבוע מדיניות שתעודד את השימוש בתחבורה ציבורית, לחייב שימוש בחגורות בטיחות גם בנסיעות עירוניות וכן במושבים האחוריים ולחייב רוכבי אופנועים לחבוש קסדות.

החוקרים תומכים בהפעלת מערכת מדידה לשמירת רוחב בין מכוניות הנמצאות בשלבי ניסוי במשטרה.

נושא מעורבותם של כלי רכב צבאיים בתאונות דרכים נחקר לאחרונה על ידי שרון צ'רלס ג'יבנלס מבית־הספר לבריאות הציבור של „הדסה" והאוניברסיטה העברית ועניי מחקר תאונות דרכים בצה"ל, אשר המליצו להנציא משימוש בגתיבי תחבורה עירוניים את הג'יפים ולהחליף באותם ג'יפים שמשמשים לנסיעה עירונית קשת התאסמות חמורות בטיחות.

הנבדר עוד כי מזמן ומן ועיריות הם גורם מרכזי לתאונות ולפיכך המליץ צוות החוקרים לפתוח תחנות רענון לאורך הדרכים ובאמרה מבית בידה בקנסיות של השקים.

המלצה מעניינת נוספת היא לתגבר את מעוך הנהגים בצה"ל בחיילות. מחקר שנעשה בנושא זה קובע שבעורות בנות 18־20 הרבה יותר הזרות כנהגות מחיילים בגיל הזה. החוקרים ממליצים להכשיר את החיילות כנהגות־מחליפות בנוסף לתפקידיהן הקבועים בצבא.

האיגודים המקצועיים בבראזיל יקיימו מחר שביתה כללית

מאו פאולו (רויטר). – האיגודים המקצועיים בברזיל עומדים בפני אחד ממבחניהם הקשים, לאחר שהכריזו על שביתה כללית מחר כדי למחות על מדיניותה הכלכלית של הממשלה, שהביאה לירידה חדה בשכר הריאלי.

ברזיל לא ידעה מעולם שביתה כללית מוצלחת, ועל כן השביתה מחר נחשבת למבחן כוח של מסע לאיגודים. מרבית הפועלים יצאו לעבודה בעת שהוכרזה השביתה הכללית ומאחרונה בחודש דצמבר. שני האיגודים הגדולים, האיגוד הסמאלי ק.א.ס. והאיגוד המתון ס.ג.ט., עמלו כחודש על הדיונים לקביעת מועד מוסכם לשביתה. „אדיה מופתע אם השביתה תצליח", אמר משקיף פוליטי, המכיר את בעיות הפלגות בתנועת העובדים בברזיל. בראזיל מפוצרת מבחינה זו אחרי מדינות אחרות בדרום אמריקה כגון ארגנטינה, שפיתחו ארגוני עובדים חזקים.

השביתה באה בעקבות נסיונות של שרולת אנשי העסקים לתקן את הסעיפים בחוקה הדמוקראטית החדשה, שקראו לצמצום שבוע העבודה מ־48 ל־40 שעות ולהבטחת מקום העבודה. הדחף לשביתה בא גם מהדיה הדריפה בשכר, שעל פי נתונים רשמיים צנח ב־32 אחוז מאז ראשית השנה.

כתב־עת סובייטי נפרץ מאשים היהדות בחיסול ישו

בתב־העת הסובייטי „נוריטיימס", המופיע ב־8 שפות ונחשב למבשיר התעמולה העיקרי של מוסקווה, מאשים בליהנו האורתון את היהדות כמי שחיסלה את ישו. הביטויים האנטישמיים המופיעים בו מצביעים כי למרות מדיניות ה„גלסנוסט", ממשיכה מוסקווה בהתבטאויותיה המסורתיות כנגד היהדות.

שמעון סמואלס, מנהל המשרד הישראלי של „הועד היהודי האמריקני" – ארגון זכויות האדם היהודי הוותיק בארה"ב – חשף מידע זה אמש. הוא גילה, כי אחד הביטויים האנטישמיים המופיעים בבטאון קשור במעצרו של ... מרדכי ועגנו בישראל. באחד המאמרים שכותרתו „מכתב מתא המעצר", מצטט הכותב את מרדכי ועגנו המכריז כביכול כי הוא חש עתה כפי שחש ישו כאשר רצו היהודים להוציאו להורג. מאמר אחר נקרא „ירושלים הצלובה" – ביטוי המקשר את היהדות עם צליבת ישו.

„הועד היהודי האמריקני" מחה נמרצות על הביטויים האנטישמיים. במכתב לעורך הבטאון, ויקטור איגנטנקו, מאשים נשיא הארגון, תיאודור אלינוף, את כותבי המאמרים בליבוי השנאה בין הדתות ובצביעות בה נוקטת בריה"מ הנחשבת למדינה אתאיסטית כהשקפת עולמה.

סרט הטלוויזיה „לחם" – ישודר בדרום־קוריאה

מאת אלי תדיי פוגר „דבר" בירושלים

רשות השידור של דרום־קוריאה עומדת לשדר את סרט הטלוויזיה „לחם" שהכה בפרס אישלה 1986.

עו"ד נתן נתן, הידוע המשפטי של רשות השידור, הממונה על היחסים הבין־לאומיים של הרשות, קיבל בעניין זה פנייה רשמית מעמיתו ברשות השידור בדרום־קוריאה. בפניה נאמר כי נוסף על שידור הסרט „לחם" בטלוויזיה הדרום־קוריאנית, מבקשת רשות השידור הדרום־קוריאנית להשתמש בסרט לצרכי לימוד של המפיקים בטלוויזיה שלה. סרט הטלוויזיה „לחם" עורר בשעתו עניין רב בארץ וב־1986 זכה בפרס אטליה בתוצרת הטלוויזיה העולמית של איגוד השידור האירופי.

דוד בועז – הממונה החדש על התקציבים

מאת אמנון אמיר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הממונה החדש על התקציבים באוצר יהיה דוד בועז. את ההחלטה על המינוי קיבל שר האוצר משה נסים בשבוע שעבר, בעת שבועז שהה בחופשה בחו"ל ומיד יובא המינוי לאישור ועדת המינויים הממשלתית.

בסוף השבוע חזר הממונה המיועד לארץ והתברר על מינוי לתפקיד. בועז, 42, נשוי ואב לשלושה מחליף בתפקיד את אהרון פוגל הפרש מהאוצר בסוף החודש. בעבר שימש בועז באגף התקציבים באוצר ופרש ממנו בשנת 1986 כסגן הממונה. החליף אותו אז בתפקיד אהרון פוגל שמונה מאוחר יותר לתפקיד הממונה. *מאז פרישתו מהאוצר שימש בועז בתפקידי* ניהול בסקטור הפרטי.

ועדת חקירה תבדוק:

מדוע הפעילו שוטרים צבאיים גז מדמיע במהלך אליפות צה"ל בכדורגל?

מאת פתבנו הצבאי

אלוף מיקוד המרכז, עמרם מצנע, מינה אתמול ועדת חקירה שתבדוק את השימוש שעשו שוטרים צבאיים בגז מדמיע במהלך משחק כדורגל באליפות צה"ל.

שוטרים צבאיים בלבוש אזרחי הגיעו ביום האחון למגרש הכדורגל ברמת־אביב כדום משחק בין נבחרת הגדל לנבחרת חילי־ים, וביקשו לעצור את שחקן הגדל, שמעון ביטון, שיום קודם־לכן „התעסק" עם שוטרת צבאית בחיל־ים.

חיילי המשטרה הצבאית ביקשו לעצור את החייל ללא צו מעצר וללא מרים. כשהגזלה במקום מהומה־רבתי ובחילופי מהלומות בהם היו מעורבים קצינים בכירים, השתמש השוטרים הצבאיים ללא כל צורך בגז מדמיע שהיה ברשותם.

ועדת החקירה שמינה אלוף הפיקוד תקבע כיצר אירע הדבר ותמליץ המלצות בדבר טיפול משמעת.

הדואר נערך מחדש לשירותים בעתות חירום

רשות הדואר החליטה להערך מחדש להפעלת שירותיה בעת חירום ובשעת מלחמה.

מנכ"ל רשות הדואר, יצחק קאול, מסר כי בימים אלה עוסקת הרשות בהיערכות מחודשת הכוללת הקמת חלופות מיקום וציוד למערכות המיון והבדיקה. המערכות החלופיות מתוכננות באופן שיאפשר הפעלה בתוך זמן קצר מרגע של שיתוק המערכות הקיימות עקב פיגוע או מכל סיבה אחרת.

בשל הרגישות והחשיבות המשקית והבטחונית של הנושא החליטה הרשות להקדיש משאבים מיוחדים לתחום זה, נאמר – בהודעה.

בחירות מוקדמות בדנמארק

קופנהאגן (רויטר א.פ.). – ראש ממשלת דנמארק, פול שלוטר, הכריז אתמול *על* עריכת בחירות מוקדמות ב־8 בספטמבר השנה מתוך כוונה לזכות במגרש מחדש למדיניותו הכלכלית השמרנית. הבחירות היו אמורות להיערך ב־8 בינואר.

שלוטר, העומד בראש ממשלת מיעוט של מפלגות הימין, אמר כי הכריז *על* בחירות כדי „למנוע תקופת אי־בחירות ארוכה לגבי המדיניות הכלכלית של הממשלה לשנים הקרובות".

מאז נטל שלוטר את השלטון מידי המפלגה הסוציאל־דמוקראטית ב־1982, אימצה ממשלתו מדיניות פיסקאלית חמורה, שהתבססה על אי־גידול בהוצאות הציבוריות, העלאת המסים, תמריצי ייצוא והקפאת שכר הקרנה הדנית.

הבחירות המוקדמות היו צפויות לאחר הגשת התקציב לשנה הקרובה שבו הודיעה הממשלה *על* שורה של הצלחות בתחום הכלכלי. האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית *חלקה על* דברים אלה וטענה, כי הצעת התקציב מעלימה כמה „עובדות לא נעימות" כגון גרעון בתקציב ועליית האבטלה.

משיא המדינה חולק כבוד אחרון לעיתונאי מרק שמל בטקס הלוויה. (צילום: חנוך מוסמן)

הפגנות בדרום־קוריאה להעלאת שכר ולאיגודים מקצועיים חפשיים

סיאול (רויטר וא.פ.). – 100,000 פועלים וחומכיהם הפגינו אתמול בערי דרום קוריאה *בקריאה להעלאת שכר ולהיווצרות מקצועיים חפשיים*, וזאת למרות קריאתו של הנשיא צון דו הואן לשים קץ למסמרי העבודה.

ההפגנה הגדולה ביותר היתה בעיר אולסאן, מרכז תעשייתי שבו שוכן המפעל הגדול ביותר במדינה, „היונדאי". היה זה היום השני של ההפגנות נגד המפעל, שבגע שלשום מעבריו להיכנס לתחום המפעל בשל איומי השביתה.

עשרות אלפי פועלים צעדו בדחבות אולסאן בהפגנה צבעונית. הם וכו לתמאות רמות מהקול שהתגבר בהתמדה, ויתוגעים זרים הדריכו את מספר הפועלים בהפגנה ב־75,000.

הפועלים בשש מחברות הבת של „היונדאי" הקימו זוית כדי לקדם את תביעותיהם. ההגזלה טענה כי תביעות „אינן זוקיות" וכי בכוונתה לדון עם כל איגוד בנפרד. הפועלים בענק התעשיה הקוריאני תובעים את הזכות להתארגן באופן חופשי וכן העלאה ניכרת בשכרם.

הנשיא צון חזר אתמול *על* קריאתו לטר"מ ולפשרה כדי לפתור את בעיות העבודה בטרינה. צון הזהיר מפני ניצול סכסוכי העבודה למטרות פוליטיות בידי מה שכינה כ„כוחות זרים בעלי כוונות לא טהורות".

עשרות אלפים בהפגנה בדרום־קוריאה. (צילום: א.פ.)

מתנגדי הסכם השלום בסרי לאנקה פוצצו ישיבת הפרלמנט ברימונים

הנשיא ניצל, ראש הממשלה נפצע ברגלו וכן נפצעו 5 שרים ו־10 חברי פרלמנט

קולומבו (א.פ.). – נשיא סרי־לאנקה ג'ינניס ג'איוואردנה הבריח את נסיון הנקשות כ־נסיון להרוס את הרפובליקה הפרל־מנטארית". ג'איוואردנה אמר את הדברים בשידור טלוויזיה, בו סיפר לאומה כי „מעילי מלא כתמי דם, שאותם אשמור תמיד למזכרת".

כידוע, חלקים מאנשי הרוב הסינהאלי הביעו והתנגדות חריפה להסכם השלום, שחתם הנשיא עם ממשלת הודו לפתרון מלחמת האזרחים עם המיעוט הטאמילי. בערים בעלי רוב סינהאלי נערכו הפגנות אלימות נגד ההסכם, והרבר הגיע לשיא כאשר איש משמר הנשיא תקף את ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי לאחר חתימת ההסכם.

התקפה הזאת אתמול בבוקר, בשעה שג'איוואردנה יצא בראש ישיבת 120 חברי הפרלמנט ממפלגתו, המפלגה הלאומית, בבניין הפרלמנט. מבעד לדלת אולם הישיבות נזרקה יד־ריה לעבר הנשיא, אולם הרייה החטיאה אותו ופגעה באדם הפקדים במקום.

קיר לאחר מכן הושלכו לתוך האולם שניים או שלושה רימוני יד.

הנשיא האשים סרוריסטים מהימין הסינהאלי ומקיצוני בהתקפה הבריח את נסיון הנקשות כ־נסיון להרוס את הרפובליקה הפרל־מנטארית". ג'איוואردנה אמר את הדברים בשידור טלוויזיה, בו סיפר לאומה כי „מעילי מלא כתמי דם, שאותם אשמור תמיד למזכרת".

כידוע, חלקים מאנשי הרוב הסינהאלי הביעו והתנגדות חריפה להסכם השלום, שחתם הנשיא עם ממשלת הודו לפתרון מלחמת האזרחים עם המיעוט הטאמילי. בערים בעלי רוב סינהאלי נערכו הפגנות אלימות נגד ההסכם, והרבר הגיע לשיא כאשר איש משמר הנשיא תקף את ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי לאחר חתימת ההסכם.

התקפה הזאת אתמול בבוקר, בשעה שג'איוואردנה יצא בראש ישיבת 120 חברי הפרלמנט ממפלגתו, המפלגה הלאומית, בבניין הפרלמנט. מבעד לדלת אולם הישיבות נזרקה יד־ריה לעבר הנשיא, אולם הרייה החטיאה אותו ופגעה באדם הפקדים במקום.

קיר לאחר מכן הושלכו לתוך האולם שניים או שלושה רימוני יד.

הופסק המו"מ בין איגוד הכורים בדרא"פ לחברת הכריה הראשית

יוהנסבורג (א.פ.). – השיחות בין איגוד הכורים הלאומי וחברת הכריה הגדולה בדרום אפריקה על התנגבות האלימות במהלך שביתת הכורים הופסקו אתמול, לאחר שהכורים מעבר כי אחד שהכורים נורו באחד המכרות במרינה.

נציגי „התאגיד האנגלו־אמריקאי" הודיעו, כי מנהיגי איגוד הכורים הפסיקו במפתיע את השיחות, לאחר שמרע כי המשטרה ירתה ופצעה שבעה כורים במכרה בחבל אוראנג'. השיחות הופסקו לאחר שני ימי דיונים על הפסקת האלימות במכרות, שבמהלכה נפצעו יותר מ־200 כורים. היתה זו הפעם הראשונה ש„התאגיד האנגלו־אמריקאי" נועד עם נציגי העובדים, מאז נפסק המו"מ בין האיגוד ובין שש חברות הכריה הגדולות בחודש שעבר.

עורם לכן אמר דובר החברה לנציגי האיגוד, כי החברה תאריך כי 24 שעות את המועד שבו חייבים הכורים לחזור לעבודה במכרה לנראו, 100 ק"מ בזרחית ליוהנסבורג. החברה אמרה כי המכרה איננו רחוד וכי ייסגר, אם הכורים השחורים לא יחזרו מיד לעבודה.

„התאגיד האנגלו־אמריקאי", שהפיק 39 אחוז מ־650 מטות הזהב בדרום אפריקה אשתקד, נפגע יותר מכל חברה אחרת מהשביתה ואף נכבע יותר מזה לתביעות העובדים. נציגי האיגוד אמרו, כי הם יגישו לחבריהם את הצעות ההנהלה להפחתת האלימות במכרות, אולם הסכמת האיגוד תלויה בהסכמת החברה להצעות האיגוד.

האיגוד דרש מחברה להביא את המשטרה מאזרי הכריה לא לאפשר לאנשי הבטחון במכרות לצאת ממנוריהם ולבטל את התביעות נגד שובתים שנעצרו. עד כה נפצעו 240 שובתים ו־200 נאסרו במהלך השביתה בת 9 הימים.

השובתים גם תבעו למנות בחוד עצמאי שיבדוק את תלונות על אלימות במכרות וכן לפתוח את המכרות בפני אנשי התקשורת. „בלי לאפשר לכולם לראות מהיכן באה האלימות".

هكذا من الأصل

מכונה מן الاصل

חוסר עניין וירידות במניות

תולשה כללית של פעילי הבורסה

מאת שמואל רזנבלומי

הנעים וירידות שערים מקרו זה היום השני ברציפות את שוק המניות תוך נפח כספי גליל ותוסר עניין מהבוקר במתרחש. הסיעונים השונים אחזת השפעת הלביא על המתרחש בבורסה נראים מעוררים, בהתחשב בחוסר העניין הגלום בשוק מצד ציבור המשקיעים. הפעילות הבורסאית הנוכחית בולטת באופיה. השלילי על רקע הנתונים הכללים המשוערים לשיר מדד נמוך, ריחוזיות נאה מחברות בורסאיות, רמת שערים גבוהה באג"ח ושקט זמני בגזור הפוליטי. כאשר סיבות כאלה אינן יצרות אחידה משתפרת בשוק הרחב כאמור מבליט עד כמה סר חינו של שוק המניות אצל ציבור המעילים.

פרשני בורסה שונים הוסיפו אחמאל קדרות האכזבה להרגשה הכוללת, בצורת חשיבה בסיגנון שהמערכת הבנקאית אינה מעוניינת בבורסה וחיובית עד לסיום מיזוגי כספי הפיזיות של הבנקאיות שבהסדר. לדעת אותם פרשנים רוחיחיה הבנקים סמוכה בשיווק תוכניות וחיסכון, יותר מפעילות בורסאית גם באמצעות קרנות האמנות. קשה לבחון חשיבה שכזו אך לקבלה כפשוטה. אף שהיא נמוכה באחרונה בקרב פעילים רבים. נראה שהיום עשויה לשרור מגמת יציבות מסויימת במניות לאור השחיקה המתרחבת.

שינויי שער במסחר – ירידות

עליות שערים נרשמו בבנקאיות שבהסדר, פועלים +0.3%, בל"ל +0.5%, מזרחי +0.4%, אי.די.בי. ובילות +0.4%. במניות הכבירות נרשמו ירידות, פי.בי. -3.1%, משכן -3.1%, אמריקה -3.1%, דלתא גליל -1.7%, אורדן -5.2%, ליגת -7.2%, קפסאות פז 1 -2.4%, אלקטרה 5 -3.6%, א.י.די. -2.8%, חיפה כימיקלים -3.4%, בכלל נרשמו מחזורים חלקיים ונפח עיסקאות קטן עד ביניני. בבנקות הקלילות נרשמו ירידות וחזק, גבי הד -6.3%, אמישר -10%, שנהר -8.6%, אלקל - מוכרים בלבד, אפיקו -9.9%, מרגן -10%, קצנסיין -10%. עליות אר מגמה חיובית עקב ביקושים בלמה בדבארד, אי.די., מפ גליקו, עיט 5 ותוספות שהיו אחמאל גם מעטות. קליטת הנעים נאה בלמה בטרלו, עליות נרשמו גם ברונוקון 1 ובמאגרי בניה. מניות אכאם עלו אחמאל ל-5.9% לאחר שנרשמו קונים בלבד פעמיים, מניות עסיס עלתה 1.2% כנראה עקב פירסום על מגמת הרשות מצד בעלי עניין בחברה. לקראת סיום המסחר נמו המוחרים לשפר מעט את נתונות הקליטה שהיתה אחמאל חלשה.

שוק המניות – ראי מבני

מדד המניות התאוששות שעמד שלשום על כ-136.5 ירד אחמאל באחרה כלם כ-3% לערך. ירידת המדד בשני ימי מסחר רצופים מלמדת על קו. שבירה ברור והעדר תמיכה בשוק. פרויקט הלביא נראה כסיבה נוסף מתאימה לבנות ממנה תיאוריה לירידות שערים. נראה שחוסר העניין הקיים כרגע בשוק הינו הסיבה האמיתית. במידה ופרויקט הלביא יתבסל עשוי השוק להגיב באחרת שכבי חד ליומיים ולהרגע בהמשך תוך אופי מעט חיובי מבעבר.

ביצוע הלביא ולהלופין וסלת מיסים וכדומה עלולים להביא את מדד המניות לשיעור נמוך ביותר במחירות מרובה מבעבר. בירידות השערים הקודמות בשוק הוגלגנו ביצירת קו תמיכה ברור ברמות מדד של 126.– 124 לערך. יתכן שגם בירידות הנוכחיות יוצבר קו תמיכה דומה או אף הנה, אך נסף כאם קוו תמיכה זה יסמן שינוי כלשהו. פעילי שוק כבכמה מחיזים בדעה שלילית לגבי ההתפתחות בשוק בזמן הקרוב, גורמים אחרים כגיא, דיסקונט ואופק עניין מצויים בחשיבה וזיהוי. לאחר חוסר תמיכה בשוק, ניתן לצפות, כנראה, להמשך השחיקה בשערים.

קרנות הנאמנות – אין יצירות יש פדיונות

הכח שאמור להביא לעליות בבורסה מצוי בידיים אחרות לאפיק ובורסאי בעיקר באמצעות קרנות האמנות. עדיפה כזו אינה קיימת ופדיונות בסמיים קסנים ואולי להסתמן אחמאל. קרנות האמנות נהנות באיטוק נכון בפעילותן בשוק ואינן משנות אי יצרות בגמה. בחלק מקרנות המניות ישנה פרופרציית מניות של 75% לערך. ואין ספק שבמצב הנוכחי לא מעניינת הקרנות להגדיל פרופרציה במניות. שכן הנתח של 75% הינו מעיק כשלעצמו בשוק הנוכחי. חלק ממנהלי הקרנות מצוי עדיין בדעה אופסימית לגבי עתיד השוק ולפיכך פרופרציה של 75% מניות תשמש לדעתם כנקודת זינוק חיובית לעתיד.

אגיחן – מגמה מעורבת בנמיה לירידות

הנעים נרשמו בסדרות הגליל המשופר וחם נקלטו בחלקם ללא שינוי או בירידות שערים מתונות. מגמה מעורבת נרשמה בשגיא תוך נטיה לירידות. בסדרות 80% הצמודה נרשמה יציבות בגמה מעורבת. בסדרות הרכוש צמודות הדולר נרשמה מגמה מעורבת, בנטיה קלה לירידות. בחמון 906 נרשם שער קנים בלבד בממדיע. למרבית סדרות הגלבע הופיעו הנעים וירידות. באג"ח הקונצרניות נרשמה מגמה מעורבת בנטיה לעליות. הנפקות שניא וגליל של בנק ישראל שלשום זכו לוחיתמות יתר גדולות ולמחירים גבוהים ממחירי המיצומים. לאור המצד האחרון המתעתד בציפיות למרד הקרוב נראית רמת המחירים באג"ח בגבוהה למדי, ורף הקרוב לתחכמות באג"ח ע"י גורמים מוסדיים ותוספים.

המסחר במשתנים – ירידות -1.51%

עניין רב לא היה אחמאל במניות המשתנים, הטיעמים וחוסר העניין המשיכו. להכניב קצב ירידות. סיבוב המסחר הראשון בו נרשמו שתי עיסקאות בלבד ב"5 מניות «הזוכים» המאשרים בהם נרשמו עיסקאות הוד נייר ודרדה וכלל תעשיות, בכל היתר (23) לא נרשמו שום עיסקאות. בסיבוב הראשון נרשמה ירידה בת 0.16% בלבד, בסיבוב הראשון נרשמה ירידה בת 0.16% בלבד, בסיבוב השני הפיעה ירידה בת 0.88%, בשלישי 1.28% ובריבעי נסגר ממצע הירידות על -1.51%.

המוכרים אחמאל במשתנים היו מנהלי תיקים וכרוקים קטנים שנשברו אל מול חולשת הבורסה וחוסר יכולתה להתייצב או כמזכן לעלות. גם נושא הלביא ממשיך להרחה בין כותלי הבורסה אף שחוזר סיום אז תירוץ לירידות מעבר למשמעות האמיתית שיש ליחס לה.

מחודרי עיסקאות סכירים נקשרו במניות דלק -1.5% – 157 אלפי ש"ח, הנסחרת הישוב -3.75% 205 אלפי ש"ח, בילד תרבה -2% 224 אלפי ש"ח, כלל תעשיות -2% 172 אלפי ש"ח, פטרוכימיים -2% 14 אלפי ש"ח. מחודרי עיסקאות מצומצמים ביותר נקשרו במניות ים המלח, מכבי, כלל ישראל, כלל סחר (6400 ש"ח בלבד), אלביט ואלרון.

הקנים אחמאל היו קרנות האמנות של הבנקים הגדולים, קרנות דיסקונט בלמו אחמאל לסחרה במיוחד בנסיונות רכישת ע"י. במסחר הרב צדדי בשעות הבוקר נמשכה מגמת הנעים והיא בלמה בעיקר במניות כלל סחר, הביגאומי, ים המלח וכלל ישראל. בקצה הופיע במניות דיסקונט השקעות. ממצע הירידות גדל מעבר למסחר בבוקר.

הנפקות חדשות – בשלונות חדשים

הנפקות החדשות שהתבצעו באחרונה דוגמת איילון חברה לביטוח ו.פ.קל החזקות נבשלו כישלון חודן זן הנפקה הן במסחר. מניות י.פ.קל. שנסחרה שלשום לראשונה ירדה 17% ביום המסחר הראשון, אחמאל נרשם ל.פ.קל. הציע קנן כ-4000 ע.נ. הביבוד הוסיף 28% בלבד מע"ע שהנפיקה איילון. תחמי ההנפקה עשו מאמץ שיווקי רב להפיץ את מניות איילון ונוקקו לרכוש סחורה הקרוב בראית רמת המחירים באג"ח בגבוהה למדי, ודף הקיים לתחכמות באג"ח ע"י גורמים מוסדיים ותוספים.

המסחר במשתנים – ירידות -1.51%

עניין רב לא היה אחמאל במניות המשתנים, הטיעמים וחוסר העניין המשיכו. להכניב קצב ירידות. סיבוב המסחר הראשון בו נרשמו שתי עיסקאות בלבד ב"5 מניות «הזוכים» המאשרים בהם נרשמו עיסקאות הוד נייר ודרדה וכלל תעשיות, בכל היתר (23) לא נרשמו שום עיסקאות. בסיבוב הראשון נרשמה ירידה בת 0.16% בלבד, בסיבוב הראשון נרשמה ירידה בת 0.16% בלבד, בסיבוב השני הפיעה ירידה בת 0.88%, בשלישי 1.28% ובריבעי נסגר ממצע הירידות על -1.51%.

המוכרים אחמאל במשתנים היו מנהלי תיקים וכרוקים קטנים שנשברו אל מול חולשת הבורסה וחוסר יכולתה להתייצב או כמזכן לעלות. גם נושא הלביא ממשיך להרחה בין כותלי הבורסה אף שחוזר סיום אז תירוץ לירידות מעבר למשמעות האמיתית שיש ליחס לה.

מחודרי עיסקאות סכירים נקשרו במניות דלק -1.5% – 157 אלפי ש"ח, הנסחרת הישוב -3.75% 205 אלפי ש"ח, בילד תרבה -2% 224 אלפי ש"ח, כלל תעשיות -2% 172 אלפי ש"ח, פטרוכימיים -2% 14 אלפי ש"ח. מחודרי עיסקאות מצומצמים ביותר נקשרו במניות ים המלח, מכבי, כלל ישראל, כלל סחר (6400 ש"ח בלבד), אלביט ואלרון.

הקנים אחמאל היו קרנות האמנות של הבנקים הגדולים, קרנות דיסקונט בלמו אחמאל לסחרה במיוחד בנסיונות רכישת ע"י. במסחר הרב צדדי בשעות הבוקר נמשכה מגמת הנעים והיא בלמה בעיקר במניות כלל סחר, הביגאומי, ים המלח וכלל ישראל. בקצה הופיע במניות דיסקונט השקעות. ממצע הירידות גדל מעבר למסחר בבוקר.

הנפקות חדשות – בשלונות חדשים

הנפקות החדשות שהתבצעו באחרונה דוגמת איילון חברה לביטוח ו.פ.קל החזקות נבשלו כישלון חודן זן הנפקה הן במסחר. מניות י.פ.קל. שנסחרה שלשום לראשונה ירדה 17% ביום המסחר הראשון, אחמאל נרשם ל.פ.קל. הציע קנן כ-4000 ע.נ. הביבוד הוסיף 28% בלבד מע"ע שהנפיקה איילון. תחמי ההנפקה עשו מאמץ שיווקי רב להפיץ את מניות איילון ונוקקו לרכוש סחורה הקרוב בראית רמת המחירים באג"ח בגבוהה למדי, ודף הקיים לתחכמות באג"ח ע"י גורמים מוסדיים ותוספים.

תוצאות פושרות אלה של הנפקות חדשות חייבות לאחתת על הקשר הקיים בין שוק הנפקות חדשות בתצבו הנוכחי של שוק המניות. חוסר ההתלהבות כלפי הנפקות מלמד בבירור על קשר ישיר בין שוק מחדיר ובעל חוסר עניין לבין ביטוי הון רשמים במניות.

• המחוב מנחל תיק השקעות

שערי קרנות נאמנות

קרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	קרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	קרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	קרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5520.95	5540.16	הכשרת	515.40	505.32	לידר	422.37	430.77	עבור	1311.47	1286.13
אבוקה	513.73	523.91	הלל	249.65	244.31	לקם	1836.90	1874.71	עמי	2482.18	2381.57
אגוז	251.64	256.52	הזהן	1529.20	1501.37	לשם	349.06	355.94	פטרוכי	685.96	672.32
אדיר	1672.84	1705.21	הילה	593.26	582.79	מבטח	1276.50	1301.45	פרשן	148.83	137.45
אדום	2709.82	2762.13	הדר	367.75	361.98	מבטח	3781.52	3816.58	פיא	1735.55	1719.44
אופיר	1932.95	1971.05	דקל	456.17	447.59	מגדל	261.35	265.16	צבר	593.82	582.12
אור	445.51	454.9	הרים	428.12	416.19	מגמון	3714.44	3748.84	צמרת	506.60	496.70
אזרון	148.38	151.36	הד	544.53	533.85	מגל	399.77	405.52	צען	123.79	123.39
אחלי	277.85	279.05	חברות	2712.94	2651.82	מדר	1993.23	2032.55	צדיר	1098.42	1076.12
אחן	800.26	816.20	חוף	21092.76	20784.26	מדן	928.05	936.81	צמרת	559.68	551.84
אייל	3871.29	3947.12	חי	19599.85	19599.57	מהגן	26873.87	27002.18	קדמה	1923.35	1887.12
אירים	5496.83	5523.04	חצר	565.32	534.69	מיטב	995.53	1012.85	קלע	2407.88	2395.84
איתן	746.67	761.58	חתרות	366.65	362.99	מנוף	4718.02	4809.14	רוזנית	19128.11	18964.44
אלון	601.37	614.00	חלבין	773.75	757.98	מגיון	757.98	772.73	ריטון	128.88	128.44
אלקנה	669.40	682.72	חלבים	217.29	213.59	מטשה	354.60	358.81	ריטון	824.03	818.54
אליהו	102.33	104.69	חדו	145.64	145.04	מרכזית	1492.06	1521.94	רקפ	420.26	414.63
אדר	343.59	368.84	טוש	1300.48	1468.21	מרוזנת	119.46	119.85	שכיס	436.00	427.60
אש	176.52	180.45	טל	6217.59	6150.51	מרום	1279.19	1304.35	שחם	349.31	341.63
אשל	180.97	184.55	יבול	441.19	436.81	נוגה	28665.23	29086.25	שיח	463.50	460.26
אתרות	259.26	255.68	יהלום	2569.38	2511.55	נטיף	353.06	353.58	שמיר	394.28	386.60
בזלת	2612.48	2661.35	יסודות	408.87	404.36	נמל	314.24	324.96	שבבה	878.66	866.50
בדש	552.79	563.64	יפה	432.73	428.41	נילי	6199.50	6495.16	שקל	954.28	931.49
בדק	545.24	556.03	כוכב	366.35	359.48	נכסים	666.14	680.35	שקיר	186.35	182.74
בקעת	312.32	318.47	כל	141.37	138.59	סגולה	137.21	139.98	תאנה	261.99	259.67
גבעי	1567.63	1598.51	כלבו	653.64	642.09	סלע	346.47	353.33	תדהר	895.27	879.32
גנבע	1103.82	1120.19	כמחין	265.42	262.83	סנוקרת	506.05	516.16	תדיהם	530.73	524.32
גזרן	436.07	444.44	כרמל	153.42	150.31	סיר	401.64	409.51	תמר	232.45	228.09
גיבן	10096.72	10290.72	מזר	—	—	סמיר	187.35	188.29	תמה	192.36	191.20
גיל	3357.22	3420.19	לאומי	4791.15	4881.98	עדיף	386.52	390.89	תרשיש	1490.01	1461.16
גלית	626.13	633.84	לחסכון	—	12345.85	עידית	836.20	852.43	תשתי	513.76	511.86
דולבים	408.64	412.71			121466.82	עיון	484.89	491.85			

שערי המניות

בנקים מסחריים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
בנק לאומי לישראל	3700	12200	51.0	-100	-2.6	-8.0
בנק הפועלים	1488	150	-1	-1	-0.1	-70.0
בנק דיסקונט	799	219	-1	-1	-1	-219
בנק מזרחי	3400	55.0	+55.0	+900	+6.3	-1902
בנק הבינלאומי הראשון	690	2237	-71	-900	-9.3	

• בינוי ומלאי 95.80%

שאינם בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אי.בי.אי ש	21700					-14.0
הסכנת 0.1	1770	596	-29	-1.6	-2.6	-2665
הסכנת א 0.5	1099 תב	782	-65	-5.6	-1.6	-1756
כללי לא בהסדר 1	18300	69.0	-450	-2.4	-100	-100
בנק צמ אוצר 1	— הפסקת מסחר —					
בנק צמ אוצר 5	— הפסקת מסחר —					
מ.ר.ב. 0.5	8900	2233	-280	-3.1		-4990
הבינלאומי 5.0	7857	766	-232	-2.9		-1482

בנקים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אדיבי רב 100.0	104009	273	+359	+4	+507	
אדיבי ב 100.0	103600	39.0			-16.0	
אדיבי בב א 2.0	635000					
אגוד ז'שח	77852	70.0			-58.0	
דיסקונט ב	132700	22.0	+900	+7	+290	
דיסקונט א	132800	90.0	+1000	+8	+459	
דיסקונט שה ב	15900	338			+51.0	
המזרחי ש	42700	723	+150	+4	+1487	
המזרחי ב	42962	25.0	+400	+9	+230	
המעלים מבנ	96800				-6.1	
המעלים ש	70513	668	+213	+3	+1396	
המעלים ב	70450	131	-500	-7	-181	
כללי א ז'שח	179600	25.0	+500	+3	+225	
כללי שה 7	8700				+88.0	
כללי מבנק 100.0	44831	1486	+200	+5	+3154	
כללי שה 11	16853	179	+100	+6	+128	
מיבון ז'סחר 1.0	59868					
מיבון ז'סחר 5.0	29900	5.0			+25.0	

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אדרים 0.1	26855	108	+1000	+3.9	+94.0	
לאומי משכנתא ש	9389	12.0	-95	-1.0	-15.0	
לאומי משכנתא ב	9352		+3		+15.0	
מרכז א	6395	720	+5	+1	+904	
מרכז ז'שח 1	4080				-9.0	
מבנין 5.0	— הפסקת מסחר —					
מזרחי ז'שח	2485	156	-25	-1.0	-156	
משכן ב ש	3800	237	-120	-3.1	-816	
משכנתא 0.1	3140	45.0	-700	-1.8	-133	
סופרות בנוכ ש	21000	10.0	-1000	-4.6	-50.0	
סופרות רג ש	21450	190	-600	-2.7	-166	
סופרות שה 1	10380	65.0	-10	-1	-100	
סופרות שה 2	5208				+14.0	
קמחר 1.0	3112 תב	297	-400	-11.4	-1405	
יפאור 0.5	2142	186	1247	-8.0	-2384	
מרום 1.0	8100	100			+111	

מוסרות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
סלקום א ז'שח	869	2788	-10	-1.1	-1613	
החזקות בנוכ ש	220544 מב		-11608	-5.0	-52.0	
החזקות מסב ג	186000	2.0			+1.0	
לאומי תעשיה א ש	12999	163	-1		-102	
קרנות תעשיה בבב	172200	2.0	+1700	+1.0	+1.0	
מת תעש בב ג	435000	2.0			+1.0	
מת תעש בב גג	257040		+5040	+2.0	+5.0	
מת תעש בב גגג	266000	1.0	+500	+2	+2.0	
מת תעש בב ד	294000		+5100	+1.8	+3.0	
מת תעש בב דד	74343					
מרכז מכנסים 5.0	993	801			-1094	
תיירות בנ	215000	1.0	+5000	+2.4	+4.0	
כלל ליסינג 0.1	19900	41.0	-600	-2.9	-65.0	
כלל ליסינג 0.5	17517	78.0	-600	-3.3	-98.0	
כלל ליסינג אג"ח	17499		-69		-8.0	

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
איתן ביטוח ז'שח	146.0	5904	-4.0	-2.7	-5396	
אדרת 0.1	1098	590			+485	
אדרת א 0.5	700	705	-35	-4.7	-3100	
הכשרה ביטוח ז'שח	460	400	-5	-1.1	-537	
מגדל ביטוח ז'שח	225	5682	-4	-1.8	-7286	
הדר ז'שח	228	6149	-11	-4.6	-8331	
הדר ז'שח	197.0	2148	-5.0	-2.5	-8336	
הדר אדם 2	233	1265	-12	-4.9	-7918	
הפניקס 0.1	775	836			-3526	
הפניקס 0.5	680	500	-8	-4	-143	
המשכן-ראשל 1.0	5499	64.0	-111	-2.0	-116	
המשכן-ראשל 5.0	4225	383	-55	-1.3	-473	
מגדור 1.0	2175					
מגדור 5.0	1460	110			+100	
סוד פיתוח 2	373	3332	-13	-3.4	-4373	
סקדיטס ז'שח	1120	300	-50	-4.3	-902	
סגד ש	8855	12	-85	-4.0	-15995	
עיבוד בלר ז'שח	6692		-68	-1.0	-637	
ציון בלר ב'שח	1916	60.0	-100	-5.0	-106	
• ביצוע חלקי 57.70%						
הפנה ז'שח	293	10964	-8	-2.7	-6122	

מסחר ושרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אגרוטכנאה 1.0	2800	257	+46	+1.7	+549	
אינטרטאנה 5.0	880	4274	-20	-2.2	-8761	
מאיר ערא 0.1	960	2102	-20	-2.0	-2690	
מאיר ערא אדם 2	698	500	-13	-1.8	-2500	
כלל מחר אדם 1	310	10382	-9	-2.8	-19318	
כלל מחר אדם 2	500.0	5000	-5	-3	-38605	
קרטסל 1.0	859	756			-570	
רפק 1.0	20800				-3.0	
רפק 0.5	13170					
כלל מחר ז'שח	392	11310	-12	-3.0	-17721	
שפיסל ב 0.1	14115	227	-244	-1.7	-191	
שפיסל ב 10.0	10195	316	-257	-2.5	-432	

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אמרוא ז'שח	346	12148	-6	-1.7	-5349	
מפעלות הפקסה ז'שח	645	89.0			+282	
מפעלות הפקסה ז'שח	235 מב	5080	-15	-6.0	-1963	
קדר הפסק ז'שח	1108 תב	927	-70	-5.9	-2667	
קדר הפסק ז'שח	255 מב	14805	-22	-7.9	-32638	
מחסני עדיבה ז'שח	2002	548	-82	-3.9	-848	
מקסני עדיבה ז'שח	927	3956			+3359	
הקלן 2 ז'שח	2563	2187	-39	-1.5	-1922	

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
גלי חדר 1.0	4149 תב	70.0	-265	-6.0	-130	
גלן חדר 5.0	2999	4.0	+99	+3.4	+20.0	
מלונות רן 1.0	1500 תב	80.0	-100	-6.5	-300	
מלונות רן 5.0	1528	95.0	-50	-3.2	-295	
חדר האוכלה 0.1	7130	15.0			+1.0	
כנס ז'שח	1000	142			-109	-1.6
מלונות ירדן 1.0	2820	130	-77	-2.7	-130	

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אלבוך ז'שח	892	334	-33	-3.6	-1952	
תל.בל. 1.0	4330	458			+128	
יעקא 1.0	4700	87.0	-80	-1.7	-117	

מקרקעין ופיתוח

נדלן ביני ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —					
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —					
אחזרים אמ ז	800	4527	-9	-1.1	-2222	
אחזרים אמה 3	145.0	700			+329	
איגוד 1.0	418	9400			-1395	
אל-רום 1.0	368	2750	-15	-3.4	-2834	
• ביצוע חלקי 91.70%						
אמריקה 1.0	50549	165	-1600	-3.1	-228	
אמריקה ז'שח	41180	410	-1000	-2.4	-530	
אמריקה אמ 5	31400	36.0	-900	-2.8	-55.0	
ארגס 1.0	4303	140	+43	+1.0	+100	
ארגוז ז'שח	3490	944			-347	
אריגז ז'שח	2683	1347	-50	-1.1	-1111	
בינוני ז'שח	3000	118	-40	-1.3	-305	
בינוני ז'שח	2210	320			-390	
הנסר 1.0	6449	100	-100	-1.5	-150	
הדר ז'שח	172.0	2100	-5	-3	-3560	
הדר ז'שח	125.0	5500			+1750	
הסטקל 1.0	1060	16.0	-20	-1.9	-308	
הסטקל 5.0	730	388	-28	-3.7	-830	
• ביצוע חלקי 78.30%						
בלבלית י-ם ז'שח	286	18290	-4	-1.4	-28575	
בלבלית ים אמ 1	130.0	6536			+672	
בי-רם 0.1	4800	823	-250	-5.0	-2717	
בי-רם 0.5	3950	518	-120	-3.0	-1930	
ישפרו ז'שח	3540	281	-100	-2.8	-619	
ישראלום 1.0	1150	1300	-50	-4.2	-2502	
ישרס ז'שח	18790	110			+94.0	
קנן פיתוח 1.0	11860	31.0			-25.0	
עזסד 1.0	— הפסקת מסחר —					
עזסד 5.0	— הפסקת מסחר —					
מ.ת.ב. 1.0	310	7836			-2133	
מ.ת.ב. אמ 2	209	7530	+7	+3.5	+3270	
מ.ת.ב. אמה 1	113.0	40451			-10451	
מאגר בניה 1.0	507 תב	4557	+46	+10.0	+3507	
מיטאל 5 ז'שח	289	3196			-1079	
מיטאל אמ 1	145.0	6583	-5.0	-3.3	-895	
מגרה 5.0	• 1760	425	-140	-7.4	-1013	
• ביצוע חלקי 74.00%						
קר-גז 1.0	710	2611			-1562	
לידשטין 1.0	511	1097	511	-2.9	-2957	
לידשטין 5.0	200	8587	-2	-1.0	-3470	
לידשטין 2	403	4907		-4.1	-6374	
לידשטין ז'שח	299	8668		-1.7	-8458	
לידשטין אמ 2	163.0	10870	-2.0	-1.2	-11010	
נאות אגבה 0.5	4498	453	-200	-4.5	-448	
נבסי אחזרים ז'שח	308	3196			-3232	
סור החזקות 1.0	845	210	-25	-2.9	-760	
סור החזקות 5.0	825		-25	-2.9	-621	
סחר 1.0	6265	12	-330	-5.0	-346	
סחר 5.0	5501 תב	145	-298	-5.1	-145	
עפר וסיע 1.0	410	1877	-10	-2.4	-562	
קרמיה 0.1	3690	87.0			-87.0	
קרמיה 0.5	1735	1286			+122	
רוגוטן 1.0	440 תב	8419	+22	+5.3	+836	
רוגוטן ז'שח	212 תב	10840	-17	-7.4	-26767	
רוגוטן אמ 2	1300	210			-2300	
רוגוטן אמ א	124.5	5150	-1.2	-1.5	-14070	
אחזרים ז'שח	1101	5556	-42	-3.7	-6015	
בסיס הבניין 1.0	3373	606	-608	-1.8	-518	
הקשת הישוב 1.0	65671	70.0	-2559	-3.8	-86.0	
כלל נדלן 0.1	689	1623	-25	-3.2	-3763	

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
מטעי הדר 0.1	3240	528	-80	-2.4	-1293	
מטעי הדר 0.5	3009					
מחדרן ז'שח	6380					
מחדרן אמ 1	4000	124	-50	-1.2	-1082	
בנסי הדרים 1.0	1745	47	296	-2.6	-451	
פריאור ז'שח	2400	500	-20	-8	-300	

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר	השינוי בנקודות	השינוי בנ"ר
אמאנו 1.0	1850 תב	6001	+103	+5.9	+3480	
גרגרשטון ז'שח	3000	46.0	+20	+7	+64.0	
בלדרשטון 5 ז'שח	1948	163	+48	+2.5	+488	
דוגמ בב 1.0	6010	595	-60	-1.0	-595	
דוגמ בב 10	6040	50.0	-60	-1.0	-500	
ענבל 1.0	762	1800	-28	-3.5	-2800	
ענבל 5.0	672	1472	-10	-1.5	-1972	
מסמן ביבה 1.0	34500	98.0	-499	-1.4	-64.0	
מסמן ביבה 5.0	29630	117	-600	-2.0	-74.0	
יצור ז'שח	• 1230	149	+17	+1.4	+50.0	
• ביצוע חלקי 78.30%						
יצור א 5 ז'שח	629	700	-6	-.9	-2788	
יצור אמ 2	630	550			-350	
מן ז'שח	• 579	1714			-1002	
• ביצוע חלקי 92.10%						
מן ז'שח	1500	2700	-30	-1.

צפוי גידול של 30% ביצוא כור־סחר השנה

מאת דני גוב

גידול של 30% צפוי ביצוא קבוצת כור־סחר השנה. תכנית העבודה של הקבוצה מבוססת על גידול של 27% בפעילות שתגיע לכ־854 מיליון דולר. הגידול החזוי ביצוא הוא 30% לסך כולל של 390 מיליון דולר. בסחר הפנים אמור להרשם גידול של 27% לסך בספי כולל של 358 מיליון דולר ו־18% ביבוא וסחר בינלאומי ובהיקף כספי של 106,5 מיליון דולר.

היצוא יתחלק גיאוגרפית כך: ארה"ב 48% (158 מיליון דולר); אירופה 24% (92 מיליון דולר); אפריקה 10% (40 מיליון דולר); אסיה 212% (48 מיליון דולר); אמל"ט 6%.

לגידול ביצוא יתרמו מפעלי כור, שייצאו באמצעות כור סחר. בהיקף של 209 מיליון דולר ובראשם מכתשים־אגן, אליאנס, טלרד וחישולי כרמל.

מפעלי התעשייה הקיבוצית שיגדילו את ייצואם עד לכדי 74 מיליון דולר יעשו זאת באמצעות המובילים: מפעלי השקייה; עוגן פלסט; לוקרן ובית השיכה (מתכת); מפעלי כי.ל. המייצאים באמצעות כור סחר (27 מיליון דולר ואחרים.

ממצאי דו"ח מועצות הייצור:

ייצור הירקות חייב להיות במערכת כוללת לשוק מקומי, ליצוא ולתעשייה

מאת דויד מושיוב

ייצור הירקות בישראל חייב להיות במסגרת כוללת המקיפה את הייצור לשוק המקומי, לתעשייה וליצוא – נאמר בהמלצות דו"ח מועצות הייצור שחובר על ידי יזראל ארמוני ודני בר ואשר הוגש לשר החקלאות אריק נחמקין ולמנכ"ל המרכז החקלאי שמחה אסף.

הדו"ח מדגיש, כי אין לצפות ליצוא, אם השוק המקומי לא יהיה רווי. גידול שאין לו מוצא לעודפים בדרך של יצוא או תעשייה הוא גידול של עודפים למובלה. לכן יש למסר את חזוי היצוא כחלק מתכנות השיווק של כל יצרן. את חזוי היצוא עם אגרקסקו יש לענן במכסות הייצור במסגרת כללי מועצת הירקות. בדרך זו תהיה אביפה מסריסת על הכנול להעביר ליצוא את הכמויות שהוא התחייב עליהן.

תכנון יצוא הירקות צריך להיות מבוסס על תוצאות השיווק בשנים קודמות ועל תחזיות השיווק בשנה הבאה והוא צריך להתייחס לכל גידול, סוג ותקופה. חשוב מאוד – מציין הדו"ח – שיצוא הירקות יוחזב עד כדי 70,000 – 80,000 טונות בשנה, כדי למנוע הוצאות תקורה גבוהות ליחידת תוצרת.

הדו"ח מציע לבדוק מחדש את מדיניות המחיר המוכשה לגידולי היצוא. מחיר מכשה מעודד, אמנם, את יצרני הירקות ליצוא, אך הוא מהווה תמריץ שלילי לייצור תוצרת מעולה. לדעת מחברי הדו"ח יש להכניסה מחיר מינימום לגידולים השונים בתקופות השונות, אך באידך יש לאפשר למגדל העושה מאמץ לשווק תוצרת טובה לקבל מלוא התמורה. מבדק האיכות הקיים הוא בעיר נכון בכיוון זה.

מחברי הדו"ח ממליצים על סיפון התוצרת של כל מגדל. קבלתה על ידי מפא אגרקסקו מהווה מנגנון מבטח לגבייה מלאה של התמורה שתשולם תוצרת בהתאם לאיכות תוצרתו. עם זאת, אם יוחלט על השארת שיטת המחיר המוכנסת, נראה, שאין כל מניעה מכך שהתשלום לחקלאי יהיה מיד עם הצבת התוצרת בטרמינל או בטרנזיט. אם הדבר מחייב מימון ביניים לאגרקסקו, חשוב וכדאי להעמידו לדשותו.

אם תאמץ הצעה זו יש לשלם למגדל מחיר תמורה יומיים או שלושה לאחר גמר השבוע, בעד היצוא של השבוע שעבר בשיעור 95 אחוז מהמחיר השבועי המשוקלל של אגרקסקו לכל מין ומין. 5 אחוזים נותרים וכן ביטוח השער יבטיחו את אגרקסקו למקרה של צורך בשינויים בעקבות החשבון הסופי.

לדעת מחברי הדו"ח יש להפסיק את הנוהל הקיים, שלפיו התשלום למגדל הוא על פי קצב הגבייה של אגרקסקו מהקונים.

תשלום מקדמות הייצור למגדל ייעשה על־ידי המערכת הבנקאית והיא שתואג לקבל בטחונות מהמגדלים ולהחזר ההלוואה לאגרקסקו על פי לוח החזרים שייקבע מראש. לאור זאת ייפסק הנוהל הקיים, שלפיו תשלומי החזרים על מקדמות הייצוא מנוכים על ידי אגרקסקו מהתשלומים הוטפים של המגדלים.

מחברי הדו"ח ממליצים שתימשך התמיכה של המסלה ביצוא ברמה העכשווית שהיתה בסכום של 6-8 מיליון דולר. מחברי הדו"ח ממליצים להמשיך לקיים את אגף הירקות באגרקסקו עד להחלטה אחרת בנידון.

כן קובעת הוועדה שראוי שנושא גידול הירקות לתעשייה יתפוס מקום חשוב. מיכון הגידולים וכניסת יותר משקים גדולים אליו יאפשרו צמרים השוכים בתחום זה.

הדו"ח מדגיש, כי ענף הירקות הוא הפרובלמטי מכל הענפים משום הקלות היחסית בכניסה לייצור וביציאה ממנו בגלל ההשקעות הנמוכות יחסית. דבר זה גורם לשינויים בדשות הצרכנים. מחירים נמוכים או גבוהים של ידקות משפיעים מיד על היקף הגידול בעונה שאחריה ובעקבות זאת יש תנודות במחירים.

הדו"ח מציין, כי ישנה אספקה סדירה והצופה של ירקות לשווקים במחירים הוגנים ליצרנים וסבירים לצרכנים, למעט תוריות לתקופות קצרות במספר גידולים קטן.

ירידה במספר התלונות של לקוחות בנק הפועלים

מנתונים שרוכזו על ידי היחידה לטיפול בפניות הציבור (אומבודסמן) בבנק הפועלים עולה, שבמחצית הראשונה של שנת 1987 נמשכה הירידה במספר התלונות של לקוחות הבנק.

בחודשים ינואר עד יוני 1987 היה מספרן של התלונות שהגיעו לבנק נמוך ב־8.3% ממספר התלונות במחצית הראשונה של שנת 1986. זהו המשך המגמה של ירידה רצופה במספרן של התלונות של לקוחות הבנק בתקופה האחרונה.

ירידה גדולה זאת במחצית הראשונה של שנת 1987 במספר התלונות שהרם קיבלו תשובה סופית, דבר המצביע על שיפור ניכר בטיפול בתלונות על ידי הבנק. בסוף יוני 1987 היה מספרן של התלונות שהרם קיבלו תשובה סופית נמוך ב־43% לעומת מספר התלונות שעדיין לא נענו בסוף יוני אשתקד.

ביטוח / דן שלם

צפויות העלאות תעריפים בביטוח רכב

מאת דן שלם

בענף הביטוח ממתינים הכל לסיום פגרת הקיץ ולתמורות הצפויות בתחום ביטוחי הרכב ששם מטבע הדברים מצפים להעלות תעריפים, זאת בעיקבות כשלון החברות לשמור על רמת התעריפים שנקבעה עד כה, בצד עלייה ניכרת בהיקף התביעות. בקרוב יפתחו גם הדיונים על חידוש הסכמי ביטוחי המשנה לשנת 1988 ויש המעריכים כי השנה למרות המצב הסביר עריין, הרי יש לצפות למשא ומתן קשה ויתכן כי במקרים מסוימים יתמרר התנאים.

לגבי שילוב הביטוח ברפורמה בשוק ההון הרי ברור כי ההסדר יופעל לכל המוקדם רק באפריל 1988.

בתרש ספטמבר יערך כנס סוכני ביטוח אלמנטרי 87 ובו ידונו בנושאי החריגות מתעריפי הרכב ועלותם למשק הלאומי. בין היתר יערך דיון בסוגיה האם יש צורך בפיקוח בענף הביטוח.

הנחות חריגות בביטוח רכב

תעריפי ביטוח רכב יעלו כנראה באוקטובר בין 15%–18 ואת לאחר שהיקף תביעות הרכב נמצא בעליה מואצת, כאשר מתחילת 1987 ובעיקר בחודשים האחרונים חל גידול של כ־50% בהיקפם לעומת העבר. עלות סילוק תביעה עולה כיום על 700 ש"ח.

בביטוח רכב חובה יש ציפיות לעלייה קרובה של התעריפים בשעור של 24% זאת כיון שמצבה של „אבנר" בכי רע, סביר להניח שבאבנר יתחילו בקרוב בבדיקה מחודשת של הסדרי התחשבנות עם חברות שונות, זאת כיון שנתגלה שישנם מקרים שבהם לא מועברת במלואה הפרמיה לאבנר מנד, ומנגד, נתגלה כי תעודות רכב חובה מופצות לכל דורש במחירים מוזלים בשסחים, וגם כאן יוצאות נשכרות חברת אבנר, חברות הביטוח שהן שותפות באבנר.

בחוגי האוצר מתייחסים בחומרה רבה לכך שגם בביטוח חובה ניתנות הנחות חריגות הפוגעות בצורה משמעותית ביכולת התפקוד של אבנר.

ממשיכים עם ברקן

בניגוד לפידסום בכתב עת מסוים על ניתוק חוזה פעילות בין קבוצת הסנה וסוכנות ברקן, הרי מתברר כי חברת „רזתם" שבמסגרתה פועלת „ברקן" אינה מתכוונת כלל לצמצם את שיתוף פעילותה עם ברקן. סוכנות „ברקן" עוסקת בעיקר בביטוח הפרט, רכב ודירות, וממשיכה לפעול כבעבר במסגרת רזתם מקב' הסנה שהיא חברה מתמחה בפעילות עם סוכנויות.

היקף הפרמיות השנתי של סוכנות ברקן, לדברי מנהלה, הוא כ־10 מיליון דולר. על פי הסדר הקיים זה שנים רבות, נוטלת על עצמה רזתם מחצית מהכיסוי הביטוחי של פעילות ברקן ביחוד עם חברת „לה נסיונל" כיום מקבוצת „הפניקס", חברה נוספת.

ב ק י א י ם בקולקטיבים

„מועדון השקם" יעבור סופית ל„אילון" ותבטח אותו בנוסף להסכם עם „דולב". אילון גם מבטחת מספר שנים בביטוח נסיעות את חברי המועדון. בחברת איילון מעריכים כי תיק ביטוח הרכב של מועדון השקם הינו סביר למדי.

בעת האחרונה מתברר שלמרות העובדה שחברת „סהר" זכתה במכרז לביטוח עובדי המדינה, והתשלומים הם דרך החשב הכללי, הרי מתברר שתיק עובדי המדינה שכנראה אינו ריווחי במיוחד, יוצר תמריצים לפרישת מבטחים מחברת סהר. בעבר, התמודדו חברות שונות על ביטוח קבוצות של עובדי מדינה שלא היו מבוטחים בסהר. נודע כי יותר ויותר מבוטחים שנידחו בעת האחרונה ע"י סהר מסיבות שונות, עברו להיות מבוטחים בחברות אחרות.

הסכמי חץ

הסכמי חץ בביטוח חיים יוערכו כנראה לפחות עד אפריל 1988, זאת עקב ההערכה באוצר כי ענף הביטוח אינו ערוך דיו להשתלב ברפורמה. זאת גם לאחר שכיום יש בבורסה אגרות חוב ל־15 שנים, שתשואתם נמוכה למדי.

חוגים בענף מעריכים כי בסופו של ענף תשובה מתכונת ההסכם הנוכחית, הענף ישקיע כ־35% מכספי ביטוח החיים באגרות חוב צמודות, ואת היתרה באגרות חוב יעודיות נושאות ריבית של 5.2% ובשוק הלוואות בו התשואה הממוצעת כיום הינה 8%. לפיכך, הערכה כי בטווח השנים הקרובות כמחצית מכספי התמורה בביטוחי חיים יושקעו על פי הסכם חץ. (אגרות חוב מיוחדות).

סוכני הביטוח – אחריות בעת פירוק

סוכני הביטוח יפעלו בקרוב לשינוי חוק הפיקוח על עסקי ביטוח. כך שיוכלו לקבל הגנה במקרה של פירוק חברת ביטוח שנקלעה לקשיים זאת כאשר לא ברור מי אחראי לגבי גביית הפרמיה.

משא ומתן בין מפרקי „ירדניה" לבין סוכניה על קביעת הנושא באחריות לתשלומי הפרמיות מעורר מחלוקת בקרב הסוכנים, לגבי מהי אחריות הסוכן לגבי תשלומי פרמיות של פוליסות שלא נחתמו עד יום הפירוק.

יש הרואים בכך אחריות סוכנים ואלה מצידם מעוניינים בקביעה מפורשת בחוק.

ממדים מדאיגים לתופעת הצ'יקים ללא כיסוי במשק

נאת דני גוב

תופעת הצ'יקים ללא כיסוי התגברה באחרונה ותפחה לממדים מדאיגים. מניתוח הנתונים בנושא זה שביצע איגוד לשכות המסחר עולה התמונה הבאה:

במספר הלקוחות המוגבלים לפי חוק צ'קים ללא כיסוי, חלה עלייה של 41.5% בחצית השנה האחרונה (אפריל 1987 מול אוקטובר 1986). מספר החשבונות שחלה עליהם הגבלה עלו באותה תקופה ב־36%.

מנתוחי האיגוד טוענים כי אם בכל חשבון כזה נמשכו 5 צ'קים חודרים שערכם הממוצע היה 150 שקל הרי מתקבל שבחודש אחד בלבד נמשכו צ'קים חודרים בערך של 3.6 מיליון שקל, שהם במונחים שנתיים 43 מיליון שקל.

מהמדגם בדשתות השיווק עולה עוד כי היקף הצ'קים המוחזרים במסחר הקמעונאי המאורגן מגיע ל־6% מהמכירות כאשר 0.7% מהמחזור הוא לחוב אבוד. משמעות נתון זה הוא כי סך של כ־20 מיליון שקל מוחזר כשנה רק במסחר הקמעונאי המאורגן כאשר סך של 2.2 מיליון שקל הוא לחוב אבוד. סכום המהווה כשליש מהרחוק לפני מסטל רשתות השיווק.

איגוד לשכות המסחר אומר כי התופעות הללו גורמות נזקים קשים למגזר העסקי. נזקים אלה מתבטאים האופנים שונים. בכלל זה, הפסדים כספיים קשים שברוב המקרים עולים על ערך הצ'ק החוזר עצמו. זאת מאחר והעסקים חייבים למכן (עד לגבייתו מחדש של הצ'ק שהוחזר) גם את תשלומי המע"מ ומס ההכנסה. גם אן אותם עסקים מצליחים בסופו של תהליך לגבות את החוב, הרי שהצלחה זו כרוכה בהוצאות טיפול וגבייה שונות (הנהח"ש, הוצאות בנקים, עו"ד, הוצאה לפועל וכו').

האיגוד אומר כי חוק צ'קים ללא כיסוי שחוקק ב־1981 פער רק חלק קטן מהבעיות שהתעוררו בנושא. עובדה היא, אומרים ראשי האיגוד, שהתופעה לא הושרשה אלא אך החמרפה.

קיבוץ הזורע הקים מרכז לבקרת איכות ולכיול מכשירים

מיליון דולר השקיע לאחרונה קיבוץ הזורע בעמק יזרעאל המערבי בהקמת מרכז ראשון מסוגו בארץ לבדיקות מימדיות של חלקים מכניים וכיול מכשירי מדידה. המרכז החדש הוא הענף התעשייתי הרביעי של הקיבוץ. קדמו לו מפעל גדול לייצור רייעות פלסטיק (פלסטופיל), מפעל לריהוט וכן מכון לגידול ולריבוי דגי נוי.

במרכז החדש עובדים 15 חברי קיבוץ הזורע. הידע להקמת המרכז החדש נרכש מהרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפאל).

המרכז החדש החל כבר לפעול והוא משרת כבר מפעלי אלקטרוניקה רבים, רובם ממפעלי יצוא.

מטרת הקמת המרכז לסייע לחברות ישראליות העוסקות בפיתוח טכנולוגיות מתקדמות לעמוד בתקנים אמריקאים ואירופאים של המכשירים אותם הם מייצאים לארצות היעד, באשר ללא עמידה בתקנים אלה לא ניתן לייצא את מוצריהם. עד כה לא פועל בארץ מרכז מסוג זה. המרכז מצויד במכונות מדידה מורכבות ומחושבות לבקרת איכות מימדית וכן לכיול מכשירי מדידה. כל הציוד של המרכז החדש נרכש בחו"ל והוא נחשב לציוד הכיול והמדידה המתקדם ביותר בסוגו.

בדעת המרכז החדש לפתח עסקים עם גורמים בינלאומיים שונים בתחום בקרת האיכות והכיול ואף לקבל היתר לפעול בשמם בארץ. בין השאר מתכוון המרכז לבקש אישור מגורמים תעשייתיים בארצות הברית לייצג אותם כלפי התעשיה בישראל.

בהשקעה של 21 מיליון דולר „נשר" עוברת ממאזוט לפחם

מאת דני גוב

חברת „נשר" תבכה אתמול את מתקן הפחם החדיש במפעלה ברמלה. המתקן הוקם בהשקעה של 21 מיליון דולר ומאפשר לחברה לעבור משימוש במאזוט לשימוש בפחם כחומר הגלם להפקת האנרגיה הדרושה לתהליך ייצור המלט.

זהו פרויקט ראשוני בתעשייה המקומית בתחום זה, שתוכנן על ידי נשר פרויקטים. המתקן החדש ישחרר את נשר מהתלות בחומר גלם אחד (ובלתי יציב במחירו) תוך מתן אפשרות לבחור חומר גלם בהתאם למחירו ויכולת השגתו. המתקן החדש מאפשר הפקת אנרגיה גם ממאזוט וגם מפחם.

מתקן הפחם מסוגל לייצר פחם טחון לצרכיו העצמיים ולמפעל הר־טוב. כן יש ביכולתו לספק פחם טחון לצרכנים פוטנציאליים נוספים. בנשר צופים, כי מפעלי תעשייה נוספים, אשר יבחרו לעבור להפקת אנרגיה בפחם, יוכלו לחסוך בעלויות ההשקעה בציוד המחיצה ולרכוש פחם טחון מן המוכן.

הפרויקט בוצע תוך שנתיים בלבד. המימון בא מהשקעות בעלים, מימון עצמי ובחלקו הקטן מסיוע ממשלתי. בנתוני עלות נוכחיים של חומרי הגלם צופים כי ההשקעה תחזור תוך 7 שנים. בתקצוב הפרויקט הושם דגש על רכישות „כחול־לבן". חלקו של המרכיב הזר בתקציב הכולל היה כ־35% והוא כלל פריטי ציוד שלא ניתן להשיגם בארץ.

נשר קיימה אשתקד מכרז בינלאומי לרכש הפחם ל־1987 בו השתתפו מציעים זרים. בתום המכרז הוחלט להתקשר עם שני ספקים לרכש של כ־200,000 טונות פחם לשנה. הספקיות הן חברת „אס.אם.אם". מהולנד וחברת „פרימארי" מארה"ב. בתחום ההובלה הימית החברה מתקשרת מסוען ללא חוזה מתמשך, על פי תנאי השוק.

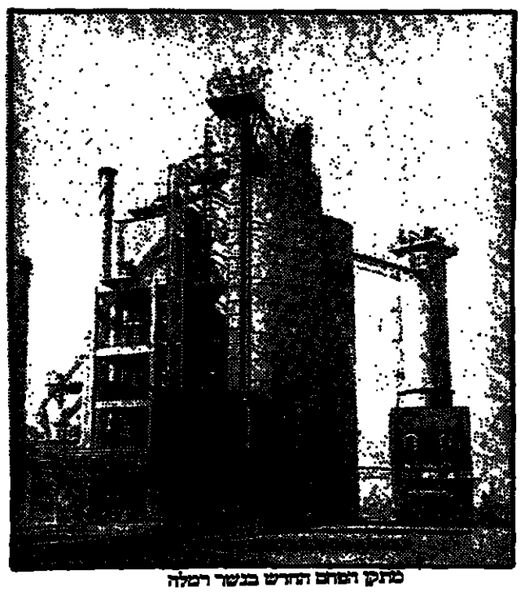

מתקן הפחם החדש בנשר רמלה

סאיטקס מכרה חלקה בחברת קונטקס תמורת מיליון דולר

מאת דני גוב

חברת סאיטקס הגיעה להסכם למכירת חלקה בחברת קונטקס (גראפיק סיסטמס). סאיטקס מכרה לשותפה האחרת בחברה קונטיננטל קאן קאמפני את חלקה בתוספת נכסים נילווים תמורת תשלום מיידי של 1,085 מיליון דולר.

קונטקס הוקמה ביוני 1985 והיא מייצרת ומשווקת מערכות אלקטרוניות לעיצוב גרפי עבור תעשיות האריזות.

למרות המכירה תמשיך סאיטקס בקשר מסחרי פעיל עם קונטרס. סאיטקס תמכור לה מערכות משולבות, תרכוש זכויות הפצה למוצרי קונטקס באירופה וצפון אמריקה ותיתן תמיכה ושירות למערכות המותקנות אצל לקוחות.

עליה ביבולי האבוקדו גרמה לירידת מחירים

מאת דויד מושיוב

יבול האבוקדו השנה גדל בשיעור 100 אחוז לעומת היבול בשנה החולפת והוא הסתכם ב־130,000 טונות בקירוב לעומת 65,000 טונות שנה קודם לכן, כל זאת כאשר בשטח המגיב לא חל שנוי משמעותי, אי לכך היבול הממוצע לדונם בשנת תשמ"ז הוא גבוה בשיעור 85 אחוז לעומת שנת תשמ"ו – 1.5 טונות לדונם בממוצע לכל השטח בהשוואה ל־700 קילוגרם אשתקד. היבול של האבוקדו מגיע בממוצע של 1.85 טונות לדונם כאשר מנכים שטחים שוליים (אשר לא הניבו ל־520 קילוגרם הדונם) בהשוואה לשנה אחת שנה קודם לכן. פרטים אלה כלולים בעבודה שהוכנה על ידי בועז טרבלסי ויורם פורת מהמחלקה לכלכלה ומידע במרכז החקלאי.

בתחילת העונה צפו מחירי פו"ב גבוהים הנעים סביב 950 עד 1,000 דולר הטונה אבוקדו, אולם כיום עם סיום העונה מתברר, כי ציפיות אלה לא עמדו במבחן המציאות מטום שהשווקים לא יכלו לקלוט את כמויות הפרי הגדולות. עונת השיווק הארכה זה גרם להתחרות קשה מצד תוצרת האבוקדו מדרום אפריקה המשווקת באירופה וזה גרם לירידה חריפה במחיר. מחברי העבודה מציינים, כי המחיר ירד לכדי 550 דולר הטונה פו"ב. לגורמים אלה נוספו ימי חמסינים ששררו בסוף עונת השיווק, אשר גרמו לירידה באיכות הפרי, דבר שהביא להשמדה של 12,000 טונות, אבוקדו.

בשוק המקומי נמכרו 14,000 טונות במחיר 220 דולר הטונה מהון לחודש מאי 1987. אומדן המחיר עמדת טונה יבול למגדל השנה יהיה 520 דולר לעומת 797 דולר הטונה שקבל המגדל אשתקד, כלומר ירידה ריאלית בשיעור 35 אחוז. העלייה ביבול בממוצע לדונם הגדילה את הכנסת המגדל בשיעור 21 אחוז, אולם זו קוזזה בחלקה על ידי הגידול בהוצאות הקטיף.

מחברי העבודה מציינים, כי גם השנה היבול הממוצע לא כיסה את כל ההוצאות ורק כרסת יבול מעל 1.85 טונה הרווח היתה היתרה הזכות למגדל.

המחברים אומרים, כי סיכום זה יכול להיות התחלה של נקודת מוצא, אשר תחייבת את כל השותפים בכל השלבים של המערכת (הן כרסת החקלאי, הן ברמת השיווק, מיון, הובלה ושיווק) לבחון כל שלב ביצוע ולהציע הצעות ישימות וכלכליות לשיפורם בטווח הקצר, הבינוני והארוך תוך תוך ידיעה ברורה, כי מתחרי החקלאים הישראלים בשוקי חו"ל גם הם משתפרים, מתייעלים ומרחיבים שטחיהם.

2.25 מיליון שקל מושקעים באתר התיירות הרודיון

מאת דויד מושיוב

סכום של יותר מ־2.25 מיליון שקל מושקעים על יהד גוהמים שונים בפיתוח אתר התיירות הרודיון, המוגדר כגן לאומי והוא מטופל בידי רשות הגנים הלאומיים. השקעות אלה הן במסגרת תכנית אב שהוכנה על ידי משרד התיירות לאיזור יהודה.

במסגרת ההשקעות יושקע סכום של מיליון שקל בהקמת מערכת שינוע, שהיא רכבת פסים להולכת מטיילים מהרודיון תחתית להרודיון עלית.

200,000 שקל מושקעים בהכנת מנהרות הרודיון וגר כוכבא באתר לביקודי קהל. ישוקם שער הכניסה המקורי לארמון הרודי הגישה בין הרודיון תחתית להרודיון עלית.

החסיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית וקרן קיימת לישראל משקיעות מתקציביהן בהקמת מרכז חנייה, מרכז המבקרים ומרכז השינוע באתר. בהשקעה של 950,000 שקל. המועצה האזורית גוש עציון מפעילה את עבודות המינהלה והארגון הכרוכים בפיתוח האתר.

משרד התיירות באמצעות החברה הממשלתית לתיירות, מקדם את עבודות ההקמה, השיקום והשחזור בבני הרודיון בהרודיון תחתית ואומדן ההשקעה הנדרש לשלב זה של ביצוע התכנית הוא רבע מיליון שקל. קרן קיימת לישראל תסע את גני הרודיון.

עלית מכרה חבילות שי לראש השנה ביותר ממיליון וחצי דולר

חברת „עלית" מכרה עד כה חבילות שי לחגים לארגונים ולמעסיקים גדולים במשק בסכום כולל של כ־1.5 מיליון דולר.

אסא הלפרין, מנהל מכירות חבילות שי, מסר כי בימים אלה מתנהלים מגעים עם עשרות מעסיקים נוספים ואלה מצביעים על תחזית הזמנות עד לחגים של כ־3 מיליון דולר, גידול של כ־20% לעומת אשתקד.

עם לקוחותיה הגדולים של „עלית" בשוק אריזות השי נמנים: עיריית רמת־גן, עיריית חולון, עיריית ראשון לציון, מעוף, התעשיה האבנית וארגון עובדי צה"ל שרכש לעובדיו חבילות שי לראש השנה בסכום העולה על 800,000 ש.

גידול ברווחי בנק דיסקונט למימון התעשיה

מאת מאיר תדמור

במחצית הראשונה של שנת 1987 הסתכם הרווח הנקי המתואם של בנק דיסקונט למימון התעשיה ב־1,689 אלפי ש"ח בהשוואה ל־743 אלפי ש"ח במחצית הראשונה של שנת 1986. התשואה נטו על הון העצמי על בסיס שנתי הגיעה ל־28.2%, לעומת 19.1% בשנת 1986 כולה.

הרווח מפעולות לפני מס הסתכם ב־2.9 מיליון ש"ח לעומת 2.1 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 1986. נכסי הבנק הסתכמו בכ־359 מיליון ש"ח.

בנק דיסקונט למימון התעשיה עוסק במימון השקעות ע"י מתן הלוואות לטווח בינוני וארוך, ומטיע בהקמה והרחבה של מפעלי תעשיה „באזורים" ומבצע מענקים ממשלתיים.

הדו"חות הכספיים של בנק דיסקונט למימון התעשיה כוללים גם את נתוני חברות הבת אי. די. בי. ליסינג וריסקונט ליסינג, העוסקת בהחברת ציוד.

תעוש תמוזג עם החברה להשקעות של בנק הפועלים

מתוך רצון למזג את הפעילות התעשייתית של חברת־העובדים –זו המצויה מוצץ לקונצרן „כור" – וכדי לנצל יתרונות של גודל ויתרונות של סיתופי־פעולה משלימים – הסמיכה הועדה המנהלת של חברת־העובדים את הנהלת חברת־העובדים לנהל מו"מ עם „החברה להשקעות של בנק הפועלים" ועם קונצרן „תעוש". יזומה זאת ננקטה במטרה להגיע להסכם ניהול, עם אופציה לרכישת תעוש או חלק מחברות־הבת שלה על־ידי החברה להשקעות.

עצם ההסכם ופרטיו כפופים לאישור הרשויות המתאימות.

רשת היפר קו־אופ – חברה עצמאית

לאור ההתפתחות המואצת של רשת ההיפר קו־אופ, המהווה כ־35% מפעילות רשת הריבוע הכחול, הוחלט על ארגון רשת ההיפר קו־אופ כחברה נפרדת בבעלות מלאה של קבוצת הקו־אופ. מ־1.7.87 פועלת רשת ההיפר קו־אופ כחברה עצמאית כולל מערכת חשבונות ודיווחים נפרדת.

בימים אלה סוכמה תוכנית הפיתוח של קבוצת קו־אופ לשנתיים הבאות. התוכנית מבוססת על התעצמות השיווק המאורגן ומגמתה לשמור על בכורות הקבוצה במסגרת השיווק הקמעוני. כ־80% מההתרחבות הצפויה תרוכז במסגרת ההיפרים והקניונים. במסגרת תוכנית הפיתוח יתווספו כ־30,000 מ"ר ובסה"כ יגיע שטח המכירה בשנת 1989 ל־150,000 מ"ר.

בתחילת ספטמבר ייפתח בגבעת סביון סניף חדש בהשקעה של מיליון דולר בציוד ובעיצוב הפנים. המבנה הרשכר מחברת אפריקה ישראל. שטח הסניף המדש כ־1,200 מ"ר.

זול סטריט / שולה פרומר

היסטריה של קניות

מאת שולה פרומר

בהלת הקניות הופכת להיסטריה אמיתית. בשני ימי המסחר הראשונים של השבוע עלה המדד כ־100 נקודות, ובעצם היתוו שכזה, שבר שיא אחרי שיא. ביום ב' נשבר שיא המדד בפעם ה־49 במרוצת השנה החולפת, כאשר ביום המסחר שלאחריו נשבר השיא ה־50 במספר. נקודת ה־2600 נשברת ברמה של 2635.84 בראשית השבוע ומסתיימת בסופו בנגיעת־מה בנקודת ה־2700.

ביקושים עצומים מתו"ל החשש להפסיד את השוק – עדיין ברמות כה גבוהות – גורמים לתאוצה פנימית של השוק. בשנה החולפת עלה המדד ב־750 נקודות. מחזורי המניות נמצאים בשיאים לאור הביקושים הגואים, מניות מדדגה שניה ושלישית אינן מפסידות את התגיבה הגדולה ואינדקסים רבים שוברים שיאים של כל הזמנים. שבוע מסחר – אחר מהמרתקים בהיסטוריה של זול־סטריט.

אנליסטים הבוחנים את המצב רואים את המשך העליות כאפשרות יחידה בטעם, ואתם מוכנים לנבא את נקודת השיא שכדד הדאו ג'ונס עשוי לטפס אליה.

הקבוצות האטרקטיביות היו של מניות חברות הביטוח והבנקים, וכן קבוצת המדיה התקשורתית, רשתות טלויזיה וחברות סרטים.

מניות הכימיקלים, הטכנולוגיה וחצאי־המוליכים מובילים את השוק ביד רמה.

יום לפני תגיבת יום ההולדת ה־5 של ה"בול מרקט" (שהולדתו ב־18/8 1982) נעצר מחול השדים לצדדך רגיעה ומנוחה. התופעה טבעית ומתקבלת בברכה ע"י מרבית האוכלוסים שרואים חשיבות בתופעה, לאחר שבועים של עליות אינטנסיביות אין דבר מתבקש יותר, ממשוך רוחים ועצירה לצדדך מנוחה.

בחמש השנים האחרונות עלה המדד ב־1900 נקודות והאדירה הפסיכולוגית גורמת להיוצרות תחושת ההמשך.

מימושי רווחים לקראת חופשת סוף השבוע בולמים את המעבר לתחום ה־2700. פרסומי הגרעון המסחרי שהתכמכו ב־15.7 מיליארד לעומת תחזיות נמוכות יותר, גורמים אכזבה לשוק. למרות הכל נרשמים השבוע שני שיאים נוספים

המחזור השבועי הגדול מכולם של 1.1 מיליון מניות (לעומת מיליון בשבוע שהסתיים ב־23 ביולי השנה).

עליה שבועית הגדולה מכולם של 93.43 נקודות במדד הדאו ג'ונס בהשוואה לשיא הקודם של 92.91 נק' לשבוע שהסתיים ב־14 במרס 1986.

שערי מטבע חוץ ביום 18.8.87

המטבע	תשינוי	בנקנוטים: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמרתאות: לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג	המטבע
1 דולר ארה"ב	+0.014	1.58	1.64	1.57	1.65	1.64	1.64	1.6080	1.6280	1.6080	1.6280	1.6060	1.6262	1.6169	1 דולר ארה"ב
1 מארק גרמני	+0.005	0.84	0.88	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8654	0.8762	0.8659	0.8767	0.8653	0.8762	0.8700	1 מארק גרמני
1 ליש"ט	+0.006	2.50	2.61	2.52	2.64	2.53	2.65	2.5704	2.6024	2.5687	2.6008	2.5759	2.6083	2.5855	1 ליש"ט
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.25	0.26	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2591	0.2623	0.2590	0.2622	0.2586	0.2619	0.2603	1 פרנק צרפתי
100 יינים יפאניים	+0.012	1.06	1.11	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0883	1.1019	1.0901	1.1037	1.0880	1.1017	1.0936	100 יינים יפאניים
1 גולדן הולנדי	+0.005	0.75	0.78	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7678	0.7773	0.7675	0.7769	0.7665	0.7762	0.7720	1 גולדן הולנדי
1 פרנק שוויצרי	+0.008	1.02	1.06	1.03	1.08	1.03	1.07	1.0435	1.0565	1.0468	1.0599	1.0445	1.0576	1.0503	1 פרנק שוויצרי
1 כתר שוודי	+0.001	0.24	0.25	0.24	0.26	0.24	0.26	0.2480	0.2511	0.2485	0.2516	0.2479	0.2511	0.2493	1 כתר שוודי
1 כתר נורבגי	+0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2371	0.2401	0.2369	0.2399	0.2366	0.2396	0.2383	1 כתר נורבגי
1 כתר דני	+0.001	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2248	0.2276	0.2252	0.2280	0.2245	0.2274	0.2259	1 כתר דני
1 מארק פיני	+0.002	0.35	0.36	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3571	0.3615	0.3574	0.3619	0.3570	0.3615	0.3594	1 מארק פיני
1 דולר קנדי	+0.005	1.18	1.23	1.19	1.25	1.18	1.24	1.2097	1.2247	1.2100	1.2251	1.2061	1.2213	1.2155	1 דולר קנדי
1 דולר אוסטרלי	+0.005	1.07	1.18	1.10	1.18	1.10	1.18	1.1389	1.1531	1.1389	1.1531	1.1367	1.1510	1.1468	1 דולר אוסטרלי
1 דאנר דראנ"ם	+0.004	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.68	0.7691	0.7787	0.7705	0.7801	0.7692	0.7789	0.7744	1 דאנר דראנ"ם
10 פרנקים בלגיים	+0.002	0.40	0.42	0.40	0.43	0.40	0.42	0.4138	0.4189	0.4173	0.4225	0.4158	0.4210	0.4186	10 פרנקים בלגיים
10 שילינגים אוסטריים	+0.007	1.20	1.25	1.21	1.27	1.20	1.27	1.2295	1.2447	1.2333	1.2487	1.2301	1.2456	1.2371	10 שילינגים אוסטריים
1000 לירות איטלקיות	+0.008	1.16	1.23	1.17	1.25	1.17	1.25	1.1960	1.2109	1.1971	1.2121	1.1949	1.2099	1.2020	1000 לירות איטלקיות
1 יחל"ל (ECU)	+0.010	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.8155	1.7931	—	1.8037	1 יחל"ל (ECU)
1 דינר ירדני	+0.018	4.46	4.73	4.55	4.85	4.43	4.74	—	—	—	—	—	—	4.3597	1 דינר ירדני
10 ליחות לבנוניות	—	—

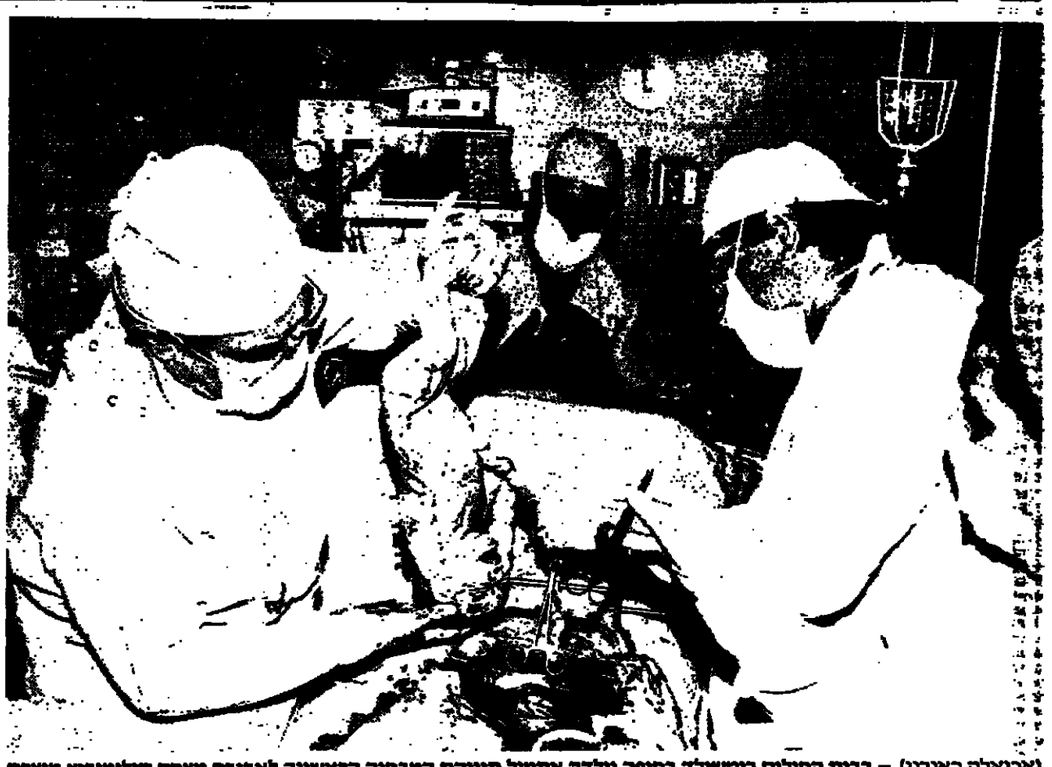

(אריאלה ראובני). – בבית החולים רוטשילד בחיפה נולדה אתמול תינוקת המבחנה הראשונה לאביבה ויצחק סולומוביץ מנצרת עילית. לשניים שלום. משקלה של התינוקת, שנולדה בניתוח קיסרי בחודש התשיעי, הוא 3.7 ק"ג. האם סבלה חמש שנים מעקרות וקיבלה טיפול ביחידה להפרייה חוץ־גופית בראשונה של פרופ' מ. שרף ובנסיה להריון לאחר הטיפול הראשון. ביחידה מטופלים זוגות רבים הסובלים מאי פוריות
צילום: סרגו אלי/עמיר

המשטרה דוחה טענות אסעד על טרטורם של נחקרי בית ג'אן

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר „דבר" בגליל המערבי

„חוקרי כשסרת מרחב הגליל מתנהגים באופן פרוע נגד תושבי בית ג'אן הבאים להיחקר במשטרה. מדובר במפנה שחל בהתנהגות השוטרים בעקבות דבריו הבוסים של מפקד המרחב ניצב משנה יעקב גנות בבי' בסלוחיה לאחר שכינה אותי עכבר". דברים אלה כלולים במכתב ששלח אתמול ראש מועצת בית ג'אן, שפיק אסעד, אל מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס.

לדברי אסעד, צעק ניצב משנה גנות במהלך חקירה לעבר אחד מתושבי הכפר: „כל כלב יגיע זמר". הוא הוסיף כי דברים אלה משפיעים השפעה מכרעת על רוב החוקרים אשר שינו את יחסם כלפי תושבי הכפר „מקצה אל קצה".

אסעד טוען עוד כי החוקרים נוקטים שיטה של טרטור. הם מזמנים לחקירה את אותם האנשים בשלושה מועדים שונים ושואלים אותן שאלות.

בודעת דוברת מרחב הגליל שהמשטרה תגיש 60 כתבי אישום נגד תושבי הכפר גרמה התמרמרות בבית ג'אן. בתגובה להודעה כי יוגש כתב אישום נגד ראש המועצה (אגב, חומר החקירה של המשטרה המלצת הפרקליטות יוצבו ליועץ המשפטי למשלה אם יוגש כתב אישום נגד ראש המועצה), אמר אסעד כי כל הראיות שביד המשטרה אינן מבוססות.

ניצב משנה גנות הכחיש בתוקף את הטענות נגדו וטען כי לא זל כל שינוי בהתנהגות החוקרים כלפי תושבי בית ג'אן. „למרות שחקרנו עשרות רבות מתושבי הכפר, אני גא על כך שלא הוגשה אף תלונה אחת נגד שוטרי המרחב. הנחיה שלי היא לעצור רק בשחקירה דורשת

דבר היום

הערוצים באים

המחנה הסוציאליסטית המוצהרת למסר ערוצי־תקשורת עם ישראל מתגשמת בזריזות – אולי בזריזות רבה מדי. שיחתו האחרונה של היועץ נמרוד נוביק עם פקידים סוביאטיים מדרג בינוני, עשר שעות בבוקר־בסוף־השבוע שעבר, היא דוגמה טובה לסיכויים ולסיכונים בערוץ שאליו מתועלים עתה המגעים הישראליים־סוביאטיים.

כיחזן שבגושא הסוביאטי יש לפרס ולעזריה האישים כמעט בלעדיות, קטנה נכונותו של שר־החוץ להקשיב לדעות אחרות, ביניהן של מומחי משרדו. במידה מסויימת של הצדקה, הוא חולק על מומחיותם – מי מהם צפה כי מיכאיל גורבצ'וב יביא תמורות כה מרחיקות לכת במדיניות הסוביאטית? – ועל בקיאותם בפרטי העמדות הסוביאטיות כלפי ישראל. אך המידור המחמיר שגזר פרס על דיווחי מגעיו, והאיהא המונע מאנשי המחקר המודיעיני לשרטט תמונה מלאה, המשוחררת מהסיות־לב, קבריגים פוליטי אינו יכול לשלול מהדרג המקצועי מידע ובה בעת לטעון כלפיו כי אינו בקי בחומר.

גורבצ'וב מעוניין בתיקון מה שקולקל לפני 20 שנה, כאשר ברז'נייב וגרומיקו נחפזו לבטל את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. יועציו של גורבצ'וב המליצו על נירמול היחסים עם ישראל עוד בעת שלטונו הקצר של פטרונו יורי אנדרופוב. כלומר לא רק קודם לעליית גורבצ'וב למוסכ"לות מפלגתו, אלא גם קודם הנעתו של פרס לראשות ממשלתה התצויה של ישראל. העניין הסוביאטי בהסדרת מה ששובש אינו קם ונופל עם הקו שמייצגים פרס ומפלגת העבודה, אף שקו זה קרוב יותר לעמדה הסוביאטית (והאמריקאית) מזה של הליכוד. אצל הסוביאטים קובעת ראיית האינטרס המעצמתי: כשם שאינם פוחתים על מ"משלים רפובליקאיים בוושינגטון בהתמה למ"משלים דמוקרטיים נוחים יותר, כך יגיעו גם לעיסקה עם ממשלת־ימין בישראל, כשלדעתם יבשילו הנסיבות לכך.

אין בכך כדי לפגום בזכויותיו של פרס, כמי שמימש בצד הישראלי את יכולת ההידברות עם הסוביאטים, אלא רק לחדד את ההבדל שבין ראשוניות זו לבין הידיעה שבהחלטותיהם המדיניות יהיו הסוביאטים משוחררים מהכרתיות אישית. לו חפצו להעניק שי לפרס, היו מחדשים את היחסים הדיפלומטיים או מפגינים שינוי רשמי ביחסם ליציאת יהודים ארצה עוד בימיו כראש־הממשלה. הם לא עשו זאת, הן משום שפקעותם ביחס לכוחו הפנימי של בן־שיחם במערכת הישראלית והן משום שלוח־הזמנים שלהם מעוגן במה שמתרחש בזירות אחרות, בראשן וושינגטון ומלחמת איראן־עיראק. כמו המלך חוסין וג'ורג' שולץ, למדו גם הסוביאטים שהתגברות ליצחק שמיר תגביר את התנגדותו למהלכי פרס. אבל להם, משיקוליהם, איכפת פחות.

שיחות תכופות של נוקיב עם פקידים בדרג של סגן מנהל מחלקה אינן יכולות להיחשב לתחליף נאות לחידוש – אפילו הדרגתי וקונסולרי, אם לא שגרירותי – של היחסים. כך גם פגישות פרס עם עמיתו אדוארד שוואדנדזה, לרוב בעת עצרת האו"ם. יש תועלת בכך שפגישות כאלה שוב אינן מסעירות בחדשנותן, אך אם לא יובילו לחילופי נציגים קבועים ולריכוך כתגאים הסוביאטים הנוקשים לקידום התהליך המדיני באיזור, יש בהן גם נזק־כבוד. הרוסים כבר באים (ומאותתים על כך מזה שלוש שנים ויותר). גם הערבים באים, אך עודם קרובים מדי לנתלי־אכזב.

בשולי דברים/ מאיר בראלי

לא על העיקר

אין בישראל חסידים רבים ל„ארץ ישראל השלמה". אנשי הליכוד, „התחיה" וגוש־אמונים, כרוכם המכריע, מגבילים את חסידותם לשסתום שמעבר לקו הירוק. כל דיבור על הצורך לייהד את הגליל ולפתח את הנגב נראה להם כפגיעה בעיקר – בהתנחלות מעבר לקו הירוק. ניתוק בתוך ניתוק: גם לגבי השטחים שנתוספו במלחמת ששת הימים־יש אצלם הסכמה כל *"מה שלא נגלל בתוכניות אלון! עדיף על מה שנגלל מהנ"ל*

לעומתם הנהגת מפלגת העבודה מרכזת את כל תושייתה והתלהבותה בישראל הקטנה, זו שבתחומי הקו הירוק. לא חשוב כלל שחלק ניכר במפלגה (אולי הרוב הגדול) יש לו דעה שונה. מבחינה מעשית קובעת מדיניות המפלגה ואיך היא מצטיירת בציבור. אפילו המצע אינו גורם מכריע. המפלגה מצטיירת בציבור כמפלגת הנסיגה (אם כי מטעמים מקסימים נוהגים לקרוא לזה „תהליך השלום") ואין יסוד *להניח שהרבר אינו* מוצא זה בעיני הצמרת, מכל מקום היא אינה עושה דבר נגד התרמית הזאת.

נחזור שיקום מישהו מתוך הציבור ויאמר דברים ברורים, *ודברים שישמעו בכל הארץ: כל הזיכוחים ביניכם אינם על* העיקר, כי שני הצדדים מפקירים את הענין העיקרי – עליה. האומר: מה לעשות? היהודים אינם רוצים לבוא, משתמש מהענין. השאלה אינה מדוע שישה מיליון יהודי אמריקה אינם אורזים מזוודות ובאים. השאלה היא מדוע אלה הבאים, תחרים. השאלה היא קודם־כל הקליטה, וזו כולה בידי החברה הישראלית והנהגתה.

נחזור לומר „אין מה לעשות", ונתאמץ לענות על השאלה מה יש לתקן, *במשטר הקליטה ובכל אורח חיינו*, כדי שנוכל לגדול, כדי שיהיו פה יותר יהודים. אם יהיו ר"ו יהודים גם עוצמת המאבק לנסיגה תיחלש.

שיחותי הטלפון והדואר

הציבור, שגר יעקבי הוא שליחו, אינו רשאי לבוא אליו בטענות. הוא נתמנה לשר *התקשורת לא מכבר*, וגם *זאת* זמנית, עד שיחזור האיתן המספרי בתוך הממשלה (שהחפר עם התפטרותו של אמנון רובינשטיין ומעברו של יגאל הורביץ אל החצי האחר של הממשלה). מצד שני, על גר יעקבי עצמו לראות חובה לעצמו להתאמץ מאוד לתקן את המצב המוזר. מכתב אינו מוכרח „ללכת" בתוך הארץ שבוע עד עשרה ימים, בהחלט יכול להגיע למחרת היום, כמו בארצות המסודרות בעולם.

שיחותי הטלפון – האם יש צורך להסביר? *מה קורה כשאתה* מטלפן והצד השני אינו שומע אותך ואומר לך: „אתה שומע אותי? טלפן שוב". על חשבון מי שיחה כזאת? על חשבון מי העצבנות שהיא גורמת? *התור לקבלת טלפון מתקצר, אמנם, אבל התועלת שבקבלת המכשיר הקו „מתקצרת" גם היא.*

אף־על־פי שאין ולא יכול להיות שום של ביקורת על גר יעקבי – מותר לקוות ש„יקח בידיים" את משרד התקשורת. אגב, שיפור שיחותי הדואר והטלפון נחוץ לא רק לנו – נחוץ גם כדי למשוך לישראל יותר עולים. גם זה שיפור בתנאי הקליטה.

בזווית חדה / חגי אשר

„המתנצרים החדשים"

רק לפני חודשים שלושה, ערב הבחירות למועצת עובדי התעשיה האווירית, התחייבו השרים יעקב צור וגד יעקבי לפני העובדים כי יתמכו בהמשך ייצור ה„לביא" וכי אין זה נכון שרק הליכוד מתנגד לחיסול הפרוייקט. האם היה זה ציד קולות בהבטחות שוואו?

השרים יעקב צור וגד יעקבי הזכירו לי השבוע את הבריחה על שני היהודים שהחליטו להתנצר. הלכו שניהם לכומר הראשון נכנס אליו כדי שהלה יזה עליו את „המים הקדושים". כשיצא פנה אליו חברו בשאלה: „נו, איך זה היה? השיב לו הלה: „אתה שותק. אני לא מדבר עם אלה שצלבו את ישו". כל עוד יעקב צור וגד יעקבי היו בעד המשך ייצור ה„לביא" ועסקו בליטוש מעמיק ומנושא של הנושא, עד שנגלתה להם האמת החדשה ממש ברגע האחרון לפני ישיבת הממשלה – הכל היה בסדר בענין השיטה לקבלת החלטות בממשלה. להם היה מותר להחליט קודם בעד ה„לביא", ואחר־כך *להחליט שלא להחליט במשך כמה חודשים*, כדי ללמוד מחדש את הנושא. ואחר־כך להחליט את ההיפך משהחליטו קודם. *ההתנהגות שלהם היתה ממש מודל לקבלת* החלטות. אבל כשהממשלה כולה דורשת לעצמה פסק־זמן הרבה יותר קצר לבירור שאלות שסרם הובררו, היא הופכת בפיהם של יעקבי וצור ל„ממשלת בריונים" שאינה יודעת לדון ולהחליט. ממש „צולבי יסו" אחד אחר.

אפילו „המתנצר החדש" גד יעקבי ידע לשאול מדוע לא הוגשו לדיון מפורט ומתוקצב „החלופות החדשות" של צה"ל ומדוע נזנחו אפשרויות מימון נוספות שלהן. *לארדוקא על חשבון ה„לביא". כמו, למשל,* מס הבולים, שגר יעקבי התנגד לביטולו. האם הדת החדשה אוסרת עליו להמשיך בהתנגדותו לביטול המס הזה, שנרחתה בעבר לא בצדק? ומדוע לא יתן יד לכינון ועדת שרים, שתבדוק אפשרויות אחרות למימון המשך פיתוח ה„לביא", יחד עם פיתוח וייצור „החלופות החדשות", כדי להימנע מן השיטה המפוקפקת של קודם הרס ואחר כך בניין על הריסות?

למה לא להפוך את הסדר, ולברור עד הרגע האחרון אם אפשר למצוא מקורות תקציביים מחוץ לתקציב הבטחון להמשך פיתוח ה„לביא" ולתחילת פיתוח וייצור „החלופות החדשות"? אולי זה אפשרי, *על־אף הכל, כלי לערום אינפלציה חזרת* וקפאון בייצור ובייצא, ונוסף על כך גם דבר, שחין וברד, דם, צפרדע וכינים, וכל יתר מכות מצרים, כפי שמאיימים עלינו פקידי האוצר? לא זיק לברזק עוד פעם אחת, לפני ההכרעה הגורלית הבלתי־חוזרת, את האיומים המטפחים והמוגזמים הללו של שתי קבוצות הלחץ העשירות והשכנעות של פקידי האוצר הבכירים ואלופי צה"ל. זה שייך לענין. צריך לזכור מי משמיץ כל־כך את רמת־החיים המנופחת של עובדי התעשיה האווירית, שאכן ראוי לקצץ בה בהזדמנות זאת, אבל לעשות זאת ביחד עם הקיצוץ ברמת־חייהם המנופחת של דורשי הקיצוץ הזה. נא לזכור שפקידי האוצר הבכירים סידרו לעצמם משכורות של סגני שרים, עם כל טובות ההנאה האדירות הנלוות לכך, כל ימי חייהם. אלה הם סכומי עתק. שיעשו את החשבון המדייק והאמיתי ויספרו לנו כמה הם עולים לנו וכמה עולות לאלפי המובטלים עצות האחיתופל שלהם. וכמוהם גם אלופי צה"ל, שלא חסכו מעצמם ביטוח כלכלי, שאין כמוהו לשום קבוצה אחרת, כולל פנסיה לכל החיים מגיל 45 ולא מגיל 65, כמו טלנו. ועכשיו גם מיזוג־אוויר במכניותיהם של אלופי־משנה. אחרי ביטול ה„לביא" יוכלו גם סגני־אלופים ורב־סרנים ורב־סמלים לקבל מיזוג־אוויר. וכל טוב סלה. למה לא? ולו בלבד שה„לביא" לא יטוס בשמי ארצנו. בכך תלוי בטחוננו וקיומנו.

אפילו גד יעקבי *חש שאולי מוכים לנו* „חתול בשק", בסיסמה הכוללנית על „חלופות צה"ל", שאיש לא יודע מה עלותן ומה תועלתן של כל אחת מהן וכולן יחד. ואכן, יש מקום לשאלה למה לא להפוך את הסדר ולדון קודם כל בשאלה הנוקבת – מה יעשה צה"ל בתקציבו המוגדל, אם יישאר ממנו משהו לאחר פינוי הריסות ה„לביא" והתעשיה האווירית כולה. למה לא לקיים סוף פירוק והרס במחשבה תחילה? מעניין לדעת מה חושבים כל חברי אגודת „המפרקים בע"מ", בממשלה ובאוצר ובצמרת צה"ל ובעתונות, מה לדעתם יקרה בארץ הזאת לאחר שהממשלה תחליט על ביטול ה„לביא"? *כותבי המאמרים בעתונות* ישבחו את ההחלטה ויריעו לממשלה האמיצה שסוף־סוף החליטה להחליט. אבל האם יהיה זה סוף־פסוק של הפרשה? אחרי ההחלטה יתעוללו תודשים ארוכים וטראגיים של ביצוע ההחלטה, על כל חזיונות הכאב, הדם, האבטלה, הדמעות הידידה של מיטב המוחות בישראל והחרטות הנוראות. מה שראינו על הריסות מפעל „אתא" הוא כטיפה בים לעומת מה שאנו עתידים לראות בכל רחבי הארץ בעקבות חזיונות הפירוק והסגירה של מפעלי המכסנולוגיה והאלקטרוניקה החדישים ביותר.

רק לפני חודשים שלושה, ערב הבחירות למועצת עובדי התעשיה האווירית, התחייבו השרים יעקב צור וגד יעקבי, יחד עם שרת הבריאות שושנה ארבל־אלמוזלינו, בפני העובדים, כי הם יתמכו בהמשך ייצור ה„לביא". שני השרים התחייבו באלה ובשבועה כי אין זה נכון שרק הליכוד מתנגד לחיסולו של ה„לביא" ולמכה האנושה שהחיסול הזה ינחית על התעשיה האווירית כולה. גם מפלגת העבודה מתנגדת. ואכן, מפלגת העבודה זכתה ברוב בבחירות הללו. מה קרה מאוז? האם היה זה סתם ציד קולות בהבטחות שוואו? ואולי האמינו אז יעקבי וצור באמונת אומן ברת

(המשך בעמ' 8)

אנדרוקלס והאריה

מאת טדי פרויס

ההחלטה על רחיה של „עשה" כרוכה, לדעת מצדיקיה, לפעמים, היא פחות מוצדקת ויותר מזיקה כשרוחים מצוות „אל תעשה"

ספק אם יש פאקולטה לזואולוגיה שהקרישה זמן רב כל־כך ללימודי חיה אחת, כפי שהקדישה פרופסורי ממשלת ישראל למדעי הלביא. אחרי חודשים של לימוד עיוני ומעשי, לרבות סיור בשטחי גידולו, תבעו בנראוריין ארכה ללימוד נוסף, ארכה שכמוה ככתיבת השם נח בשבע שגיאות.

דחיות הן, בדרך כלל, סימן לחולשת כושר־ההכרעה יותר מאשר לכמיהה ללימוד יסודי. דחיית ההחלטה „עשה" היא לפעמים מוצדקת. רוצים להימנע מהוצאת כספים, לפני שיהיה נעלה מכל ספק שהשקעה כראית. הדחיה מוצדקת פחות ומזיקה יותר כשמרובר במצוות אל־תעשה. החלטת אל־תעשה מתקבלת, על־פי רוב, אחרי שהתברר שמצבע כלשהו, שכתבצע זה כבר, הוא מזיק ובלתי רצאביל. למשל, חפירתה של תעלת שני הימים, שכבר בשלביה הראשונים נמצא, שהיא חומר למרע בדיוני ולא מפעל כלכלי לייצור חשמל. או לבנון. אף־על־פי ש„כל המסורת הושגו", המשיכו להחזיק את צה"ל כשלוש שנים עמוק מעבר לגבול, וכל יום שחלף עלה ברמים, בשני המובנים של המלה. האובסטרוקציות נגד נסיגה מצד משיגי כל המסורת היו מה שהיתה השבוע הדחיה לגבי ה„לביא".

המשגה העיקרי בהשתמטות מהחלטה לא היה דוקא העניין הפיגאנסי. פרוייקט שכבר עלה קרוב לשני מיליארד דולר, אין זה משנה הרבה אם בחשבון הסופי יבלע עוד 10–15 מיליון. סכום שכזה יכול להיחשב לכסף כיס אם מנצלים את הדחיה (שבוע?) לילמוד נוסף של ה„בערים" ו„הגנרים". אלא שבמקרה ה„לביא" למדו את החומר, לעסו בשנית, ברקו בשלישית ותיתנו ברביעית, עד שכל השרים יכלו להיכנס עליו. כי מי שלא תפס את הפרובלמאטיקה עד כה, סימן שהליקוי אינו בחומר הלימוד אלא ביכולת התפיסה שלו. ככל הידוע, לא נותרו נקודת מבט או רעיון שטרם נבדקו, אז למה מחכים? שאחר השרים תתגלה לו השכינה באמבטיה והא יצא ויצעק „אוֹרֵקה", ישנה את דעתו ויצביע בעד?

בינתיים עוצדת הארץ את נשמתה. אפילו על הוועידה הביקלאומית אין מדברים, כאילו שוב אינה פתח לשלום או מלכדת מוחז. היא פשוט נשכחה ומאזני השלום/אסון הוזרו בדרגה, כי השרים יצאו לקבל עוד שיעורים פרטיים במדעי ה„לביא". וממתינה הבורסה. הבורסקאים טוענים שהסקט היתסי, המחזורים המצומצמים וההתאפקות השוררת בקודש הקודשים גובעים מציפיה לבאות. באות – „לביא". בלוד ממשיכים כמה אלפי פועלים לכסוס את ציפורניהם ותוהים מה היקף העבודה שתיוותר להם ובמוסרות מחקר אחדים יושבים על גחלים, חרדים לדעת אם יצומצמו או יזרחבו תקציבי המחקר שלהם בהתאם לתחייתו או למותו של ה„לביא". במטכ"ל דרוכים ראשי האגפים, החילות והפיקודים וממתינים למוצא פיה של הפיתאה מדלפי, כדי להתאים את תכניות העבודה, האימונים והפיתוח לקיומו או להיעלמו של ה„לביא". זה לגבי המצב האוביייקטיבי.

במישור האישי יהיו שרים שידווחו ויהיו שרים שיפסידו מהדחיה. מוקרם לדעת מי צבר מה. בינתיים מסתמן מפסיד ברור אחד: שמעון פרס. הוא אינו היחיד שמתלבט והוא גם לא שינה את דעתו לכאן ולכאן כפי שעשו אחרים מחבריו. אולם ממלא־מקום ראש הממשלה מצפים ללשון ברורה יותר וליתר החלטיות משהפגין פרס. לעומת ראש הממשלה, שבכל מקום ובכל הזדמנות מביע את אמונתו הבלתי־מעורערת בחיוניותו של המטוס, מעמד ממלא־מקומו בהתבטאויות. גם כשהוא מתבטא, אין לשומע רושם שהוא משוכנע בעמדתו. מניפוקיו בוקע צליל של התנצלות ודעותיו מצלצלות כמו „כן, אבל". פרס, ביזמת הדחיה שלו, מצטייר כאנדרוקלס שהוציא את הקוץ מכפו של האריה ומצפה שביום שיושלך לגוב האריות, יזכרו לו את חסד הקוץ שחילץ. ה„לביא" אולי יזכור, אבל ידיבו בממשלה לא. הם רק ישובו ללגלג ל„שמעון כן ולא".

הטוב, הרע וההמראה

מאת אריה ארד

אם יש אשם יחיד ביחסי העבודה המעורערים ב„אל־על", שהתבטאו שלשום בשיבוש הטיסות, מופנות העיניים אל המנכ"ל הרלב. הוא המנכ"ל, אבל לפי אותה אמת־מידה יש לזקוף לזכותו את החישג המרשים, המשתקף ממאזן החברה שמוגש היום

אלף הנוסעים, שנתקעו שלשום בנמל בן־גוריון בשל חוסר יכולתה של „אל־על" להטיס אותם ליעדיהם, הם תפאורה צורמת להצגת מאזנה היפה של החברה הבוקר. מה שנועד להיות מסע־צנחון למנכ"ל הקשוח ופאל הרלב, עלול ליהפך להתכתשות מבישה על השאלה, מי תורם יותר לחרס החברה על סף התבראה המיוחלת. אילו היו הצדדים קצת פחות יהירים וקצת יותר שקולים, יכלו למנוע זאת.

המאבק בין המנכ"ל (תא"ל מיל.) רפי הרלב והטייסים אינו מורכב רק מהחומרים הרגילים של סכסוכי־עבודה, אלא מתובל גם בתבלינים פסיכולוגיים של יחסים אישיים עור מימי שירות משותף רב־שנים בחיל־האוויר. עכשיו הם „מראים" זה לזה.

אין בסיכסוך הזה סליחות שכולן תכלת, אבל, בכל זאת: המנכ"ל הוא „הגדול", עליו להיות חכם והוא שצריך לדעת לוותר. ככלות הכל, נובע הסיכסוך מאי־חידוש הסכם העבודה זה קרוב לשנה, בניגוד ליצתם של ראשי ההסתדרות, בכללם המזכ"ל ישראל קיסר. אלו קיבל המנכ"ל הרלב את עצתו הנבונה של קיסר בתחילת השנה, קרוב לוודאי שהכל כבר היה גמור ולא היינו מגיעים השבוע לשיבושים, שהפכו את מה שנועד להיות חגה של „אל־על" לשערורייה. אם למצוא אשם יחיד בכך – וזה פחות פשוט משנראה – כי אז, למרות הכל, מופנות העיניים אל המנכ"ל הרלב, שלא חתם על הסכם סביר כאשר היה אפשר.

וחכל שכך, לא רק מנקודת־ראותה של החברה, אלא גם מנקודת־ראותו של הרלב עצמו. למרות הלחם שבשיבוע הפנימי עמוק, בחברה בשלנו אי־אפשר לכופף לאחור ידיהם של עובדים, ומנהל נבון חייב ללמוד להבחין בין הרצוי והיתכן. הרלב היה צריך לדעת מראש, כי לא יוכל לכפות סולם שכר נפרד על טייסים חדשים וגם לא יעלה בידו לפגוע בהישג שימיו כימי החברה עצמה: תשלום חלק משכר הטייסים במטבע־חוץ. לא כל מה שיכול להביא לחיסכון כספי, אפילו לא כל מה שנראה הגיוני, אפשר לכפות על עובדים. עכשיו הוא כבר מוותר על שתי הדרישות הלא־אפשריות, אבל עכשיו כבר הוציא מהבקבוק שד שלא פשוט יהיה להחזירו בשל אותם יחסים מורכבים מן הימים המשותפים בחיל־האוויר.

אם נחסיר את שאלת יחסי העבודה מכלל חשבון, יכול הרלב להתברך בהישגים חשובים ביותר בתחום התייעלות, וכתוצאה מכך בתחום הרווחיות. הוא הצליח להחזיר את „אל־על" אל האיזור שבו, בחשבון רב־שנתי, היא יכולה להיות מאוחנת ונוטה לרווח. יריביו מנסים לזקוף זאת לזכות הזלת הרלק, אבל בכך הם עושים לו עוול. אמנם הרלק הוזל מתחילת העשור ב־30 אחוזים, שפירושם 30 מיליון דולר בשנה. אולם הרלק הוא רק אחד משלושת המרכיבים העיקריים בסל־התשומות של החברה. השניים האחרים, השווים לו בגורלם, הם השכר וההוצאות המשתנות בהתאם לנפח התנועה. בכל אחד משניים אלה חלה עליה של 30 אחוז. כתוצאה מכך לא רק קוזזה הזלת הרלק על־ידי התייקרות תשומות אחרות ועל־ידי עליית השכר, אלא הוצאות הכוללות עלו.

אם בכל זאת שופר הרווח התפעולי ב־585 אחוז מאז המשבר הגדול, שבמהלכו מונה הרלב למנכ"ל, והרווח הכולל ב־52 אחוז, יש לחפש את ההסבר לכך לא במחיר הרלק, אלא בהורדת מצבת כח־האדם ב־22 אחוז, ב־1,019 איש. כתוצאה מכך פחת סל־התשומות ב־9 אחוזים. במצב זה החזרה לרווחיות היא תוצאה טבעית וזה בהחלט צריך להיחשב לחג, לא רק של „אל־על" אלא גם של הרלב אישית.

שנה אחת של רוח לאחר עשור של הפסדים רצופים לא בהכרח מבשרת הבראה, מה גם שדרושות 25 שנה כדי למחוק את חרפת הכמעט־פשיטת־הרגל של 1982. אולם בצד הביקורת המוצדקת על שיטותיו של הרלב ביחסי העבודה יש להודות ביושר, שאלה הגיבו בשל עיקר־לפי שורה של פרסמרים ברציפות. כללות הכל, השיפור במאזנה של „אל־על" אינו חד־פעמי אלא מתמשך ברצף מאז נכנס איש *קשוח זה ללשכת המנכ"ל. זו עדות, שלמרות* מגרעותיו הצליח להביל את העובדים להירתם למפעל ההבראה. תרומת העובדים לתהליך ההבראה עצום. אף על פי כן צריך להודות, ביושר, שאלמלא הצליח התהליך, היה נזקף הכשלון לחובתו של הרלב: משעלה המהלך יפה, ראוי שתיזקף ההצלחה לזכותו.

אף־15 לסעודיה: המניע והעיתוי

מאת אורי שחר

בעסקת מטוסים עם סעודיה לא תתרום ארה"ב לא להגיעה באיזור המפרץ ולא להפגת מתח עם הרוסים. להפך. היזומה האמריקאית זה קשורה יותר במאמץ לחזק את יכולת וושינגטון להכתיב מדיניות לישראל – בראש ובראשונה לזניחת ה„לביא"

„סעודיה זקוקה למטוסי אף־15 להגנת חופש השיט במפרץ הפרסי" – אמרו דוברי הממשל האמריקאי, בהצדיקם את נכונות הבית הלבן לבצע את עסקת הנשק הישנה־חדשה. אבל לפני שבועות ספודים הפריכה סעודיה עצמה את הטיעון האמריקאי הזה. מטוסי חיל־האוויר העיראקי טסו מאות קילומטרים לאורך חוף סעודיה ומטוסיו התוקפו וכמעט הטביעו אניית כלחמה אמריקאית בלי שמטוסו אף־15 של סעודיה ניסו ליירטם – לא לפני המוקפה ולא בדרך חזרה ממנה, כאשר כבר היה ברור שאניה אמריקאית נפגעה ולא אחרת.

כיום, על־פי סגנון האמריקאים, מסיעת סעודיה לארה"ב בכך שהיא מאפשרת תדלוק מטוסים אמריקאיים במשימותיהם במפרץ הפרסי. גם סגנה זאת שוללת את הצורך בתגבורו של חיל־האוויר הסעודי. אם יכולה ארה"ב לפעול חופשית במפרץ בזכות התדלוקים בסעודיה, שוב אין לה צורך בהסתמכות על חילות אוויר מקומיים – הן בגלל נמיכות רמתם המבצעית הן משום קלישות הסיכוי שאלה אומנם יפעלו נגד איראן או עיראק במלחמת המפרץ.

אם זקוקה סעודיה למטוסי אף־15, אפשר לנמק זאת ברצונה למנוע תוקפנות מוסלמית זרה בשטחה בדרך של תקיפת מטרות סעודיות אם מן האוויר ואם מן הים, אם באמצעות צוללות סדירים ביבשה. איזה כזה כלל איננו קיים. ביחסי הכוחות ובמצב המלחמה בין עיראק ואיראן אין כל יסוד להעלות על הדעת שאחת מהן תיזום פעולה ישירה נגד סעודיה. ובכלל, אילו נשקף איזה יבשתי לסעודיה, בלאו הכי לא היתה זו מסוגלת להגן על עצמה – עם תגבור חיל־האוויר שלה או בלעדיו.

ארה"ב מופיעה כמי שנוטלת יוזמה להרגעת הסיכסוך במפרץ. מותר להניל שפק במניע כזה אם מוצאת ארה"ב לנכון להסלים דווקא עכשיו את מירוץ החימוש באיזור המפרץ הפרסי. בידי ארה"ב המפתח להשאיר בעינה את ההגלות הסעודית בה, מבחינת חופש התמרון בסיכסוך המפרץ. ככל שתגבר העוצמה הסעודית, כן תפחת היכולת האמריקאית לבקר ולמתן יחסות סעודיות העלולות לתרום לעידוד נוסף של היצ'בות שם.

לסעודיה נשקפים איומים משלושה סוגים: קשיים בשמירה על בטחון הפנים: רבויים של עובדים זרים (בכלל זה פלשתינאים בעלי אוריינטאציה אש"פית); ופונדמנטליזם בהשראת איראן. אם רוצה ארה"ב לחזק את בטחונה של סעודיה, עליה להתמקד בעיקר בחלופות השונות לביצור יכולת המשטר הסעודי לשלוט בבטחון הפנים.

ארה"ב בוחרת מיטיבה להבין כי סעודיה מוטרדת הרבה יותר מאירועי החא"ג הבא במכה ומההסלכות הרחבות של אירועי החא"ג האחרון והטבח שאירע בו, מאשר מסכנות חיצוניות אפשריות. מה יתרום לה האף־15? הוא הדין גם ביתר מדינות המפרץ. אין ספק אפוא, כי תגבור הנסיבויות וחיל־האוויר הסעודי לא נודדו לצרכים אוביייקטיביים. משסרי מדינות אלה השליטים בקן משתעשעים בהצגת עוצמתם הצבאית וציודם המודרני כאילו נודעת לכך משמעות רבה ביחסים הבין־ערביים. והרי לתוסר היכולת הכוללת לסכל את אימוי הטרור והפונדמנטליזם השיעי מצד אחר וההקצנה הסונית על רקע דתי אנטי־שיעי מצד שני משמעות חמורה לאין שיעור מכל ואריאציה משתנית ביחסי הכוחות של הצבאות הסדירים.

לא ייפלא אם בקרוב יגשש הממשל האמריקאי את התגובה האפשרית של הקונגרס לייסום עסקת־הנשק עם ירדן, שנדחתה בזמנו. אמנם החולם כי עסקה זאת תהה: קלף לשיכנע הוסיין להסכים למו"מ עם ישראל, אך כיום, יותר מתמיד, אפשר לתרץ עיסקה כזאת ולומר שחוסיין מוכן למו"מ, ישראל היא זאת המונעת קידום התהליך ובכך תורמת בביכול לסיכויי פייתיה של מלך ירדן למו"מ לצורך קבלת נשק. כדי להשלים את התמונה, מעיינת וושינגטון עתה גם בהסכמת נשק נוסף לכורדים, אשר בחותמה על הסכם השלום עם ישראל יכולה היתה לשחרר משאבים כדי למתן התקרבותה למצב שבו תהיה „הדוד של המזרח התיכון".

האינטרס האמריקאי לספק נשק במיליארדי דולרים למדינות ערב – כלכלי בעיקרו. למימד הכלכלי הזה זיקה בדרגה למימד מקיף יותר, דומיננטיות מדינית באיזור, הסותר, כמובן, את האינטרס של ברה"מ. ההאיל וכך, ברור שאין לצפות כי ברה"מ לא תגיב. בעיתוי שיראה לה נח. [illegible]

עסקת הנשק הגדולה שיזמת ארה"ב פועלת במגמה הפוכה לנסיונות בינון המתיחויות ביה לבין ברה"מ, כפי שאנו עדים להן, הן בגילוי סובלנות הדדית באיזור המפרץ הפרסי, הן בדיוני פירוק הנשק והן בהסכמתה של ארה"ב להכנסת ברה"מ לתהליך השלום במזה"ת.

לא נותר אלא להסיק כי עיתוי הודעת הממשל על כוונתו להציע עסקות נשק חדשות למדינות ערביות – מקורו בסיבה סמויה: העיתוי נובע, לדעתי ממשבר ה„לביא" ומהרצון האמריקאי לכפות על ישראל את ביטול הפרוייקט. שהרי לישראל צריכים להיות בחדים שני דברים:

ראשית, כי במאזן החימוש המופר בהתמדה לרעתה לא תהיה לה ברירה אלא להגביר את תלותה באה"ב, האם כך, יהיה עליה להתחשב יותר בדעות פטרונה.

שנית – מטוסי אף־15 ערביים ככל שידבו, ומטוסי אף־16 שאולי יסופקו לירדן (אם ישראל תיתקע בחוסר יכולת פוליטית להידתם לקידום תהליך השלום) מקסינים את ההצדקה להצטייד ב„לביא" הנחות מהם.

ארה"ב משחררת עצמה יותר ויותר מריסוניה ביחסה לישראל כאל ידידה ובעלת־ברית עצמאית, והעסקת תקיפה – ללא תקדים כמעט – בנסיונותיה להכתיב לישראל מדיניות. אף יש להביא בחשבון כי בכל איזון של התקרבות אמריקאית־ערבית עולה כושר המיקוח של האמריקאים, לפי דעתם, מול ישראל. הצעד הבא לדעתי יהיה לחץ תקיף על ישראל להתקרם במו"מ עם ירדן, והשוט יהיה הצעת הממשל האמריקאי לקונגרס לעיין מחדש בגבולות להספקת נשק לירדן.

טוב עשתה ממשלת ישראל שהקדימה להביע בפני ארה"ב התנגדותה לעסקות. סוב תעשה הנהגת יהודות ארה"ב אם תקדים ותפעיל השפעתה בקונגרס ובדעת הקהל כנגד העסקות הללו, המחוות איום גובר על בטחונה העתידי של מדינת ישראל.

כלא שפנדאו התרוקן; הניאו־נאצים צצים

מאת שלמה שפיר

מינהל ארבע מעצמות הכיבוש בברלין, שהפיקוח על רודולף הס בכלאו בשפנדאו היה אחת ממשימותיו העיקריות, השתחרר סוף־סוף ממעמסה. עם סוגו הקיץ הקץ על ההתרוצצות הממושכת של בקשות החגינה המערב־גרמניות ועל הדחיות הסוביאטיות. לא יהיו עוד חילופי משמרות כל חודש, וכדי שהכלא לא ישמש מקום של עליה לרגל לניאו־נאצים הוא יוחרם כליל. במקומו יוקם אתר קניות ליחידות הבריטיות, המוצבות עדיין באיזור זה של מערב־ברלין.

ב־21 השנים האחרונות, אחרי שחרורם של מפקד ה„היטלר יוגנד" לשעבר, בלדור פון שיראך, והאדיכל שר החימוש אלברט שפר, נותר הס תושב בודד בכלא הגדול, שהיה בעבר כלא צבאי פרוסי. מה שאיפיין לחם נאצי ותיק זה, שהצטרף למפלגה יחד עם היטלר בנובמבר 1920 וישב עימו בכלא לאנדסברג, לאחר כשלון הפיכת־הנפל בנובמבר 1923 במינכן, היה נאמנות־אין־קץ שלו ל„פיהרר". הוא היה מזכירו כאשר זה כתב את „מיין קאמפף" ולאחר סילוקו של גריגור שטראסר, הנאצי השמאלי, תפס את המקום ממש שניים בהנהגת המפלגה. כאשר יצא היטלר למלחמה בפולין הכריז על הרמן גרינג כעל ממלא־מקומו הראשון ועל רודולף הס כעל ממלא־מקומו השני. אולם למעשה לא שיקפו עוד מינויים אלה את יחסי הכוחות האמיתיים בהיראכיה הנאצית בסוף שנות ה־30. קרנו של גרינג כבר היתה בירידה ב־1939, והיינריך הימלר, ראש האס.אס., וגם אחרים כבר האפילו על הס בענייני מדיניות החוץ בגרה והלכה השפעתו של ריבנטרופ האנטי־בריטי. גם אילמלא טס הס במאי 1941 לבריטניה, לא היו לו כל סיכויים ממשיים לרשת את היטלר.

עם זאת היה רודולף הס שותף להכנות לקראת מבצע „בארבורוסה", מלחמת הכיבוש האכזרית נגד ברה"מ, ואפשר שגם להכנות לקראת ה„פתרון הסופי" של בעיית היהודים באירופה, בין אם ניתן זה מפורש של היטלר בודון ובין אם לאו. בעוד שלגבי סילוקם והשמדתם של היהודים לא נתעוררה, כנראה, חילוקי־דעות בצמרת הנאצית העליונה, לא שרדה שם ב־1940–1941 המימשת־דעים מחלטת לגבי דרך המשך המלחמה. אף־על־פי שווינסטון צ'רצ'יל, שהחליף את נוויל צ'מברליין, לא נכנע ואף־על־פי שחיל־האוויר הנאצי לא הצליח לגנבד על הדיב בקרב על בריטניה, נמצאו אישים בצמרת בברלין שלא נואשו מן הנסיון לפייס את הבריטים ערב מסע הכיבוש האנטי־קומוניסטי. אחד מהם היה רודולף הס, תלמידו של הגיאופוליטיקן קרל האוסהופר, שגרס כי השלטון בעולם תלוי בהשתלטות על „ארץ הלב" היבשתית, הכוללת את רוסיה. הס ידע על הלכי־רוח פייסניים אצל אישי אצולה ואפילו אצל בני משפחת המלוכה הבריטית, כמו המלך אדוארד השמיני לשעבר, הדוכס מווינדזור. על רקע זה המריא, זמן קצ

מכתבים למערכת דבר

חינוך לערכים

לפני בספר שנים, ליבדו בבית־הספר תורה יהודית. החליטו כבסוד החינוך, שכדי להעריך את התורה היהודית, יש ללבד נושא זה באופן נפרד. עתה נדרים לדבר על כשלונו של החינוך במקנה ערכים. ערכי כובד וערכים לאוביים כפי שנרכשת תורה יהודית, אינם נרכשים בנושא בפני עצמו.

אני רכיתי ערכים אלה מהמובים שבמורי כתוך ליפודי התנ"ך, הבשנה והספרות. תורה יהודית, רכשתי לעצמי מליבודי התנ"ך ואכן יש לי השקפת־חיים יהודית כפי שהיא מובעת בתנ"ך. מורה טוב מקנה ערכים תוך כדי הקניית החומר הנלמד.

מתוך מפגש עם הלמידיו של אני, שהיה מורה בבית־ספר חביב בראשל"צ לפני חמישים שנה, התברר לי, שהמורים בני־דורן, בילאו בהצלחה רבה תפקידיהם של היועצים והפסיכולוגים בבתי־הספר של היום. מי מביד טוב יותר את החלמיד מהמורה המחנך? אז לא נעלמו המורים עם הצלצול והיו עורכים ביקורים בבתי־הלמידים כשהיה צורך בכך. כמובן שזאת היתה עבודת התנדבות. מכיוון שהערכים של המורים של היום, אינם זהים לאלה של בני־הדורות הקודמים, הדבר נותן את אותותיו גם בתלמידים.

אביבה אהלי
תל־אביב

חרם כלכלי

ב־1.8.87 בחדשות הצהריים נאמר, בין היתר, כי חברה אמריקאית שהרשת המסחרית שלה מקיימת חרם כלכלי כלפי ישראל, ע"פ דרישת הערבים, תוצבר לבשפט וצפויים לה קנסות כספיים בסך $10,000 בכל מקרה.

אולי הגיע הזמן, שגם אנו נעשה סדר בביתנו בנושא זה וארגונים חדשים, או אנשים פרשים המסילים חרם כלכלי על בתי מלון בארץ, על הברת התעופה „אל על" וכפעלים אחרים ביישראל יתנו את הדין כנדרים במקרים כאלה.

האם אין זה בנוחך וציני שאנו מרימים שלוות זקנה כלפי אחרים. אבל לנו מותר הכל.

יהודה יגיב
נתניה

עלילות דם

אחרי שקבו בארץ כבר שלושה דורות של ניתוק בערכת הינוך ממקורות יקראל ואין „משכיל" יהודי מוצא את ידיו ורגליו בתורה, הריהו מוכן לבלוע כל סילוף והקרקע המכשרה גם לעלילות דם בסיבב המסורת של האנטישמיות הפרועה ביותר.

עלילת הדם האחרונה, זו שהעורה ח"ו בתיירה את רבו של בן נח – בצברת לסורת העלילות הקדמונות סברה ושתילה, חבלני האוכלוסיה הנקשר...

בדור ודור, שכל העלילות הנ"ל המתפרסמות בעיתוני הארץ ועיתון „האנשים החושבים" בפרט, אף שמחנתן כלפי פנים, הריהן נאורות בבשמון רב, בשקיקה ובשקידה, ובחרייקות בפרוסרות עליידי שונאי ישראל בכל אתר ואתר מהאוקיינוס האטלנטי במערב עד הים הצהוב במזרח.

האם אלה הבצרים את הרחדות כאוזיבת האנושיות סבורים, כי הנרים יבחינו בין הדמים „שהרים ליהודים „באריס"?

המרמה ביטוי לעצמו לחימלם מכל ההאדים?

הדבר 40 שנות „ביבוש ודיכוי" יחדי ליום אחד של ביבוש ערבי ח"ו שומר ישראל שמור שארית ישראל!

יחיאל הירשביין
בני ברק

ויתורים רק מחלישים

ח"ב כבה וי"ב מוכן („דבר" 16.7.87) לחיהדים נ"ר"ים „בשני הצדדים". הנכונות הזו בזכירה לי בקרה סראני בגיבו ורלנה. בפקד ארגון לוחמי הגיבו ויסנברג נכנע לגרסנים בלחץ בנהרגי היהודים המפוחדים (והבוונה אינה רק ליהדראנו). הקורבן הזה לא הועיל ליהודים והמוף ידוע. להיפך, הכניעה רק החלישה אותם והם לא הצליחו אחר כך להתכונן למאבק בזמן השמדת הגרמנים.

הכון עתה הוא אחר וגם התנאים, אבל גם עכשיו הכניעה וקרי: ויתורים) יכולים להיות רק חד־צדדיים והם רק יגדילו את התיאבון בצד שכנגד.

שבתאי אליאסון
אלקנה

ועדת חקירה הכרחית!

ארן ספק, שהצורך הנפשי של ארץ שרון לכבר לעם את כל האמת, מחייב לעשות צדק עימו ולהקים בהקדם ועדת חקירה למלחמה לבנון. אם יסגם עוד צדיקים האחראים, מעורבים או בשפיעים על ההכנות למלחמה, תיבונה, ביצועה וסוגותיה, כפי שטוען שרון, נשמח מאוד לחבור את כולם.

התעקשותו של יצחק רבין בתוכנית „מוקד" הטלוויזיונית (12.8.87), להרצות על התוצאות השליליות של המלחמה, במקום להסיב על עמדותיו ודעותיו ומעורבותו בזמן המלחמה, כפי שנשאל עליידי המראיינים, נותנת להבין שאריך שרון, אכן לא היה הנדיק היחידי, ואת זאת זכאי העם לדעת.

יצחק חסון
רמת אביב

מי הוא יהודי? לא לפי ההלכה

בסבע יש חוק, כי לכל אקציה ראקציה שוה. אם מלכפים נוף כלשהו מקבלים לכיפה, אם מכים בו מקבלים בכה. אולם, ההחלטה אם ללסף או להרביץ ותלויה ברצונו ושיקול דעתנו הבלבדי, ולא בידי שכים.

התורה באה ללמדנו איך לרסן ולכבש את יצרינו הבהמיים כבתוב איזהו גיבור הכובש את יצרו.

כמו כן סובב „אתה מצוה מכל הבנים אהבת אחינו וריצת בנו" וגו'. קודם נעשה אנו לטען הזולת ובדיה חיזומים לעשיה ורק לאחר מכן נשמע את שיאמרו אלינו הבריות כבתוב „ומצא חן וטכל טוב בעיני אלהים ואדם" הגאולה והשלום לא יאחרו לבוא.

הרב טרבס יעקב
ירושלים

שירות בתי־סוהר יהודי בין־לאומי?

הדרישה בפי פולסיקאים דתיים, שוריליאם נקש יכלה את שנותיו בבית־סוהר ישראלי, פותחת תקרים בלתי־רצפוים: למה ייהנה רק וליאם שלנו מהזכות „לעשות זמן" בכלא תחת סכם המולדת? למה לא כל הפושעים היהודים הרוצים בכך – כל עברייני הצוארון הלבן והצווארון הכחול ושאר חלקי לבוש מאהינו בני ישראל, יעלו אלינו לחלוק את הנא עם העבריינים שלנו? יש לנו חברה טובים שייאותו להדריך את פושעי הון לארץ במסר יהודי ומאורחות יהודית. תמורת חילופי ידע מקצועי בין־לאומי.

מובן שאין לדרוש ממדינת ישראל, שמתקציבה הדל היא תשכן, תאכיל ותלביש את הפושעים „אחב". כבר לוריאם נקש נצטרך להגיש לבמשלת צרפת חשבון עבור הארחתו וסמירתו הבטחונית של הנ"ל, לעתיד נצטרך לקבוע תעריף עבור כל עבריין יהודי שנקבל על אדמת המולדת.

אפשר גם לדרוש ממדינות העולם שיפרישו תמורת כל פושע שלהם שעתידים אנו לאמץ אל ליבנו, תרומות רציניות לבנית בתי־סוהר נוספים, כדי שגם לפושעים שלהם גם לפושעים ההתיקים שלנו יעבר אווירא דארץ ישראל, וכך תיפתר גם בעיית הצפיפות בבתי־הכלא.

הרבנות עלולה כמובן להעלות קושיה: מיהו פושע יהודי? אבל יש להניח, שהפוליסיקאים הדתיים יעמידו תנאי, שעבריני חרל"ם יחזור בתשובה מרם היקלסם בחיכלי הכלא שלנו, חה יסגע קשים בשטח ארץ חה...

מיכאל נח
באר שבע

השקפת עולמו של שמיר

כאשר הרים בר יצחק קביר את ידו לתמוך בהרב החיבה לתחרות הבירור היהודית, ביצע הוא יותר מאשר כביצה פוליטי. הבבצה ואת הרחני של סבר.

מבחבר, כי בעיני ראש ממשלת ישראל, רוצחים אכוריים, ברגהו בכוונה החילה, צדיקים להיות מבורים בעונש מאשר העולם שאותו עזרו עליהם, פה אחר, שופטי בית המשפט העליון. זאת, בשום שהבדובר ברובחים יהודים ערבו עיבים.

לדעתי, השקפת עולם זאת פוגלת את יצחק שמיר לא רק בלהחזיק במשרת ראש ממשלת ישראל, אלא גם בלמלא כל משרה אחרת שהיא בבדינה נאורה ודמוקרטית.

ד"ר שלמה רוזנבאום
נרקיס
תל־אביב

לעזור לבלבים האומללים

שמחתי לקרוא על הפעילות להצלתו של הכלב רמבו. הגיע הזמן שכל הגורמים היהיבים יסו שכם לעזרת הכלבים האומללים הנקלעים להסגרים המחודים או העידוניים, ואם הוך שבועים לא נמצא להם דורש, מוטתים הם בדרך אכזרית (ומסוריבנין) או מועברים למוסדות מחקר (אוניברסיטאות, בתי־חולים וכו'), כשם מוצאים הם את מותם בייסורים קשים ונוראים.

יצחק גפן
קרית אונו

לפני 60 שנה

„פלשתין" נגד הצלת יהודים טובעים

„פלשתין מתנגד בתוקף ובפיליטון: „אין אנו הרים שבחודינו יהיו שרף לדגים מתוך הצלה. בנות יהודיות (והיהודיות) מטביעה בים, אם כי יש בזה מדות האצלות של אדם הסקרב עצמו לטעך אחרים. מומן האחרון רבו המקרים שעל חוף יבה של נוה שלום קבה ועקה מהם שאחת היהודיות המתרחצות מטבעת ובהודינו ממהרים להצילה. אירע מקרה שהבציל עצמו. ערכי מבוכן, הה קרוב לטביע. הצלת הזולת ראויה לשבח, אולם יש פילוסוף האומר: „הגיהנם להיות על פני אדמות, כי איני רוצה בגן עדן". את הפילוסופיה הזאת אנו אומרים גם בשם בעיריבו. התבבדנה, גבירות יהודיות, וטבענה ביבה של תל אביב"

לפני 40 שנה

האומנם עד כדי כך?

לונדון. „ריזה פראבר", העתון הסוסניסטי בפראג, מודיע היום כי 4 חברים של האל"ל הכינו התקפה במצצה על ועידת ציוני אירופה המתכנסת עתה בקרלוב ואר. הבודדסמים ומבו להפצץ את המלון „פוק", המלון המפואר ביותר בעיר, בשעת פתיחת הועידה. כל ה"4 נאסרו.

מאורעות הימים במועצת עירית תל אביב

קריאה נמרצת להמנע ממעשי אלימות, לאי להתפס לטבועות שוא מסעירות ופרובוקטיביות, ודרישה תקיפה מהמשטלה לשחרר את ראשי העירייה והעסקנים האחרים העצורים בלאסרין – הוסמעו אמש בפועצת העיריה על ידי ב"מ ראש העיריה אל. פילסון ונתמכו על ידי כל חברי המועצה.

● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

הצהרות ללא כיסוי

משלחת של נציגי משפחות שעלו מברה"מ לישראל ולהם קרובים מסורבי עליה בברה"מ פנתה אמש מעל בימת האו"ם בקריאה נרגשת לשחרר את קרוביהם ר לאפשר להם לעלות ל־ישראל ולהתאחד עם משפחותיהם. לדברי שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו (בתכר נה) חזר והצהיר מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבאצ'וב ציוב שבמסגרת מדי־ניות ה„גלאסנוסט", יוד־שו אנשים, אשר ביקשו לעזוב את ברה"מ ולא קיבלו אשרות יציאה מהמת השיפתם בעבר לסודות מדינה, לצאת לאחר המש עד עשר שנים מאז חשיפתם למכמכים הסודיים.

אולם הנהרותיו של גורבאצ'וב אינן תואמות את המציאות. במשלחת מישראל היו הבריבנה מרידמן, שבעלה מסורב עליה מזה 11 שנה בגלל חשיפתו לסודות מדינה לפני 14 שנה, אלכסנדר גורביבסקי, שאביו מסורב עליה 14 שנה, אסיה פלישאנסקיה, אשר בתה מסורבת עליה כזה 14 שנה כיזון שבעלה היה חשוף לסודות מדינה לפני 22 שנה, ואיבה יקיר אשר אחיה מסורב עליה מאותה סיבה משך 16 שנה.

מרים מקס

נפטר

לאיגון לבל שנפטר בשבע שעבר בנ־יחזק בגיל שמונים היתה קריירה ארוכה. עם הקמת הממשלה הקומוניסטית בפראג בפרוס המלחמה הקרה כיהן כסגן השר לסחר־חוץ. ב־1952 היה אחד הנאשמים במשפט סלנסקי, אך לעומת 11 שהוצאו להורג שפר חלקו ולמרות מעורבותו ב„קשר" האימפריאליסט־ציוני־טיטואיסטי נדון למאסר עולם בלבד. ב־1963 שוחרר ממאסר ובימי „האביב הפראגי" חשף את הכאי המשטר הסטליניסטי. אולם עד מהרה נאלץ להימלט מערבה מהטנקים הסובייטיים שכבשו את צ'כוסלובקיה באוגוסט 1968. בסוף ימיו התעורר אמונו של לבל הציאוריטיקן הכלכלי גם בבארקסיזם, כשם שקודם לכן יצא חצץ נגד הכלכלה הקפיטליסטית.

בעיה של תקנים

תת־אלוף אלכס פרן, ששימש כראש מספן ציוד במפקדת חיל־הים, סיים את תפקידו ויפרוש בקרוב מצה"ל. את מקומו יתפוש אלוף־משנה הרמתי שבשלב זה החלט שלא להעלותו לדרגת תת־אלוף בשל בעיית תקנים במפקדת חיל־הים. מתוך ארבעה תפקידי תת־אלוף במטה חיל־הים מאוישים היום רק שניים בתת־אלופים (ראש מספן ים המסכש כסגן מפקד החיל, וראש מספן הנודיעין). לעומתם ראש מספן כח אדם וראש מספן הציוד ישארו לפי שעה בדרגות אלוף־משנה. אבי בניהו

חגיגה שכואת...

מוזיאון רוקפלר בירושלים שימש אתמול תפאורה למסיבה לציון חמישים שנה לנשואי זוגיים ומקום מוריסון מאוהב. את המסיבה ארגנו בנותיו של הזוג מוריסון שאחת מהן נשואה למיליונר הקנדי צ'ארלס ברונפמן. בני הזוג מוריסון הכירו על מגרש הגולף ולכן הוזמנו אנשי מלון „לדום" בירושלים שהביבו את הכיבוד למסיבה לעצב את חדר המוזיאון כמגרש גולף. את האורחים קידמו חמישה נגני חמת חלילים סקוטיים בלבוש מסורתי. בין המוזמנים היו נשיא הכנסת חיים הרצוג ורעייתו, שמעון פרס, יצחק נבון, מבקר המדינה השופט יעקב מלן, מדי קולק, ומנהל מוזיאון ישראל מרטין וייל, שהעמיד את חדר מוזיאון רוקפלר לרשות בני הזוג כאות הוקרה על תמיכתם הרבה במוזיאון.

יוסי לוי

חלק שאינו מיעוט

המפלגה הסוציאליסטית באוסטריה תלחם בכל גילוי של אנטישמיות ותעשה ככל יכולתה כדי למנוע הישנות תופעות אנטישמיות או פאשיסטיות באוסטריה. הבטחה זו נמסרה במברק תשובה ששלח באחרונה מזכ"ל המפלגה הסוציאליסטית באוסטריה, פיטר שיידר ליו"ר תנועת העבודה הציונית העולמית, יחיאל לקט. במברקו מציין שיידר, כי נשיא המפלגה הסוציאליסטית וראש הממשלה לשעבר, ד"ר פרד זינבאוור, פנה באחרונה ליו"ר הקהילה היהודית בוריה והביע השתתפות בראגתה של הקהילה היהודית באוסטריה נוכח גילויי האנטישמיות האחרונים. שיידר הבטיח, כי המפלגה הסוציאליסטית תעשה ככל יכולתה למנוע הישנות תופעות כגון אלה. בכנס המפלגתי הארצי האחרון הביע היו"ר הארצי של המפלגה, ליאופולד גרץ, זעזוע מכך שאורחי ויבה שוב צריכים לחשוש מתופעות אנטישמיות. הוא דרש שגופים פוליטיים יביעו עמדות ברורות כנגד האנטישמיות וקרא למפלגה הסוציאליסטית האוסטרית להתלכד סביב המלחמה בתופעות אלה. „יהודי אוסטריה הם חלק מהאוכלוסיה ולא מיעוט שיש להגן עליו", אמר גרץ.

יקיר צור

סיכוי

בהרצאת סיכום של מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר (בתמונה) בסמינר למנהיגי איגוד דים מקצועיים מ־18 מדינות בדרום־אמריקה, שנערך מטעם המרכז ללימודי קואופרציה ועניני עבודה של הסת־תדרות – הוצג בפני המזכ"ל אחד מראשי הקבוצה, בנימין קאר־דנאס מורנו, מפנמה, פחח במקצועו, המכהן כיום כגזבר הקונפדר־ציה של האיגודים המק־צועיים בפנמה ארצו. המזכ"ל קיסר קרא בעיון את תולדות חייו של המשתלם מפנמה ואמר כי יש לו סיבות סביר להיבחר גם כמזכיר כללי של הקונפדרציה, תפקיד המקביל למזכ"ל ההסתדרות הכללית בישראל. הסביר קיסר ואמר לגזבר מפנמה גם אני בנעוריי עבדתי כשוליה של פחח וכיהנתי בזמנו כגזבר של ההסתדרות בטרם נבחרתי למזכ"ל...

פ. שמואל

המפלגה הארצי האחרון הביע היו"ר הארצי של המפלגה, ליאופולד גרץ, זעזוע מכך שאורחי ויבה שוב צריכים לחשוש מתופעות אנטישמיות. הוא דרש שגופים פוליטיים יביעו עמדות ברורות כנגד האנטישמיות וקרא למפלגה הסוציאליסטית האוסטרית להתלכד סביב המלחמה בתופעות אלה. „יהודי אוסטריה הם חלק מהאוכלוסיה ולא מיעוט שיש להגן עליו", אמר גרץ.

יקיר צור

המדור נערך ע"י אורה ארציצקי

מפגש אמנים בגליל

במלאות 30 שנה ליסוד מעלות ערכה שלשום בלילה עמותת „הילאי" – המרכז הישראלי למען האמנות היוצרת – מפגש אמנים בכפר הגלילי תרשיחה בהשתתפות קהל רב. רסאן עבאס מאום אל פאחם, שחקן מוכר בטלוויזיה הערבית (המסעדה הגדולה) הטיב לבמא את אשר בלב רבים מתנוכחים: „אנחנו נפגשים כאן, בתרשיחא, בלב הגליל כדי לעזוד לפתוח בעיות בין שני העמים". „הילאי", מפעל צעיר שקם בקיץ 1984 פועל במעלות תרשיחא ובמצפה רמון. מגיעים אליו יוצרים־אמנים: ציירים, סופרים, משוררים, פסלים, תסריטאים, מלחינים ועוד. הם מגיעים לשבועות מספר לעריכת סדנאות וכתיבה יוצרת, מתבשמים מהנוף הרוגע של הגליל חחורים הביתה. אחד מהם הוא המחזאי דני הורביץ, שמלווה בכתיבה יוצרת סדנא במעלות. כערב האמנים שימש כמנחה לצד רסאן עבאס. בנוסף להם התארחו, בביתם של פואד וחילה אנדריאס בתרשיחא אמנים רבים נוספים: ניסים דקואר, גנן עוד, מייסד בית ספר למוסיקה בתרשיחא, הפסל יחיאל שמי, המשורר סמי מיכאל, שדיבר על ספרו „חצוצרה בוארי", הפסל דוד גרינשטיין שפיסל מבנה מרהיב ביופיו מעל בית „הילאי" במעלות, ארלוס אריאל מהחזידה לגישור פערים באוניברסיטת חיפה המספחת מנהיגות צעירה בעיירות הפיתוח ועוד רבים אחרים. בתמונה: ליקך פלר תושבת מעלות רוקדת פלמנקו.

צילום: אורי נבו

מנהג חדש

מנהג חדש בא לתיאטרון העירוני של חיפה: הירד הנדש של מועצת המנהלים, עו"ד יהבה יהב הנהיג דיון של הנהלת התיאטרון, המנהלים האמנותיים והנהלה הציבורית של הרפרטואר של התיאטרון בעונה החולפת ועד תחילתה של העונה החדשה. מטרת הדיון, אומר יהב, היא להחליף דיעות ולהסיק מסקנות. הדיון הראשון נערך אתמול ומשתתפיו מעידים עליו, כי היה תרבותי, ענייני, מעמיק ומועיל.

אריאלה ראובני

השיטה הוכיחה עצמה

מטבעות

מאת אריה לינרנבאום

סוחרים רבים צימצמו היקף עסקיהם והיו אף שפרטו מן הענף. נוצר מעגל בלתי רצוי, אך טבעי – הערך ביקוש – מחירים נמוכים וכתוצאה מכך גם הערך הציבים. הפועל הדבא מבעגל זה – עסקים רדודים ביותר.

כאשר אין ביקושים למטבע מסויים, יורד מחירו ולפעמים אל מתחת למחיר הבסיסי בעת הנפקתו.

בשנים האחרונות סובל הענף מירידות ומהערך עניין ואחת הסיבות לכך היתה נפילתו של הזהב מלפני כמה שנים, שהביאה להפסדים ניכרים למשקיעים, שכתוצאה מכך פרשו מן הענף חוזלו לראות במטבעות ישראל, בעלות הפרמיות הגבוהות, אמצעי השקעה.

מטבעות בחצי מיליון

בשבוע שעבר היה מי שחשב שהגיע הזמן לעשות משהו להבראת הבצב ולצורך זה אין כמו השיטה הבדוקה שלפנים מוכיחה את עצמה: להציע אפשרות קנייה מסיבית של מטבעות ואשר לא יהיו הצעים, יבלם על הדרדות (!)

ליסראל הגיע מנהל החברה האמריקאית לסחר במטבעות ישראל, יעקב ואן־גרובר, והפ־ץ ידיעה שחברתו "ל"ג" בהנהלתו מוכנה לקנות מטבע שהייתו בארץ, מטבעות זהב ישראליים עד חצי מיליון דולר.

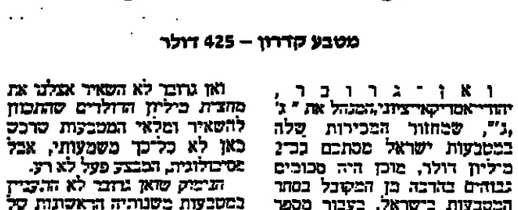

מטבע קדרון – 425 דולר

ואן־גרובר, יהודי־אמריקאי־ציוני, מנהל את „ג'ג", שמחזור המכירות שלה במטבעות ישראל מסתכם בכ־2 מיליון דולר, מוכן היה מכובים גבוהים בהרבה מן המקובל בסחר המטבעות בישראל, בעבור מספר פרטים, במיוחד מן השנים האחרונות.

ואן גרובר אינו מסתיר את העובדה הידועה לרבים, שבידי הציבור אין למעשה הרבה מטבעות הכ כן השנים האחרונות, שכן המהדורות הן קטנות ביותר והפיחוד רב, כמעט בכל מדינות העולם, לרבות הרוחקות, במזרח הרחוק, אוסטרליה וכו'. על פי הערכות היה מוכן להשקיע כחצי מיליון דולר ובדרך זו היה מטוגל לספוג את מקס המטבעות הבצורות בכל זאת בסוק החופשי ועליידי כך ליצור ביקוש מה למטבעות ישראל.

שוחחנו עם ואן גרובר לפני מבצע הפירסום ובסיומו ונראה לנו שהגיעמיק הבלה, אם כי רק בחלק.

כיזון שואן גרובר היה מוכן לקנות מטבעות מסרים בלבד, מהם לא היתה „הצפה", בדוד שהוא קלט את כל הרצעיהם מן המטבעות המסרים, ויצר מצב חדש בשכלת המחירים ואפילו מחירי ביא (מטבע נחל קדרון – 425 דולר).

מאידך, כיזון שואן גרובר לא התעניין במטבעות הראשונים וגם לא במדליות. נשארו הללו במצב כמעט כפי שהיו, כלומר, בתעניין מסחרי שפרשו רמת מחירים נמוכה ביותר.

ואן גרובר לא השאיר אצלנו את מחצית מיליון הדולרים שהתכוון להשאיר ומלאי המטבעות ירכש כאן לא כל־כך משמעותי, אבל סימבולית, הבבצע פעל לא רע.

הדבר שואן גרובר לא הבבין במטבעות מטבוהיה הראשונות של המדינה, הוא, מסום סמאלה יש כמויות גדולות ולא פשוט ליצור „מחסר" בהם.

אחד המטבעות שואן גרובר עשה אותו „להיר" הוא מטבע נחל קדרון, שהופיע בסידרת מטבעות עם אתרים מארץ הקודש. הוא הפיע בחב וכסף ומתאר את מצבות הקבורה בנחל קדרון, יד אבשלום, הר הזיתים ובקע הרי ירושלים ותומת העיר העתיקה.

הרם: הכרבית של מטבע זה היתה 5000 מטבעות זהב, אולם נמכרו כשלושת אלפים בלבד. מחירו של מטבע קדרון היה באחרונה מתוה ל־300 דולר ואילו ואן גרובר הקפיצו ל־425 דולר (!).

אין זה סוד שמרבית מטבעות ישראל נמצאים עתה בתת־עניין מסחרי; לפחות מבחינת כדאיות ההשקעה בהם ובדרך כלל אין משקיעים המוכנים להשקיע כספם במטבעות ישראליים.

כמו בכל מסחר, גם במקרה שלנו, נקבעים המחירים בעיקר עליפי הצע וביקוש, לעיתים ללא כל קשר בעלות המתכת והפרמיות שנקבעו מראש עליידי בנק ישראל, או החברה הממשלתית למטבעות.

משחת השיניים
אלמקס
יעילה פי 3 במניעת עששת.

תל־אביב
בכלל – עזראל 1 פינת כולנו 10 בכלל – 440552
קנג גורב – קשת תלים מכבי – המלך גורב 25 – 282650
ירושלים
קרית משה – קרית משה 1 – 526135
חיפה
הציא – שד' הציא 53 – 333312
פתח־תקוה
קשת תלים – הים בוד – 905271
בני־ברק – רמת־גן
פינצי – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חלון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אזרון – הפשין 52 חולון 889153
רחובות
כללית – בני משה – 452381
רעננה – כפר־סבא – הדר האוכן
קשת תלים – בן גוריון 45 כפר־סבא

אלמקס

המתנצרים

(המשך מעמ' 7)

העבודה והבניין והיצירה ולפתע נגה עליהם אור הדת החדשה, דת הפידוק והגרם האבטלה המתנית של פאר בחות העבודה בישראל? מה קרה?

האם גם מפלגת העבודה כולה החליטה „להתנצר" ולהמיר את דתה ואת מסורתה ומיטב עריכה, יחד עם יעקב צדק וגד יעקבי וכל היתר? והאם התנועה הקיבוצית החליטה לסיים רק לתעשיות שלה, בבחינת אדם קרוב אצל עצמו, ולהפקיר את התעשיה האזורית? האם חסרות לתנועה הבטוחה הזאת עוד עילות לשנאת ערי הפיתוח כליפה? האם יעלה על הדעת שתנגנת ההסתדרות בראשות ישראל קיסר לא תצא להגנה נחרצת על עובדי התעשיה האזורית, מיטב המהנרסים והטכנאים שלה ושלנו, שנהפכו לפעמ ל„צולבי יסר", לנושאי „הכגפה הסחורה" בקרבנו, לזורעי הרס חורבן של כל התעשיות האחרות ואף לנושאים באחריות לשפיכת דמיהם של חיילי צה"ל. „ואיש אינו שואל בקול רם כמה הרוגים שווה הלביא" – שואל עמיתנו יואל טרקוס אתמול ב„הארץ". חאת בעקבות קביעתו הנחרצת של הרמטכ"ל החרש דן שומרון, שכבר השיב בחיוב על הטאלה הכאילו־היפותטית הזאת. מה זה אם לא עלילת דם בלתי־מוסחת, הבנויה על סברות חסרות כל דאות של ניבוי לגבי „שרה הקרב העתידי"?

כדאי לא להיבהל מעלילת הדם הדמאגוגית הזאת ולהחליט על תקופת מעבר של פיתוח ה„לביא" ואמצעי הלחימה החדשים גם יחד, אם יימצאו המקורות הכספיים לכך, בלי לפגוע בתקציב הבטחון. זה מה שדרש יצחק רבין כל הזמן. לא לפגוע בתקציב הבטחון. מדוע שיתנגר עכשיו בהצעה כזאת אם תנגש לממשלה ולביקה נוספת של האפשרות הזאת? אולי הרמטכ"ל הבא שיכהן בעוד שש שנים, כשה„לביא" ייכנס לשירות מבצעי, יהיה מאושר מאד מה„לביא", בניגוד לדעת הרמטכ"ל הנוכחי? כבר היו דברים מעולם. בטחון ישראל וקיום צה"ל לא קמים ונופלים עם רמטכ"ל זה או אחר. כדאי שצה"ל והעומדים בראשו יהיו חזירים יותר במסע הצלב שלהם נגד ה„לביא". בקושי הצליח צה"ל להתאושש מהריסות יוקרתו במלחמת לבנון הכושלת. לא כדאי לצה"ל להסתכן באובדן יוקרה מחודש בגלל הריסת התעשיה האזורית בגלו. כאשר יתחולו מחוות הפידוק והגרם האבטלה, תופנה האצבע המאשימה נגד הרמטכ"ל, שהפך את עצמו לגורם קונטרוברסאלי ומפלג ברעת־הקהל הישראלית, בין הליכוד למפלגת העבודה, אם אכן כך ייחזו הקולות בהצבעה המכרעת.

ואשר לאיום ב„ברוגז" האמריקאי, אם ה„לביא" לא יפודק לאלתר – כמה זמן יכול להימשך ה„ברוגז" הזה? חודשים? שלושה? ארבעה? הרי בסופו של דבר מפת המזרח־התיכון לא תשתנה בגלל ה„לביא" וגם לא ישתנו מקומה וחשיבותה של ישראל במפה הזאת. האמריקאים אינם אנשים פנאטיים כמו הישראלים, שסמוגלים לשפה יצרי שנאה ונקמה איש כלפי רעהו עד סוף כל הדורות. כשיחלוף הזעם הראשון, יהיו האמריקאים פתוחים לשקול מחדש את המצב ואת עמדתם ויהיו מסוגלים לשנות אותה. אם ישוכנעו שהממשלה צדקה בהחלטתה, צריך לקבל עכשיו את ההחלטה הנכונה ולתת לזמן לעשות את שלו.

המתנצרים

(המשך מעמ' 7)

הפפלגות הדטוקראטיות, ביזמת האינדים המקצועיים, ערב הבחירות בברמן, שהגיעראצים והימין הקיצוני ראים בזן מבזן חשוב. לעומת זאת יש גילויים של „יד רכה" כצד שר הפנים הסמרני בכון הנוטה להקל ראש בגידולי הפרא הנבנים הבוסיף לראות את עיקר הסכנה בשמאל הקיצוני בלבד.

התופעה האחרת היא ההידרדרות בויכוח, הליגיטימי כשלעצמו, על „ההיסטוריזציה" של התקופה הנאצית – בהקשר של תולדות גרמניה בעת החדשה – לאפולוגטיקה המצביעה את הפשעים הייחודיים של המשטר הנאצי נגד העם היהודי ומבקשת להסבירם בין אם כהתגובות מפני הבולשביזם ובין אם כתוצאה מהמודרניזציה, בעקבות המהפכה התעשייתית. בראש המסע הזה מוסיף לצעוד ההיסטוריון הפוליטולוג הברלינאי אריך נולטה, שבמאמר בתקציב הבטחון. מדוע שיתנגר עכשיו בהצעה כזאת אם תנגש לממשלה ולביקה נוספת של האפשרות הזאת? אולי הרמטכ"ל הבא שיכהן בעוד שש שנים, כשה„לביא" ייכנס לשירות מבצעי, יהיה מאושר מאד מה„לביא", בניגוד לדעת הרמטכ"ל הנוכחי? כבר היו דברים מעולם. בטחון ישראל וקיום צה"ל לא קמים ונופלים עם רמטכ"ל זה או אחר. כדאי שצה"ל והעומדים בראשו יהיו חזירים יותר במסע הצלב שלהם נגד ה„לביא". בקושי הצליח צה"ל להתאושש מהריסות יוקרתו במלחמת לבנון הכושלת. לא כדאי לצה"ל להסתכן באובדן יוקרה מחודש בגלל הריסת התעשיה האזורית בגלו. כאשר יתחולו מחוות הפידוק והגרם האבטלה, תופנה האצבע המאשימה נגד הרמטכ"ל, שהפך את עצמו לגורם קונטרוברסאלי ומפלג ברעת־הקהל הישראלית, בין הליכוד למפלגת העבודה, אם אכן כך ייחזו הקולות בהצבעה המכרעת.

ואשר לאיום ב„ברוגז" האמריקאי, אם ה„לביא" לא יפודק לאלתר – כמה זמן יכול להימשך ה„ברוגז" הזה? חודשים? שלושה? ארבעה? הרי בסופו של דבר מפת המזרח־התיכון לא תשתנה בגלל ה„לביא" וגם לא ישתנו מקומה וחשיבותה של ישראל במפה הזאת. האמריקאים אינם אנשים פנאטיים כמו הישראלים, שסמוגלים לשפה יצרי שנאה ונקמה איש כלפי רעהו עד סוף כל הדורות. כשיחלוף הזעם הראשון, יהיו האמריקאים פתוחים לשקול מחדש את המצב ואת עמדתם ויהיו מסוגלים לשנות אותה. אם ישוכנעו שהממשלה צדקה בהחלטתה, צריך לקבל עכשיו את ההחלטה הנכונה ולתת לזמן לעשות את שלו.

כלא שפנדאו

(המשך מעמ' 7)

הפפלגות הדטוקראטיות, ביזמת האינדים המקצועיים, ערב הבחירות בברמן, שהגיעראצים והימין הקיצוני ראים בזן מבזן חשוב. לעומת זאת יש גילויים של „יד רכה" כצד שר הפנים הסמרני בכון הנוטה להקל ראש בגידולי הפרא הנבנים הבוסיף לראות את עיקר הסכנה בשמאל הקיצוני בלבד.

התופעה האחרת היא ההידרדרות בויכוח, הליגיטימי כשלעצמו, על „ההיסטוריזציה" של התקופה הנאצית – בהקשר של תולדות גרמניה בעת החדשה – לאפולוגטיקה המצביעה את הפשעים הייחודיים של המשטר הנאצי נגד העם היהודי ומבקשת להסבירם בין אם כתגובות מפני הבולשביזם ובין אם כתוצאה מהמודרניזציה, בעקבות המהפכה התעשייתית. בראש המסע הזה מוסיף לצעוד ההיסטוריון הפוליטולוג הברלינאי אריך נולטה, שבמאמר חדש (בקובץ לכבוד הביוגרף של היטלר יואכים פסט, גם הוא ממחוללי הגל הרוויזיוניסטי בהיסטוריוגרפיה הגרמנית) הוא מחדיר את הגרדפים, שלעולם לא יוכלו לחרוץ משפט על היטלר, ומצביע על הישגו העצום של היטלר בכך שבשנת 1940 אחד לראשונה את כל הגרמנים באירופה על סמך זכות ההגדרה העצמית, זו הפעם הראשונה במשך 800 שנה. נולטה גם הצביע על האפשרות שבעתיד יזכרו מנהיגים בריטיים באהדה על היטלר, כיזון שרצה לשכור על האימפריה שלהם, וכי האמריקאים יכירו בכך שבסיס את מעמדם בעולם. אפילו היהודים – עליפי נולטה – יראו בהיטלר ביום מן הימים את האיש שבזיגוד לדצון תרם יותר מכל גורם אחר להקמתה של מדינת ישראל. תפיסות כאלה בהחלט יש בהן כדי לסכן את ה„דידרגוטמאכונג" (תיקון העוול) המוסרי הגרמני כלפי ישראל.

הנשיאות מודיעה: 200 אם יעברו הבחירות בשלום ● כל בחר בחר בעצמו ● הוועדה לבחירות: אם מישהו רוצה לבחור, שיבחר לבד – אין לנו כוח לזה

עמוד 11

הנשיאות מודיעה: 200 אם יעברו הבחירות בשלום

בעקבות הבלבול בבחירות לנשיאות המועצה, הודיעה הנשיאות כי אם יעברו הבחירות בשלום, יוענקו 200 נקודות לכל אזרח. הנשיאות הוסיפה כי אם יתברר שמישהו בחר בעצמו, הוא יאבד 50 נקודות. הוועדה לבחירות הודיעה כי אם מישהו רוצה לבחור, שיבחר לבד, כי אין לה כוח לטפל בכל הבחירות.

מה אם יעברו הבחירות בשלום?

אם יעברו הבחירות בשלום, הנשיאות מבטיחה לחלק 200 נקודות לכל אזרח. הנשיאות הוסיפה כי אם יתברר שמישהו בחר בעצמו, הוא יאבד 50 נקודות. הוועדה לבחירות הודיעה כי אם מישהו רוצה לבחור, שיבחר לבד, כי אין לה כוח לטפל בכל הבחירות.

מה אם לא יעברו הבחירות בשלום?

אם לא יעברו הבחירות בשלום, הנשיאות מודיעה כי לא תחלק נקודות. הוועדה לבחירות הודיעה כי אם מישהו רוצה לבחור, שיבחר לבד, כי אין לה כוח לטפל בכל הבחירות.

מי בחר בעצמו

בחירות לנשיאות המועצה – תוצאות רשמיות

מספר	שם	אחוז בחירה
1	מיכל רוזן	41.2%
2	יוסי אבן	38.7%
3	רחל מזרחי	12.1%
4	דוד כהן	7.9%

מי בחר בעצמו (ולא בחר בעצמו)

שם	בחר בעצמו?	בחר מישהו אחר?
מיכל רוזן	כן	לא
יוסי אבן	כן	לא
רחל מזרחי	לא	כן
דוד כהן	לא	כן

מי בחר בעצמו (ל

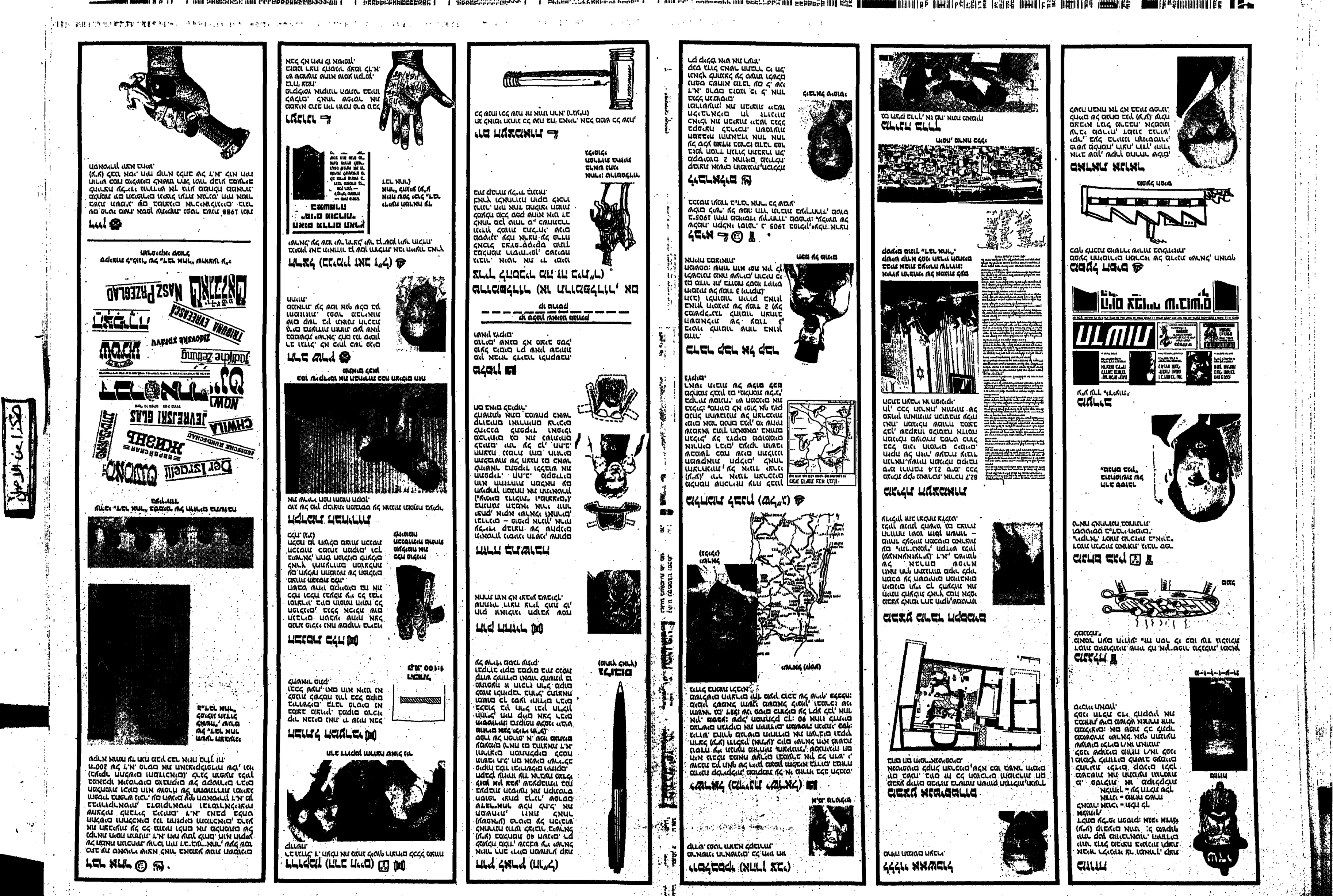

הרב אלון: "הדת לא תפריע לשלום"

מפגש ראשון בין רבנים לבין מנהיגי אש"ף

ירושלים, ד' בטבת תשנ"ד

הרב מרדכי אלון, ראש ישיבת "הר המור", הודיע אמש כי הדת לא תפריע לשלום. מפגש ראשון בין רבנים לבין מנהיגי אש"ף נערך בבית אלון בגוש עציון. אלון אמר: "אנחנו מאמינים שהקב"ה רוצה שלום, ולא נתנגד לו".

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו

מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6

82.7 מיליון שקל

מבצע "אור ירוק" הגיע לסיומו ביום ראשון. המבצע נמשך שבוע ונגע בכל מחוזות הארץ. מ"מ 21.4 ק"מ בכביש 6 הוחזרו לתנועה. 82.7 מיליון שקל הוצאו. מבצע דומה יתקיים בקיץ הבא.

"מלחמה בלתי נראית"

הפועל: אצבע אחת נגד זרים

אל חפש הצבעה לחברי הפועל להתאחדות לכדורגל מפי שאול סוידי ■ חייבים להצביע נגד זרים ■ אופק: ההנהלה היוצאת לא תקבע עובדות חדשות

מאת סופרי "דבר"

סיעת „חבריינו" בהפועל, המהווה רוב בהנהלה היוצאת של ההתאחדות לכדורגל, חייבה אתמול עלידי מזכירות - מרכז הפועל במשמעת סיעת בנושא שיתוף זרים בליגה הלאומית. מדרישה של ההחלטה זו, כי חברי הפועל בהנהלה לא יקבלו תפקיד בישיבת ההנהלה הבוקר. אם יוצעה להצבעה שקף זרים – הם יצטרכו להצביע כאיש אחד נגד ההצעה.

את ההצעה לשתף זרים בליגה הלאומית עומד להעלות עזריקס מילצ'ן, בשם גוש מכבי – בית"ר, שאין בכוחו להעבירה ללא תמיכת סיעת הפועל או חלק ממנה. החלטת המשמעת הסיעתית נתקבלה, לאחר שיר"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוידי, ביקש ממזכירות הפועל לאפשר לחברי ההנהלה להצביע כמקשה אחת בעד צימצום הליגה הלאומית ל־12 קבוצות ולאפשר שיתוף שני זרים בכל קבוצה וזאת משנת 1988/89, כלומר בעוד שנה.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, התנגד להצעתו של סוידי בטענה, שמזכירות מרכז הפועל טרם סיימה את דיון בשיתוף זרים בכדורגל וכי בפני המזכירות עומדת גם הצעה מרחיקה לכת שלא להרשות שיתוף זרים. כן אמר אופק, כי לא מתקבל על הדעת שהנהלה המסיימת היום את כהונתה תצביע על זרים ותחייב בכך את ההנהלה החדשה. אופק הציע שההנהלה היוצאת תחליט להעביר את הסוגיה להחלטת ההנהלה החדשה.

יעקב ישי, מחוזק תיק הספורט בהסתדרות, שהשתתף בישיבת מזכירות הפועל, תמך בהצעות בעמדתו של מזכ"ל הפועל וביקש משאול סוידי להסיר את הצעתו. משסירב סוידי, הועמדה להצבעה שאלת המשמעת הסיעתית שקיבלה רק סכריע בהתנגדותו של סוידי בלבד.

האידיה היא נגר

"שכחו" עם שאול סוידי התברר לי שהנושא יועלה לדיון בהנהלה כדי למנוע את הדיון באסיפה הכללית – שם הכל אפשרי. אני רוצה לאמר שהדיון בנושא הזרים לא מוצה עדיין במזכירות הפועל והפסקנו את הדיון משום שבמכבי לא דנו על צמצום הליגות", אמר יצחק אופק בפתח הישיבה.

אופק הדגיש שהאידיה במזכירות היתה עדיין נגד שיתוף שחקנים זרים והנושא לא הובא להצבעה, בגלל שלא היה טעם לקבל החלטה מחיבת לפני הדיון הכולל. "אני מציע שתוסל תוכת משמעת על חברינו בסיעה להתנגד להצעה לשתוף שחקנים זרים. הצבעת חבריו לא תבטא את עמדתם האישית, אלא תביא לידי ביטוי את החלטת מוסדות הפועל" – הוא סיכם את דבריו.

זרים יחד עם צמצום

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוידי, שהתנגד להצעתו של אופק אמר: "במשך שנה שלמה אמר אופק שנושא הזרים יהיה כרוך בצמצום הליגות. הנושא אמור לעלות באסיפה הכללית ויכולה להיות גם הצבעה חשאית. אני רוצה להדגיש שכרוכב על עונת 1988/89 ואם לא יהיה צמצום ליגות – לא יהיו שחקנים זרים וגם אם תתקבל החלטה, הדבר אינו מוזיב".

סוידי ביקש להשאיר את הנושא להכרעת סיעת הפועל בהתאחדות. "בחינה ציבורית עלול להגרם להפועל נזק".

ישי וקיסר מתנגדים

יעקב ישי ביקש מסוידי להסיר את התנגדותו להצעתו של אופק. "הסיר את התנגדות שלך. מכבי ובית"ר מנסים לגרור אותנו". ישי הדגיש שהוא ומזכ"ל הסתדרות ישראל קיסר מתנגדים לשיתוף שחקנים זרים. הוועדה הכרוכות קבעה שההחלטה על זרים תיפול במזכירות הפועל ועל כן אין למהר ויש לקיים את ההליכים הסקובלים בדיונים ממצים במזכירות הפועל".

נח"ל והדרכה לרבע הגמר באליפות צה"ל

נבחרות הכדורגל של הנח"ל ופיקוד הדרכה הבטיחו עליתן לרבע גמר אליפות צה"ל. הנח"ל נגבר אתמול על נבחרת קציר קשר ראשי בתוצאה 0:3 משני שערי של רזון שפיזא ושער נוסף של ואב סטולברג.

במשחק זה היה המרוחק הראשון באליפות, ישראל חומר מקצין קשר, שהרוחק ע"י השופט דיים ליפקוביץ' רקה מהסיום. במשחק השני נפרדו הנחרבה ופיקוד דרום בתיקו 1:1.

הדחכים הוליכו משפחו של אלי כהן ברקה ה־26 אך סרג'יו חוואל, כוכב ה„מרדיכים" הישווה ברקה ה־47 מהנקודה הלבנה. במשחק זה שפט ובין לאומי יאיר טילינגר.

היום יתקיימו שני משחקים נוספים. ב־9 בבוקר מרכז נגד חיל האויר וב־3 אחה"צ צפון נגד אג"א.

אסיפה כללית רגילה או חמה?

מאת אהרן להב

האסיפה הכללית הדו־שנתית הרגילה של ההתאחדות לכדורגל בה יבחרו מזכירות החדשים, תתקיים היום ב־3 אחה"צ בבית מקלוב בתל־אביב.

האירוע הזה, שהוא ברוך כלל יותר מקסי מאשר מהותי, עשוי לקבל צבע, גידים ובשר – אם יממש גוש מכבי – בית"ר את איומו להביא באסיפה זו להכרעה שיתוף כדורגלנים זרים בליגה הלאומית בעונה הבאה. הגוש האג להכנס את הסעיף הזה בסדר היום של האסיפה, אבל עד אתמול קיים מגעים עם יו"ר ההתאחדות שאול סוידי מהפועל בנגמה לקבל הכרעה בנושא הזרים בישיבת ההנהלה האחרונה הבוקר ב־10.

היו"ר סוידי הסכים להעלות את הנושא, אך הודיע כי עניין הזרים כרוך בצמצום הליגה ל־12 קבוצות והוא לא יעמיד את שני הסעיפים בנפרד אלא כמקשה אחת. אולם יודע, כי גוש מכבי – בית"ר מתנגד לצמצום הליגה שכבר צומצמה ל־14 קבוצות ועל כן על פניו נראה כל המהלך הזה כעיכר מהחלטות. אולם בהפועל לא הסכימו לסמוך על המזל ואתמול זיימו חברי הפועל בהנהלה היוצאת במשמעת סיעתית.

אם לא יועלה סעיף הזרים, תתנהל האסיפה הכללית על מי מנחות. ע"ד דניאל יבחר כיו"ר האסיפה. ראשי ההנהלה היוצאת יפסרו דוחו"ת ואסיפה תגש לבחירת הנהלה חדשה בת 23 חברים, מוסדות המשמעת הבית הדין העליון. אחרי האסיפה תתקיים קבלת פנים הגיגית לבאים. הציידים יחלו להגיע ב־2.30 אחה"צ ויקבלו תיקי ציד ושי.

שחר יכהן בהנהלת ההתאחדות יתפטר אם יימצא חייב בדינו

מאת סופרי "דבר"

הארש השני ביותר במחלוקת בימים האחרונים – דב שחר – יכהן בחבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל בשנתיים הבאות – החליטה אתמול, בישיבה דראמטית, מזכירות מרכז הפועל ברמתה את בקשת יעקב ישי לקבוב את מינויו של שחר עד לקיום בירור נוסף על מרשיעתו ביאל עלי.

ברוב של 16 לעומת 2 מתנגדים ו־3 נמנעים, בינתים מזכ"ל הפועל יצחק אופק ורב שחר עצמו, קיבלה המזכירות את הצעתו של יורם אוברקוביץ' על פיה יכהן שחר בהנהלת ההתאחדות, אך יפקיד בידי אופק מכתב התפטרות מרגון אם ימצא אשם בהליך משמעתי בלשהו באחד המוסדות השיפוטיים של ההסתדרות או הפועל. המזכירות קיבלה את הסעמה, כי אדם הוא בחזקת זכאי כל עוד לא נמצא חייב. כן התרשמו חברי המזכירות מחוות רעמו של היועץ המשפטי של מרכז הפועל, עו"ד ליפא ליאור, שציין כי לא נבצאו ראיות לבאורה להעמדת שחר לדין משמעתי.

המזכירות גם שמעה דיווח מפי יצחק אופק, כי עד לרגע קיום ישיבת המזכירות לא הועבר אליו מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, כל מכתב המורה להפועל להגיש תלונה נגד שחר או כיצד להתנהג בענין.

אין הנחיות מהמבקר

את הישיבה המתוחה פתח יצחק אופק, שסקר בפני חברי המזכירות את השתלשלות האירועים בימים האחרונים. "היועץ המשפטי אמר שחר יתבצל שענינו של שחר הוא אישי ולא עקרוני, שבו ההסתדרות יכולה להתערב. לכן, לא העלתי זאת לדיון בישיבת המזכירות ביום ראשון. בינתיים, היתה התפתחות נוספת כשקיסר הציע שנשאיר את מקומו של דב שחר פנוי בינתיים. קיסר ביקש שאפעל על־פי הנחיות מבקר ההסתדרות. לאחר שלוש פניות לא קיבלתי הנחיות בכתב מהמבקר. הוא רק אמר לי טלפונית שהנושא יועבר לטיפול מוסדות הפועל והוא יסגור לי על כך מכתב. אבל מכתב כזה אין בידי. הדבר הזיז שנמצא בידי, הוא מסמר מעקב ישי – התרשמות הדיונה".

קיסר הציע פשרה

אופק ציין, שהיועץ המשפטי של הפועל אמר בחזות דעתו „במצב דברים זה איננו יכול להמליץ על נקיטת צעדים משפטיים ולכן, לא היתה כל אפשרות להכין כתב אישום". אופק המשיך לגרס את השתלשלות האירועים. „בינתיים, דיווח לי, כי יודם אוברקוביץ' נפגש עם קיסר והוא הציע כפשרה ששחר יפקיד מכתב התחייבות שבו ייאמר, שאם הוא ימצא אשם – הוא יוסמר מחברותו בהתאחדות לכדורגל. פניתי ליעקב ישי והוא סרב לקבל את הצעת הפשרה, סיכם אופק את סקירתו.

אחריו דיבר יודם אוברקוביץ שאמר: „בפני חברי ועדת המנויים היו שתי פניות. לצערי, רק ענינו של דב שחר, שלא הועמד לדין ולא הוכחה נגדו כל אשמה, נשאר פתוח".

אוברקוביץ' סיפר על פגישתו עם יעקב קיסר: „אמרתי לקיסר, איך אתה הושבו לפני שהוכחה שמישהו אשם ניתן להשאירו בחוץ. כולנו עברנו בחדרות אין ספר ואנו יודעים שבמידה שיש חשש שלמישהו יש פגם אז עליו להפקיד מכתב, ואם הוא אשם – הוא הולך הביתה. קיסר ביקש להביא את הצעת הפשרה לידיעת יעקב ישי. „למזכירות הפועל מסגת 1938 ואני לא זוכר תקופה כזאת של צד מכשפות. אני מתביש להיות חבר הפועל".

יצחק אופק הוכיח שוב שהיועץ המשפטי של הפועל אמר שאין ראיות להעמדתו של שחר לדין בפני ועדת המשמעת ומבקר ההסתדרות יקבע סופית בענין. אופק ציין, שפניתו של יעקב ישי איננה סמכותית – אלא חברית. הוא העלה להצבעה את הצעתו של יורם אוברקוביץ'(ומרחיקה לכת יותר) ששחר יפקיד בידי מזכ"ל הפועל מכתב התפטרות, במקרה שהוא ימצא חייב בדין משמעתי. כאמור זכתה הצעה זאת לדחה.

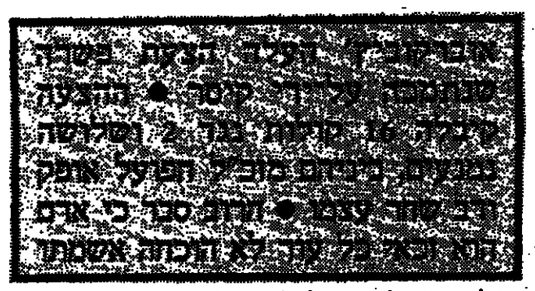

אין נתק בין ישי לבין הנוער העובד

בתגובה לכתבה שפרסמה במדור הספורט אתמול בה ציין עלידי רב שחר, שקיים נתק בין יעקב ישי לבין מרכז הנוער העובד והלומד, עלינו לציין שאינפורמציה זו איננה נכונה.

כתובה חינוכית ערכית אנו מאוד מעריכים את הישגי הבינוני של מחזיק התיק ומשתפים איתו פעולה לאורך כל הדרך. אנו מתייצבים אתו לעיתים קרובות בקיום הפעולה החינוכית שלנו ומתכננים תוך שיתוף פעולה מלא מספר נושאים לקידום תודעת ההסתדרות בקרב הנוער.

בפתיחת אליפות אירופה בשחיה

שני שיאי יבשת: מורהאוז וכמובן המזרח־גרמניות

שני שיאים אירופים נקבעו אתמול בפתיחת תחרויות השחיה בבסגרת אליפות היבשת הנערכת בשטרסבורג,צרפת. האנגלי אדריאן מורהאוז, אלוף משחקי כיתוס הפועל, עבר 100 מ' בסגנון חזה בזמן של 1:02.13 ד'ושיפר את שיאו שלו שעמד על 1:02.28 ד' ונקבע באליפות העולם אשתקד בסאדריד.

את השיא השני קבעה רביעיית הבנות המזרח גרמניות במשחה 4×200 מ' חופשי. הארבע מגאולה סטלמך, אסטריד שטראוס, אנקה מודינג והייקה פרידריך סיימו את המשחה אחרי לאחר 7:55.47 ד' שיפר לשיאן הקודם שנקבע אף הוא בסאדריד ועמד על 7:59.33 ד'.

שלוש מהבנות שקבעו את השיא בספרד היו שותפות גם לשיא שנקבע אתמול. את מקומה של ברגקנכט תפסה הפעם מורינג הצעירה.

בתחרויות הקיצה למים מסקמנה זכה המערב גרמני אלכין קילאט במדלית הזהב לאחר שצבר 663.18 נקודות. הוא הקדים את האוסטרי סטייקביץ' (647.25) והרוסי גלארגנקו (621.60).

בין הנשים נטלה ההלגרית רפנה יוצ'יאנס את מדלית הזהב עם הישג של 525.78 נקודות לפני מארגה אנקרמה מברה"מ (518.88) ודרשה באלדוס ממזרח גרמניה (513.42).

הערב מבחן ראשון לנבחרת הכדורסל נגד קב' לברקוזן

מאת משה כהן

נבחרת ישראל בכדורסל תקיים הערב את מבחנה הראשון לקראת אליפות אירופה דרג ב'. הנבחרת תתמודד בחולון עם סגנית אלופת מערב־גרמניה, קבוצת לברקוזן.

גם אתמול קיימו שחקני הנבחרת אימון בהיכל הספורט בירושלים. המאמן, משה ויינקרנץ, מקווה שסדרת משחקי המבחן מול לברקוזן תיתן לו מדד ראשון על יכולת השחקנים.

מהאימון אתמול נעדר רק מיקי ברקוביץ, שנעליו החדשות גרמו יכלות ברגליו. ברקוביץ הסתפק באימון קליעות. השחקנים התאמנו רוב הזמן על סל אחד בלבד. ראוי לציין, שחרף הלחות הגבוהה התאמנו השחקנים כמרץ רב.

בקבוצה הגרמנית כדאי יהיה לשים לב ל־„ענק" גינטר בנקה המתגשא לגובה של 2.21 מ'. הגרמנים הגיעו כבר לפני ארבעה ימים לארץ והם שוהים במכון ויצגייט.

נצחון מוחץ להפועל

לינטון סאונסס רמז אמש על הצפוי מהנו בעונה הקרובה. סאונסס גילה יכולת קליעה מעולה בנצחונה של הפועל ת"א במשחק אימון על בית"ר ת"א בתוצאה 91:116 (43:56).

יתרונם של שחקני הפועל לא הוטל בספק בכל מהלך המשחק. הרבו לקלוע להפועל: סאונסס (33), רולוב (27), איימוס (19) בבית"ר עודד תאומות לב רבה ה„ענק" הזרים של הקבוצה.

„מר עולם" בישראל: אני מתאמן כל יום מזה עשרים שנה

מאת ניסן פרידמן

בכבוד ובהערכה הוקבל אתמול „מר עולם", מחמד מקאוי, בבואו לישראל. מקאוי מחזיק תואר למראה, כשכל פסיעה שלו היא סגידה למערכת הסרדים המופלאה שלו, אך גם „שרירי בחזו" יודעים לדבר.

מקאוי, יליד מצרים, הוא כיום תושב קבוע, הביע שמחה לבואו לארץ הקודש ותקוה להמשך יחסי גומלין טובים בין מצרים לישראל. הוא הגיע לישראל כאורח תערוכת „עלומים 87", שתיערך לראשונה בישראל, בין ה־22 ל־29 באוגוסט בגני התערוכה בת"א.

במוצאי"ש ה־22 בחודש תיערך תחרות מר ישראל בחסות מקאוי. אתמול הוא הסביר: „פיתוח הגוף הוא ספורט יפה, המוכר בעולם באופן רשמי. הוא אינו יכול לגרום נזק לאלה המתאמנים נכון ושומרים על תזונה נכונה. התחלתי בזה לפני עשרים שנה ואני מתאמן יום יום".

מקאוי הוא מהנדס ומעצב פנים במקצועו, המרבה להרצות על פיתוח הגוף בסמינרים ואוניברסיטאות. פעמיים זכה בתואר „מר עולם" ופעם בתואר „סגן מר אולימפיה". עתה הוא חולם להיות „מר אולימפיה" ולזכות בפרס כספי בסך כ־250,000 דולר.

מקאוי הוא סיפור הצלחה מצרי. נולד למשפחה עניה וחלת אמצעים, אך בזכות הספורט רכש מעמד וכסף. ב־1978 זכה בתואר „מר עולם" לזכבים הנשיא אנואר סאדאת ד"ל נמל לו בתואר „יקיר מצרים" ומילה על גדות הנילוס.

שטיגמן: בחזרה למסלול האימונים בארה"ב ובגרמניה

מאת ברוך דגון

בכל הקשר לתכניות אימוניו מגלה איל שטיגמן שמרנות רבה. אין מחליפים תפרים מצלית, סבור שטיגמן. ארה"ב וגרמניה היו שתי התחנות בדרכו לניפוץ שיאי החזה ולזכיה בכרטיס הכניסה לסגל האולימפי. שטיגמן עומד, איפוא, לשוב ולעבוד בתחנות אלה מתוך אמונה, כי הן יעלו אותו גם על המסלול לסיאול.

מה השתנה אצל שטיגמן בראש ובראשונה מסתגן פתרון ממוסר לבעיותיו התקציביות. איש עסקים יהודי מגרמניה נטל אותו תחת חסותו והתברות בסגל האולימפי שתשלים את החסר כתוך קרנות העידוד האולימפיות המיוחדות. „פרשת הדרכון הגרמני" לימדה אותו שיעור מאלף לגבי הקשר עם אמצעי התקשורת. הוא נענה, אישא, לשאלות מקצועיות בלבד ושתגע כל יודיה לחיי הפרט שלו.

שנת ההכנות האחרונה לפני האולימפיאדה תתחלק אצלו כמעט שווה בשווה בין לאס־וגאס ולוס־אנג'לס לבין גרמניה. הבטחה שלו היא לשפר שוב את שיאיו ולהגיע לסיאול במלוא עוצמתו. הוספת הבכורה שלו במשחקי לוס־אנג'לס ותיעודה אבלו טעם מר, אך סיעה לו לרכוש ניסיון. הוא מאמין, כי יוכל להיות המטיבי בעבר האולימפי במשחה החזה הקצר, אך „גם הופעה בגמר הטבי לא תיחשב בעיני כבשלוך".

ב„טוריניר האביב" היה שטיגמן לא רק המצטיין בבחרת הישראלית אלא בין המולדים מתחרות כולה. הדבר נתן לו אינדיקציה לגבי יכולתו בהשוואה לשחיינים מצטיינים אחרים באירופה. „אני תולה את הצלחתי באימונים היסודיים בגרמניה", הוא מסביר. „לא, אין לו הדיפה לבריכות חדות, והוא היה מעדיף להתאמן בארץ אם היו אצלנו תנאים ברמה נאותה.

בגיל 25 נראית סיאול תחנה בינלאומית אחרונה של השחיין המצטיין. שטיגמן עצמו נשמע פתוח הלילי. „האפצרת פתוחות גם לגבי משחקי ברצלונה", הוא אומר ערב יציאתו לחכמת השחיה באירה"ב.

אח"מ יגיע לארץ: ג'ימי קונורס

הכוכב האמריקאי הנודע יופיע בישראל באוקטובר לרגל חגיגות העשור למרכז הטניס ■ יגיעו גם טניסאים מצטיינים ר־350 תורמים במטוס חכור

מאת שמואל קליגר

ג'ימי קונורס, כוכב הטניס האמריקאי, המהולה היום במקום השישי בעולם, יעמוד במרכז חגיגות העשור למרכז הטניס, שיתקיימו השנה בירושלים ובחיפה. קונורס – יחד עם מספר נוסף של טניסאים מעולים בני היהודים גילברט וקריקשטיין יופיעו במשחקי הראווה בחיפה ובירושלים ב־12 וב־13 באוקטובר 1987 בנוסף להשתתפותם במודיניר הסרס הגדול ברמת השרון.

לחגיגות ולשאר האירועים יבוא כ־350 תורמים, שתרמו סכומים גדולים לפיתוח הטניס בישראל. דברים אלה נמסרו על ידי ד"ר איאן פרוזן ומנהל מרכז הטניס קולי פרשטיין במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב. רוב האורחים יבואו במטוס חכור מאו"ב ובהם יהיה ג'ידי גולדברג ממונטריאול, חברו הטוב של קונורס, ששיכנע אותו לבוא לישראל: קונורס עצמו היה בין התורמים הראשונים למרכז הטניס.

המשחקים בחיפה יהיו גם המסגרת הגדולה ביותר מסוגה בטניס בעיר הכרמל. בתחרויות יחוד כ־2500 צופים שישבו על יציעים נידיים שיוחקנו במיוחד לשם כך על ידי העיריה.

כבר נקבע כי במשחקים בחיפה ישחקו גילברט או קריקשטיין נגד בלום במשחקי היחידים בעוד שבמגרת ישחק החזיק נסטה לצידו של טניסאי זר נגד גליקשטיין ופרקים.

בירושלים יתקיים המופע ביום ג' ה־13 באוקטובר באצטדיון ארץ סמסון במרכז קסמן. במשחקי היחידים יתמודדו קונורס נגד מנסרוף והזוגות זוג זר נגד הישראלים ודנבלד ומרשטיין.

למשחקי הראווה הג"ל הוקצו פרסים בסך כולל של 40,000 דולר, כאשר המנצח „המשוקלל" בשתי התחרויות בחיפה ובירושלים יקבל 25,000 דולר. סכום בהחלט לא מבוטל.

ד"ר איאן פרוזן מסר, כי בימת תרומה בגבהה של הספונסרים המקרישים מהם להתחרויות ובהם חברות "גלי", "אל על", "קוקה קולה", "אל־רן", "בחיר" ומלונות רן.

בשיטת המשחקים יהיה חידוש כאשר אם לאחר שני משחקים לא תהיה הכרעה אז המנצח ייקבע בשובר שוויון. זה יחסוך זמן ויתרום גם לעניין ולדעצנות הקהל. זה יהיה אך ורק במסגרת משחקי הראווה ולא בתחרויות אליפות ריקלים, שיוזיר במקביל על פי התקנון הבין־לאומי.

אגב, יהיה זה ביקורו השני של קונורס בישראל לאחר שביקר כאן ב־1981 חכה בבחרה בחרניר. מאז הופיע קונורס במיגרשים הבין לאומיים ב־1973, הוא חכה ב־6 שנים להיות אלוף עולם (ובוצרפות ב־1974 עד 1978. גם היום, תרף העובדה שהוא מדורג שישי – יש הנוסים לראותו כמי שנמצא בסוף הקריירה שלו. לדעת פרשנים, ד"ר פרוזן בכללם, אין הדבר כך וקונורס עוד יזכיה את מקומו בצמרת הטניס בעולם.

כל הדרכים מובילות לרומא

היום „ביצוע" בציריך: ג'ונסון נגד לואיס

ג'ונסון שואף לשבור השיא העולמי ב־100 מ' ■ אוויטה הפצוע יעדר

האצן הקנדי בן ג'ונסון, שקבע ביום ראשון בקלן, את התוצאה הטובה בעולם בגובה פני הים בריצת 100 מ' – 9.95 שנ', מתכוון לשבור היום בציריך, שוויץ, את שיאו העולמי של האמריקאי קלוין סמית העומד על 9.93 שנ' ואשר נקבע בקולראדו לפני ארבע שנים. סמית עצמו יסול אף הוא חלק בריצה וכן בריצה הבשלה.

זו אמורה להיות אחת הריצות המהירות בעת האחרונה ויטלו בה חלק בנוסף לשניים גם האלוף העולמי והאולימפי, האמריקאי קרל לואיס, ואלוף אפריקה הניגרי שידי אינם. להשלמת התמונה יחסר האלוף האירופי הבריטי לינפורד כריסטי, הסובל מפציעה ברגלו.

המרוקאי סעיד אוויטה שהיה אמור להסתער על השיא העולמי בריצת 1500 מ' וריצת המייל לא ישתתף בתחרות, מאחר שלא החלים כליל מפציעה ברגלו. כפי שנמסר קיים חשש שלא יוכל ליטול חלק באליפות העולם ברומא.

כן הנשים תוכל האמריקאית אולין אשפורד לתקן את הרושם של עונה עגומה לגביה, כשתרוץ עם בנות ארצה ויאנה ויליאמס, אליס בראון וג'ין טורס הג'מייקנית מרילין אוטי שניצחה בקלן וגריס ג'קסון.

סביב קראם יוזע 1500 מ'. בבוד הקפיצה לגובה יתמודד הרוסי איגור פאקלין עם השיאן העולמי השחור פאטריק סיוברג, המערב גרמני דיסמאר מוגבורג והאמריקאי ג'ים האוורד. הרוסים יוצגו גם ע"י השיאן העולמי במוט סרגיי בובקה ויוזה הפטיש יורי סמיריק.

שיאני עולם נוספים האמורים ליטול חלק בתחרות הם קופץ המשולשת האמריקאי ריל באנקס, אצנית המשוכות הבולגריה גינקה סגורשקווה ודת ארצה הקופצת לגובה סטפקה קוסטדינובה וכן השוותפה הרוסיה לשיא העולמי בקפיצה למרחק האמריקאית ג'אקי ג'ויינר־קרסי.

יעדרו מהתחרות הכמעט אחרונה לפני רומא אתלטי מזרח גרמניה שיישתתפו בסוף הסבוע באליפות ארצם.

הסיני ז'ואו חוזר למעגל התחרויות

הקופץ לגובה הסיני, ז'ואו ג'אנהאו, שהחזיק בעבר בשיא העולמי ונשל בעקבות מכת פציעות וירידה ברמה, הודיע אתמול בפקין על שובו לפעילות ועל רצונו לחזור לפיסגה, כפי שנבטר מתנהן הסיני להשתתף כבר באליפות העולם הקרובה ברומא.

ז'ואו קבע את השיא העולמי 2.39 מ' במהלך השנים 1984־1983. בלוס אנג'לס הסתפק במקום השלישי בלבד. הסיני בן ה־27 השתתף באוניברסיאדה ביוגוסלאביה והדג במקום הסבעי עם קפיצה של 2.27 מ'.

שיאליה מגיעה בלים לקראת אליפות העולם

מאת שמואל טל

לאתלטיקה יש עבר עשיר גם בבולאות. בסידרת הבולים המפורסמת שהוציא הרוזני היווני לקראת המשחקים האולימפיים ב־1896 הם העניקו את הכבוד לדיסקוס. הם העלו על הנייר את פסלו הקלאסי של מיזון מנקדות מבט ספורטיבית. התמונה הזו חוזרת גם על בולים שהוקדשו לקראת אולימפיאדות אנטוורפן (1920) ולוס אנג'לס (1932).

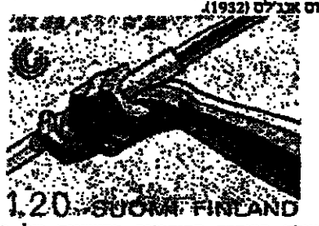

אולם הסידרה המודרנית הראשונה של בולים שהתייחסו למקצועות אתלטיים, הופקה עי סאן מארינו בשנת 1955. שני הבולים בסידרה הוקדשו לריצת המשוכות ולריצת השליחים. שני הבולים זכו להצלחה בין האספנים.

איטליה נכנסה לרשימת המרינות שהפיקו בולי אתלטיקה לקראת אולימפיאדת רומא 1960. היא עשתה זאת בבול המתאר דיסקוס. בולי אתלטיקה טובים הופקו ע"י ההונגרים (66), יוון (69 ו־82), הלסינקי (71), ופראג (78).

הפינים הוציאו שני בולים לקראת אליפות העולם הראשונה באתלטיקה לפני ארבע שנים (ראה בתמונה). גם האיסלנדים מכינים לקראת האליפות הקרובה בסוף החודש ברומא שני בולים שיופיעו ביום הפתיחה – 29 באוגוסט.

זה המצב בטניס העולמי לאחר הטורניר היוקרתי במונטריאול:

לנדל בפיסגה ובקר נפל למקום הרביעי

נצחונו של איוון לנדל בטורניר הטניס של מונטריאול, ביסס אותו בפיסגה הדירוג העולמי לפני הסודדים באסס וילנדר וסטפן ארברג. ארברג סגרגה בחצי הגמר בקבוה את בורים בקר דחק אותו למקום הרביעי לפני הצ'כי מילוסלאב מצ'יר.

האמריקאי המתיק ג'ימי קונורס אינו מוחתר בקלות והוא מדורג עיסי לפני בן ארצו ג'ון מקנרו. אלוף ויימבלדון האוסטרלי פאט קאש מדורג רק במקום הסבעי. יאניק נואה עדיין הסיעי לגרות שסבר לא נטל חלק בתחרויות יותר מחודש ימים.

בדירוג ה„מיליונרים" מוביל בראש סב"ד שצבר השנה עד כה 775,306 דולאר. הוא מקדים את ארברג (610,148) ולנדל (570,325).

בין הנשים עלתה לפיסגת הדירוג לראשונה בקריירה הקצרה שלה הגרמניה בת ה־18 שטפי גראף שזכתה בתחילת השבוע בטורניר לוס אנג'לס לאחר נצחונות על אחרים וגוודטילובה. מרסינה יודה למקום השני לפני אוורט, מנדליקובה ושריבר.

גראף מוליכה גם בראש רשימת המרוויחות עם 718,219 דולאר לפני גוודטילובה (507,938) ואוורט (252,231).

ליטברסקי חזר לקבוצת האם שלו

שני מיליון דולאר הוו הסכום ששילמו מנהלי פ.צ. קלן כדי לחזיר לשורותיהם את מכסם פ"ד ליטברסקי לאחר שנת גלות בראסינג פאריס הצרפתית.

ליסברסקי שוחתם על חוזה עם קלן לתקופה של שלוש שנים, שהם בפארים עונה אחת בלבד ולא הצליח להפגין שם את יכולתו המרשימה שהעניקה לו מקום בנבחרת המערב גרמנית.

שלוש פעמים תעלת למנש

פיליפ ראש, שוויץ ניז וילנרי בן 23 קבע שיא עולמי חדש כשחצה את תעלת למנש שלוש פעמים ברצישות בזמן של 28 שעות ו־21 רקות. הוא קיזז יותר מ־10 שעות מהשיא הקודם.

הוא שבר במהלך שחייתו ארבע שיאים נוספים ומתכנן עתה לנסות ולצלחה את התעלה ארבע פעמים ברצישות. היחידי שחצה את התעלה שלוש פעמים הוא האמריקאי ג'ון אריקסון.

هكذا من الأصل

בעריכת זאב פרי

שייקה אופיר ז"ל – 1929-1987

עם אברהם בן יוסף ב„גברתי הנאוה", 1964

ב„צ'יזבטרון", 1949

עם טלילה בן זכאי וברלינסקי ב„ת"ק על ת"ק" בתיאטרון הקאמרי

„השוטר אזולאי", 1971

„החולה המדומה", 1965

„על מסכות ואנשים", עם יורם בוקר ולהקתו, 1980

עם חיילי צה"ל, בהופעה מאולתרת באתר המוצבים, 1969

ההצגה האחרונה: „המלך מתיא הראשון" ב„הבימה", 1985

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 גברת פלפלת: האחות אדמון.
09.25 נחשוף: סרט אנימציה.
09.30 הלב, פרק 42: מרקו ופאבלו.
09.55 מחסומים: פרק 9.
10.30 רואים שש שש.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 ישר ולעניין: לחזות עצמך.
2.20 מגע 3,2,1: אור, עינים.
2.50 הפתרון בערוץ חמשת המיליון, פרק 36: מוות במשפחה.
3.40 200 שניות למועצת הלולו: רפי מידע.
3.45 שעת כושר.
3.55 טוב טוב הגמר: פרק 8.
4.20 פיצחוי קיץ.
5.00 ערב חדש. מנחה גרשון רייטר.

כללית

5.30 „עולמו המופלא של וולט דיסני"-פרק שישי: „הישרדות בטבע".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 חקלאות היום – חיסון בטרם, שיטה חדשה שפיתח ד"ר יעקב אמיר, פרחים ומגוליות אורח באולפן הלל מינץ, מנכ"ל מועצת הפרחים (תרגום לעברית).
7.00 ענייני הגוף – „נצחון הרוח" (תרגום ערבי-עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „משהו מהברטים"- ענייני קולנוע: סרטי ילדים ונוער שמוקרנים. שירה גרא מגישה, בהשתתפות שאול שירדן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שידות.
9.35 מרקו.
10.05 „פרי מייסון חוזר"- סרט טלוויזיה. סדרת סרטי פרי מייסון, המבוססת על כתבי סטנלי גארדנר, היתה בשנות ה50 וה60 מלהיטי הטלוויזיה האמריקאית. ריימונד בר חוזר אחרי עשרות שנים לתפקידו הישן פרי מייסון, בשלושה סרטי טלוויזיה חדשים שהופקו בשנה שעברה.
11.35 חדשות הלילה.

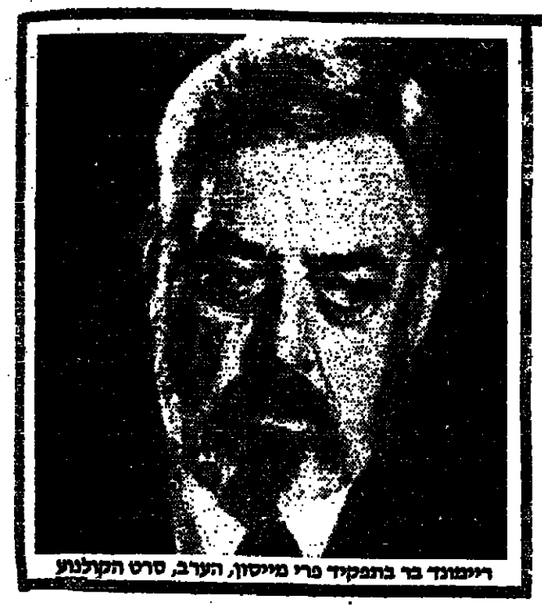

ריימונד בר בתפקיד פרי מייסון, הערב, סרט הקולנוע

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניכוחה – רוסיני: הפתיחה „הארטלקית באלג'יר" (התז. הפיל. המלכותית של לונדון/ק. פאיסה: פאגניני: קונצ'רטו לכנור ראשון ברה מג'ור (י. פרלמן/התז. הפיל. המלכותית של לונדון/ל. פוסטר: שוברט: סימפוניה מס' 6 בדו מג'ור (התז. הפיל. מברלין/ק. בוהם: מנדלסון: רביעית כלי קשת במי מינור אופ. 44 מס' 2 (רביעית תל-אביב: ת. טאבו/י. ביקו/ד. בימיני/ע. ויול: ברהמס: מוזל הונגרי מס' 17 בפה דיאז מינור (הפסטרנים פ. ברוף/ד' פיליפ קולר).
09.00 קונצרט בוקר – מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר בדה מינור ק. 466 (התז. הקאמ. האנגלית/פ. פראייהה: בטהובן: רביעית כלי קשת בפה מג'ור אופ. 18 מס' 1 (רביעית וג): שוברט: „שירת הברבור" מחזור שירים ע'. פישר דיסקאו/ג. מור): מאהלר: סימפוניה מס' 5 בדו דיאז מינור (התז. הסימפ. משיקאגו/ג. שולטי).
11.57 פינת השיר – משירי שמעון הלקין.
12.00 אמנים באולפן – אלכסנדר סל, כנור – מיכל סל, פסנתר מוצארט: סונטה בסול מג'ור לכנור ולפסנתר ק. 301: שוברט: סונטה לפסנתר כלה מג'ור נבו העכבון ארולף הסה: סונטה לכנור ולפסנתר בלי מינור.
13.05 בהאזנה מיוחדת – צייקובסקי: מוסיקה לכלים מתוך יבני אנגין (התז. האופרה המלכותית/ק. בארדן הלי דויס): ברליוז: מוסיקה לכלים מתוך הטרואנים (התז. הסימפ. של רטרדיס/פ. פריי: סמטנה: פולקה ומחול הליצנים מתוך „הכלה המכורה" (ת.ז. במברג/ג. הלרייטר/ג: וחדי: מוסיקה לכלים „מקבת" (התז. הלאומית של מונטה קרלו/א. דה אלמיידה: סן סנס: „בחתליה" מתוך „שמשון ודלילה" (ת.ז. פילרלפיה/י'. אורמנדי): מוסורגסקי: מחול העבדים הפרסים מתוך חובשצ'ינה (התז. הפיל. הישראלית/ד' פרשינק): גונו: מוסיקה לכלים מתוך „פאוסט" (התז. של האופרה המלכותית/ג' שולטי): ביזה: מחול מתוך מערכה שניה „כרמן" (ת.ז. דטרויט/פ. פריי).
15.00 מוסיקה ויוזה – מהקלטות רדיו הנס – פטר אסכנס: אופרה סינית מאנסמבל מודרן/פ. אסכנס: ג'ורג' ליגטי: קונצ'רטו קאמרי ל13 כלים מאנסמבל מודרן/פ. אסכנס.
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש – הירדן: קונצ'רטו בדו מג'ור לאבוב ולתזמורת (ג' האוס/ס. ספרבר): דביסי: רפסודיה לקלרינת ותזמורת (י. אסלינגר/צרי בחתינת: גלזונוב: סימפוניה מס' 5 אופ. 55 (שטוואנדר): גריג: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת (א. צחור/ר. רוברסטון): ברטוק: סונטה לפסנתר (א. צחור).
18.00 שעה עם ויוואלדי: מוסיקה קלית
19.00 מוסיקה אחרונה עליכם.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 אופרה – „אלצ'סטה" מאת גלוק.
23.00 מחזורי יצירות – באך: פרטיטות (א. שיף).

רשת א'

08.57 משפט רמאניק – שידור חי מ„בתי המשפט" בירושלים.
15.00 צבעי הקשת – התפעה: „עבריים מעורבים".
15.27 האוניברסיטה הפתוחה – „הספרות העברית ותנועת הפועלים בארץ ישראל" המפעה: „אברהם חלפי ותנועת הפועלים".
15.57 משפט רמאניק – שידור חי מ„בתי המשפט" בירושלים.
22.05 חבר מאותו סוכב – תכנית היכרויות רדיופונית.

רשת ב'

18.06 יש שאלות – שידור חי מכפר הנוער.
19.35 מוסף לענייני צבא וכטחון.
20.05 צמוקים ושקרים – מבחר שירים ביידיש והמפעה: הקלטות ארשות.
22.05 מישהו ויהוי – הקלטה פומבית של – משחק רדיו (ש.ש.).
23.05 הוי ארצי מולדתי – שירים עברים.
00.15 ג'ן ועוד.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 לי ולך – שיר ומרכה.
21.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

18.05 יעד משודר – ענייני צבא וביטחון.
19.05 רדיו רדיו – (צה"ל 2)
20.05 מרחקים קרובים – שיח על מר המזרחי. (שנון).
20.05 סבבבנטים – (צה"ל 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים בהיסטוריה – קבלות דם ויעודי דם.
22.05 על הרבש ועל הבישוק (צה"ל 2).
23.05 קול הגיז מה – (צה"ל 2).
23.55 עיתות הצות – עם עודיה רשפרט – שמנאי.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרסים על הטבעיות.
11.57 מנשים שיר.
20.27 מנשים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לשלום.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוצה.
09.05 סלרדיו.
10.05 פנינו בוקר.
12.05 מעורב יהדיוסבי.
14.06 בראש צעיר.
15.00 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בחנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.50 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אדר יזהק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 בראש צעיר.
09.05 סכב הבוקר.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.40 הודעות.
12.10 אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעפן.
16.05 תעוזה הארץ.
16.55 קראתי ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.50 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 בא לי.
10.05 שיהה.
11.05 50 בגל.
13.05 כל טוב.
14.06 בגן בב.
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 משקפים.

גלי צה"ל

05.45 מרקי אמות.
05.55 באופן פילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 פתוח.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 אחר אחר.
14.05 רד רה מי.
15.05 כה יפו.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הרבש ועלא כיסף.
23.05 עשרים הארבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

טיפו לב לשידורי F.M.

בתי קולנוע

תל אביב

אמתי: קינג קונג מס' 2 9.45, 7.30, 5
אורלה: ילדים חדרגים לאלוהים 7–9.50 עמי חמי 5
בית ליפין: ראשים מרבדים 7.30–9.30–23.15
קריטריון: א.מי חבר מכוכב אחר 11–5–7.30–9.30
קרדיון: קינג 9.45, 7.45, 5
רוב: נלוח לחשפ הגדול 9.45, 7.30, 5
ריהנבוף 1: פרשע מנטל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
ריהנבוף 2: שידוחים אישיים 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
ריהנבוף 3: פיכל והלום האמריקאי הקל: קרוקודיל דנדי 9.35, 7.30 צלילי המוסיקה 4.30
ריהיבראיך: 007 באור המסוכן 9.45 אלדין ומנורת הקסמים 7.45 חצות – סקס
הדר: סרפרן 4 9.30, 7.30, 5, 12.30, 10.30 11–1–3–5 שיחות מלוכלכות 7.30–9.50
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבלול 9.45 5–7.45
חן 1: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.55, 7.55, 5.40 שלגיה ושבעת הגמדים 10.45–12.45–4
חן 2: לב של אנגל 9.50, 7.45, 5.35 בבבי 4 – 12.45 – 10.45
חן 3: אני והחברה 9.55, 7.50, 5.30 / רומנטי איכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: חצות קטנה ומטריפה 9.50, 7.50, 5.35
רוטן הוד 10.45–12.45 בים למשמר אחרתי 5.40 – 3.55
חן 5: נשק קטלני 9.55, 7.50, 5.40 / הדפתקאותיו של סופר בלש 4.00 12.45, 10.45
לב 1: סוויסט רוקדים במוסקבה 11.30–2–5–8–10
לב 2: נרדפי החוק 10–8 – 2–5 – 11.30
לב 3: יומי הדרין 10–8–5 לוי הגולית 11.30–2
לב 4: בקצב השעון 10, 8, 5, תעלולי שטן 11.30–2
ליטה: פטה רומן 9.30 7.30–5.30
הטיפטוף הישראלי: בנות + חקסם האחרון של סבא 7.15
חג שמח מיסטר לורנס 9.30
מרוואן: כוחו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / אור 2: בקצב השעון 9.15–7.15, 4.30 משחק מחת 10.30
אור 3: קרוקודיל דנדי 9.15–7.15–4.30–10.30 ½ 9 שבועות של שכחון חדשים 23.30
אור 4: ליבידינס 9.15–7.15–4.30 כחום הנוף 23.30
אור 5: רחו 9–7 מוסקבה אינה באמינה בדמעה 23.30
אור בית: לב של אנגל 9.45, 7.30, שלגיה ושבעת הגמדים 5–12.20–10.30 לאמי שחי הבחנה 4.15 אינריאנה והטפרס הנמר 8 בית אריה: לוטי שחי הבחנה 4.15 מסתרים מסתרים הנאמים 6.00 ווטסוק 7.45
מי מסתר מהשכן מנטל 10.15 חצות – אחבה בסתרים
האולם הקטן בביתי האישה: סנוד הבריחה סנוד לרגל שיפצים
כאיה: יומי הדרין 9.30, 7.30, 4.30 / סרטנו 4, 12.30, 10.30
פרשל: לא שם זין 9.30, 7.30
מגדל: נגים חדרגים לאלוהים 7 9.20
עדן: סרפרן 4 9.30, 7.30, 4.30
רוך: נלוח לחשפ הגדול 9.30, 7.30 / 4.30–10.45 בבוקר מפגש האמנים
ריאנטין ירושלים: שיחות מלוכלכות 9.15, 6.45

חיפה

אדרה: פטה רומן 9.15, 7.00 / נוחם מכסכב אחד 4.30
אורלה: יומי הדרין 9.15, 7 / דומני איכפת לי 4.30–11
אמפיתיאטרון: 007 באור המסוכן 9.15–7–4.30
ארמון: סנוד לרגל שיפצים
חן: לבידינס 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: סרטנו 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: המרטל בסיטו 9.15, 7 4.30
עצמון 3: ילדים חדרגים לאלוהים 9.10–6.45–4.15
מאיר: קינג קונג 2 9.15, 7, 4.30
קדקאדה: לא שם זין 9.15, 7.15 4.30
רון: סוד ההצלחה 9, 7, 4.30/ עמי חמי 10.30–12.30
רב בת 1: בלוח לחשפ הגדול 9.15, 7/ שלגיה 4.30–11
רב בת 2: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7, / 4.30, 11 הדפתקאותיו של סופר בלש

קריות חיפה

סמדר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
סבריך: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7.15
אחיות: לא שם זין 9.30, 7.15
בית העם: פטה רומן 9.30
הדבה: המרטל בסיטו 9.15–7.15
ניצה: ב"ם למשמר אחרתי 9.30–7.15

אשדוד

אמתי: ילדים חדרגים לאלוהים 9.30, 7.15
אשדוד: פטה רומן 9.30, 7.30

אשקלון

אמתי: בלוח לחשפ הגדול 10–8
כאיה: המרטל בסיטו 10.10–8.15
רוחה: לוי וגולית 10.30–8.30

באר שבע

רון: 007 באור המסוכן 9.30–7–4.30

הרצליה ■ רמת השרון

הימלה: 007 באור המסוכן 9.30–7.00 / אלדין ומנורת הקסמים 4.30–11
מכסכ: חייה ותן לחות 7 סרט אילם 23.45
מלון ריאלה: אחיטוביוס: סטר מפחדים 9.30–7.15 20,000 מיל מחתת למים 4.45–11 חליפת ערב 9.30
מכסכ: חייה ותן לחות 7, סרט אילם 23.45

חולון, בת ים

אירמון: לא שם זין 9.30, 7.30
אורנים: פטה רומן 9.30–7.30
מגדל: כוריסט רוקדים במוסקבה 9.30, 7.15 הדפתקאותיו של סופר בלש 5 מפגשים קרים שרתה:
סמדר: 007 באור המסוכן 9.40–7.15 / עמי חמי 5–10.30–12.30 ריבה: שמחי מרי לבוחה 9.30–7.30

נהריה ■ עכו

הדר: פטה רומן 9.15–7.15
רון: לא שם זין 9.15–7.15
אריאלרוטם: /

עפולה

מטיאטרון: /

טבריה

אביב: לא שם זין 8.30

נתניה

סמדיה: חנות קסנה ומטריפה 10–8–6 כוחרים באהבה 11 בבקר
אמתי: ילדים חדרגים לאלוהים 9.15–7.15
שיר: לא שם זין 10–8–6 בבבי 11 בבוקר
הדר – היכל הנרבות: קרוקודיל בנדי 9.30, 7.30, 5.30

כפר סבא ■ רעננה

עמל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30/רוכן הדר 5–11
חן: נשק קטלני 9.30–7.30
בית ביל קלטון תיאטרון: בסר בלו 8–10

קרית אונו

4.30 תיוק מוד במשפחה מנגיס: מלאכון 9.15, 7

לוד ■ רמלה

הכל הנרבות: מרתון גן הטרן 9 בת זיתי: המרטל בסיטו 11.5 אדם: ללא רחמים 9.30, 7.30, 5

נס ציונה

שלגיה קיץ בגן הטוריאנן / לוחי אנדרסון בית האמנים 9.00
מקסים:
פיתן מאלבני המחודשת: משהו פראי 9.40, 7.30, 5
חצות – זכוכית שבורה
פינגמה 1: אלדין ומנורת הקסמים 9.40, 7.30, 5
פינגמה 2: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5
מאיר: לא שם זין 10.00, 8.00, 5
מרים: לבידינס 9.30, 7.15, 4, 2, 12 23.30 בריאן סכסכ עליון
אגמון: שם הדרך 9.30–7.15
שחקה: סוד ההצלחה 9.40, 7.30, 5 עמי חמי 11
תמרו – רמת אביב: בסי בלו 9.40, 7.15
חצות – עמנואל
תבלה: חחנות מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5
תל אביב: 007 באור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30 / אלדין ומנורת הקסמים 11–3
הדרה הישראלית: ליל המסכות 9.50

ירושלים

אריאלן: 007 באור המסוכן 9.30, 7 / עמי חמי 4.30, 12.30, 10.30
אורנה: קינג קונג מס' 2 9.15, 7.15, 4.30
אריאלן 1: פטה רומן 9.15, 7.15, 4.30 מנצע שפרייבל 10.30
חן 1: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.55, 7.55, 5.40 שלגיה ושבעת הגמדים 4–10.45–12.45
חן 2: לב של אנגל 9.50, 7.45, 5.35 בבבי 4 – 12.45 – 10.45
חן 3: אני והחברה 9.55, 7.50, 5.30 / רומנטי איכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: חצות קטנה ומטריפה 9.50, 7.50, 5.35
רוטן הוד 10.45–12.45 בים למשמר אחרתי 5.40 – 3.55
חן 5: נשק קטלני 9.55, 7.50, 5.40 / הדפתקאותיו של סופר בלש 4.00 12.45, 10.45
לב 1: סוויסט רוקדים במוסקבה 11.30–2–5–8–10
לב 2: נרדפי החוק 10–8 – 2–5 – 11.30
לב 3: יומי הדרין 10–8–5 לוי הגולית 11.30–2
לב 4: בקצב השעון 10, 8, 5, תעלולי שטן 11.30–2
ליטה: פטה רומן 9.30 7.30–5.30
הטיפטוף הישראלי: בנות + הקסם האחרון של סבא 7.15
חג שמח מיסטר לורנס 9.30
מרוואן: כוחו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / 3.3. רון 2: 007 באור המסוכן 9.30–7.15
עמי חמי 5.00–11
מעמד: סנוד
ראשון: פטה רומן 9.30, 7.30
בית הקפה המרטל בסיטו 8.30
הדרה לא שם זין 9.30–7.30
רון: ב"ם למשמר אחרתי 8.30

רמת גן ובעתיים

אחיות: קינג קונג מס' 2 9.40–7.30–5
אירמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, 7.30, 5 ליבידינס 5
לילה לא שם זין 9.30, 7.15
הדרה: סוד ההצלחה 9.30, 7.15 עמי חמי 11–5
רב גן 1: בלוח לחשפ הגדול 9.40, 7.30 הדפתקאותיו של סופר בלש 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 2: יומי הדרין 9.45, 7.30 רומנטי איכפת לי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 3: אני והחברה 9.45, 7.30 רוטן הוד 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30 שלגיה ושבעת הגמדים 5.00, 12.20, 10.30
שבים: פטה רומן 9.30, 7.30 5.00 אירמ. מסכסכ אחד